

PROGRAMMABEGROTING

2011 – 2014

Inhoudsopgave

PROGRAMMABEGROTING 2011-2014

AANBIEDINGSBRIEF.....	5
PROGRAMMA'S	9
programma 1 Inwoners en Bestuur	11
programma 2 Veiligheid	21
programma 3 Wonen	27
programma 4 Economie en Milieu	35
programma 5 Bereikbaarheid	45
programma 6 Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn.....	51
programma 7 Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	59
Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien.....	65
PARAGRAFEN.....	71
paragraaf 1 Lokale heffingen.....	73
paragraaf 2 Weerstandvermogen	77
paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	85
paragraaf 4 Financiering	93
paragraaf 5 Bedrijfsvoering	97
paragraaf 6 Verbonden partijen.....	103
paragraaf 7 Grondbeleid	107
FINANCIËLE BEGROTING	115
Overzicht van baten en lasten	116
Meerjarenraming	119
Uiteenzetting van de financiële positie	125
ONDERTEKENING	131

Aanbiedingsbrief

Aan de raad

Inleiding

U heeft de begroting 2011-2014 in handen. Het is de eerste begroting die wij u als nieuwe raad aanbieden. Niet alleen in dat opzicht is het een bijzondere begroting. Ook de economische en politieke situatie waarin Nederland verkeert, maakt deze begroting tot een bijzondere. Verder is niet zeker welke (financiële) koers de regering gaat varen. Er zijn signalen dat de economische situatie in Nederland zich enigszins herstelt. De begroting 2011-2014 is een begroting met kansen en nieuwe ideeën, maar ook één, die gemaakt is met de terughoudendheid die hoort bij financiële onzekerheid. We willen de komende jaren, ondanks deze onduidelijkheden, samen met u veel doen voor onze inwoners, verenigingen en ondernemers. Het streven is dat onze burgers zo weinig mogelijk merken van de economische situatie waar onze gemeente mee te maken heeft.

Daarnaast treft u een begroting aan die qua stijl en vorm afwijkt van de vorige begroting. We willen letterlijk vorm en inhoud geven aan de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie om de begroting meer specifiek en meetbaar te maken, zodat deze tevens te gebruiken is als stuurinstrument. Zo brengen we een logische verbinding tot stand tussen coalitieakkoord, collegeprogramma, kadernota en de begroting die nu voor u ligt.

Economische situatie en junicirculaire

Dankzij een goed financieel beleid in het verleden, is de gemeente Nijkerk financieel gezien relatief gezond. Wij streven ernaar deze stabiliteit ook in de toekomst te behouden door middel van een behoedzaam en zorgvuldig financieel beleid. Eind vorig jaar werd duidelijk dat het Rijk ongeveer € 35 miljard zal moeten gaan bezuinigen. Aan de hand van de huidige inzichten verwachten wij dat het Rijk in de komende 4 jaar hiervan € 18 miljard wil realiseren. De consequenties hiervan voor de gemeenten zijn op dit moment nog niet duidelijk. De Rijksbezuinigingen zullen naast effect op de omvang van het Gemeentefonds zeer waarschijnlijk ook effect hebben op de middelen die wij krijgen voor het WWB-inkomensdeel, het Participatiebudget en de WMO.

Ondanks het feit dat er vanuit het Rijk nog geen cijfers bekend zijn hebben wij in deze begroting ingespeeld op de verwachte Rijksbezuinigingen. Ook de junicirculaire die wij van het Rijk hebben ontvangen, geeft nog geen duidelijkheid over dit bedrag. Volgens deze circulaire zal de omvang van de algemene uitkering voor onze gemeente in 2011 tegenvallen met € 150.000 ten opzichte van de verwachting in de Kadernota. Dit heeft twee oorzaken. Ten eerste moeten gemeenten gaan meebetalen aan de uitvoering van een 'bommenregeling' van het Ministerie van Defensie. Ten tweede moeten gemeenten bijdragen aan gemeenten met een krimpende bevolking om deze krimp op te vangen. Dit effect is in deze begroting meegenomen. Hierover hebben wij u eerder middels een brief geïnformeerd. Ook over de hoogte van de uitkering WMO is veel onduidelijkheid. Op basis van de huidige gegevens zal onze gemeente structureel ongeveer € 400.000 minder ontvangen voor de uitvoering van de WMO. De reserve WMO zal daarom naar verwachting in 2012 op zijn.

Wij blijven de ontwikkelingen over de Rijksbezuinigingen uiteraard nauwgezet volgen, zodat we snel kunnen anticiperen. De tekorten die onder invloed van de economische crisis te verwachten zijn, nopen ons echter tot soberheid en het afwegen van kansen, mogelijkheden en wensen.

Uitgangspunten collegeprogramma en coalitieakkoord

Deze begroting is gebaseerd op de uitgangspunten die zijn geformuleerd in het coalitieakkoord en ons collegeprogramma 'Helder als Glas'. In deze documenten staan vier speerpunten: open communicatie en samenspraak, duurzame economie, een actieve en veilige samenleving en een zo laag mogelijke lastendruk.

Daarbij vinden wij eigen verantwoordelijkheid van inwoners, verenigingen, instellingen en bedrijven, een betrouwbare overheid, en een sociaal rechtvaardig beleid erg belangrijk. Met de financiële onzekere situatie op het netvlies, staan alle gemeenten steeds voor het dilemma: moeten we gaan snijden in het voorzieningenniveau of moeten onze inwoners toch meer gaan betalen om de voorzieningen in stand te houden? Wij streven ernaar om eerst oplossingen te zoeken in andere manieren om geld te genereren of te bezuinigen. Dankzij een intensief onderzoek naar besparingsvoorstellen, slagen wij erin de lastendruk niet te verhogen (anders dan een trendmatige aanpassing van 0,6%) en nauwelijks te snijden in voorzieningen of maatschappelijke verbanden. Daar zijn wij trots op.

'Belicht beleid' voor 2011

Deze begroting beschrijft wat we in 2011 gaan doen. Daarbij zijn de hiervoor genoemde uitgangspunten de basis van onze activiteiten en beleid. U zult begrijpen, dat wij terughoudend omgaan met nieuwe, kostenverhogende beleidsvoorstellen. Alleen die voorstellen die van groot belang zijn voor de ontwikkeling van onze gemeente hebben wij opgenomen.

Structuurvisies, bestemmingsplannen en cultuurhistorische waarden

De komende tijd willen we de basis leggen voor de structuurvisies van de gemeente Nijkerk, de binnenstad van Nijkerk en Nijkerkerveen. Daarnaast leggen we de basis voor de ontwikkeling van de Havenkom. Het proces van actualisatie van verouderde bestemmingsplannen wordt in 2011 voortgezet. Het aantal bestemmingsplannen wordt daarbij sterk teruggebracht en plannen worden gestandaardiseerd en gedigitaliseerd. In de binnenstad willen we een kwaliteitsslag maken in het aanbod van winkels, met behoud en verbeteren van de cultuurhistorische waarden. Het Masterplan Torenstraat-Vrijheidslaan is een verdere uitwerking van de structuurvisie Binnenstad.

Jeugd, zorg, onderwijs

Wat betreft jeugd en onderwijs, is een speerpunt om voor twee scholen adequate huisvesting te realiseren. We gaan zorgen voor voldoende voorschoolse educatie voor kinderen met taalachterstanden. Ook van belang vinden we dat het Centrum voor Jeugd en Gezin goed gaat functioneren en dat er in Hoevelaken intramurale zorg komt.

De begraafplaatsen in Nijkerk en Hoevelaken breiden we uit. Er zal aandacht zijn voor het oplossen van knelpunten bij de buitensportaccommodaties.

Natuur en milieu

Het realiseren van een biomassacentrale is een goede stap voorwaarts om als gemeente in te zetten op milieudoelstellingen. In het deelgebied Veldbeek-Appel-Erica moet een ecologische verbinding gaan lopen tussen de Utrechtse Heuvelrug en de Veluwe.

En wat nog meer

We zetten ook in op de verdere ontwikkeling van station Hoevelaken en we willen het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer stimuleren. Ook ontwikkelen we onze Publiekswinkel door tot een volwaardig Klant Contact Centrum, bereiden we spooronderdoorgang Amersfoortseweg voor en verbeteren we de uitstraling van de Arkervaart-West.

Ook wordt een pakketstudie Driehoek uitgevoerd, wordt acquisitie gedaan naar kennisintensieve werkgelegenheid en wordt de regionale samenwerking geïntensiveerd.

Ombuigingen

Om de mogelijke korting op onze inkomsten te kunnen opvangen, moeten er meerjarig bezuinigingen plaatsvinden. Vooruitlopend op cijfers vanuit het Rijk, hebben wij bezuinigingsvoorstellen opgenomen in deze begroting. De ombuigingen zijn als volgt opgenomen: € 3,3 miljoen voor 2011, € 3,1 miljoen voor 2012, € 3,2 miljoen voor 2013 en € 3,8 miljoen voor 2014.

Zoals eerder genoemd, is ons uitgangspunt bij deze bezuinigingen dat inwoners, ondernemers en verenigingen zo min mogelijk door deze maatregelen worden geraakt. Wij hebben ons eerst op besparingsmogelijkheden gericht in de gemeentelijke bedrijfsvoering. Zo stellen we bijvoorbeeld voor om de afschrijvingstermijn van bedrijfsmiddelen te verlengen, onderhoudsplannen te temporiseren en stelposten zoals 'onvoorzien' en 'periodieke bevordering personeel' te verlagen. We denken bovendien dat onze organisatie winst kan behalen door nog efficiënter te werken. Voorbeelden daarvan zijn te vinden op het gebied van digitalisering van post en facturen. Ook het samenwerken met derden (bijvoorbeeld op het gebied van belastingen) leidt tot kostenbesparing. We doen ook bezuinigingsvoorstellen die gericht zijn op het verhogen van het gemeentelijke inkomen. Denkt u bijvoorbeeld aan het binnenhalen van meer subsidies, het plaatsen van billboards, beperkte verhoging van parkeertarieven en uitbreiding van het gebied voor betaald parkeren. Tenslotte zijn er voorstellen opgenomen die uitgaan van versoering, zoals het verlagen van de bijdrage voor monumenten en het geven van een lagere bijdrage aan gemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Per programma zijn de ombuigingen inzichtelijk gemaakt.

Financieel resultaat

Saldo

In de kadernota 2011 – 2014 gaf de jaarschijf 2011 een voordelig saldo van € 2.252.000. Deze begroting, waarin de mutaties uit de Kadernota ook zijn verwerkt, geeft een voordelig saldo van € 1.715.000, ofwel een minder voordeel van € 537.000. De belangrijkste onderwerpen die dit lagere voordelige verschil ten opzichte van de kadernota verklaren, zijn onder andere hogere kosten voor de uitvoering van het participatiebudget, verhoging vergoeding raadsleden, hogere wachtgelduitkeringen personeel, het effect van de junicirculaire 2010 op de gemeentefondsuitkering en de lagere kapitaallasten door mindere rentekosten. Een meer uitgebreide verschilanalyse vindt u op pagina 118 in de 'Financiële begroting'.

Reserves

Bij de kadernota heeft u raad op ons voorstel twee nieuwe reserves ingevoerd, namelijk de Egalisatiereserve kredietcrisis en de Reserve investeringen in de Nijkerkse samenleving.

Met deze reserves willen we bereiken dat de eventuele zware gevolgen van de kredietcrisis voor wat betreft de gemeentelijke activiteiten voor de burger beperkt blijven en dat we kunnen blijven investeren in de Nijkerkse samenleving. Wij willen daarom via deze brief nog een keer uitleggen waarvoor wij de reserves willen inzetten.

De Egalisatiereserve kredietcrisis kan gebruikt worden in situaties waarin pijnlijke keuzes noodzakelijk zijn. Mocht blijken dat de werkelijke bezuinigingen vanuit het Rijk hoger uitvallen dan wij reeds voorzien hebben in deze begroting dan kan een tijdelijke overbrugging via deze reserve een oplossing bieden. Daarnaast zullen er bij de werkelijke invulling van de in deze begroting opgenomen structurele bezuinigingen afspraken met derden gemaakt moeten worden. Deze reserve biedt de mogelijkheid om eventueel de structurele pijn tijdelijk te verzachten. Hiervoor is € 5 miljoen gereserveerd.

De Reserve investeringen in de Nijkerkse samenleving zal worden gebruikt voor investeringen in de verbetering van de Nijkerkse samenleving. Het gaat hierbij om investeringen met een duurzaam karakter. Hiervoor is € 23 miljoen gereserveerd.

Een meer uitgebreide toelichting op deze nieuwe reserves vindt u op pagina 78 in paragraaf 2 Weerstandsvermogen

Lokale lastendruk

Net als in 2010 spannen wij ons ook bij de begroting 2011 onverminderd in om te investeren in de lokale samenleving en daarbij de lastendruk zo beperkt mogelijk te houden. Lastendruk bestaat uit een aantal componenten. Sommige daarvan dalen, andere stijgen. Per saldo blijft het bedrag dat de inwoners moeten betalen, vrijwel gelijk. Aanpassing van de gemiddelde belastingaanslag gemeentelijke belastingen hebben we kunnen beperken tot enkel een trendmatige verhoging van 0,6%.

De toekomst

We kunnen niet in de toekomst kijken. Onze inschatting is dat we de begroting van de jaren 2013 tot en met 2014 met een negatief saldo afsluiten van ongeveer € 0,5 miljoen. Op basis van de huidige stand van zaken, verwachten wij in 2012 een positief saldo van € 4.000. Afhankelijk van de vraag hoe lang het herstel van de economie op zich laat wachten, zullen er in de toekomst eventueel meer maatregelen volgen dan alleen de ombuigingsvoorstellen die in deze begroting zijn opgenomen.

De begroting die voor u ligt, is voor het komende jaar sluitend. Dat is een goede zaak, zeker in deze zware tijden. Wij verwachten dan ook geen wijziging in het huidige terughoudende (repressief) toezichtregime van de provincie Gelderland.

Tenslotte

Wij zijn van mening dat wij u een degelijke begroting aanbieden, waaruit blijkt dat we met zijn allen weer veel gaan realiseren. Een begroting waarin de burger centraal staat. En bovendien een begroting die sluitend is, zonder lastenverzwaring voor inwoners of het afbreken van voorzieningen of maatschappelijke verbanden. Graag gaan wij samen met u op basis van deze begroting aan de slag!

14 september 2010

Burgemeester en Wethouders van Nijkerk,

De secretaris,

De burgemeester,

Mevrouw mr. M.D. Haalstra

de heer mr. drs. G.D. Renkema

PROGRAMMA'S

ALGEMEEN

In de programmabegroting geeft de raad aan wat zij ten aanzien van de verschillende programma's gerealiseerd wenst te zien. Programma's zijn daarbij gericht op het bereiken van een bepaald maatschappelijk effect. De raad formuleert de doelstellingen die gerealiseerd dienen te worden en stelt de budgetten beschikbaar door vaststelling van de financiële begroting. De programma-indeling op basis van zeven beleidsvelden is door de raad gekozen bij de voorbereiding van de (eerste) programmabegroting 2004.

Het college verzorgt - in overleg met de raad - de voorbereiding van de programma's en de bijbehorende doelstellingen, de paragrafen en de financiële begroting, en is verder belast met de uitvoering van de begroting. Een document dat daarbij in beeld komt is de productenraming, die door het college wordt vastgesteld als hulpmiddel ter uitvoering van de (programma)begroting. In de productenraming kunnen raadsleden informatie vinden over de uitvoering van de begroting.

Over de uitvoering van de begroting wordt verantwoording afgelegd in twee documenten. Het college stelt, op het niveau van de productenraming, de productrealisatie vast. De raad krijgt, op het niveau van de programmabegroting, de jaarstukken ter vaststelling aangeboden, nadat die door de accountant zijn gecontroleerd.

In onderstaand schema is de relatie aangegeven tussen de begrotings- en verantwoordingsdocumenten.

actor	begrotingsfunctie	soort begrotings- of verantwoordingsdocument
raad	allocatie	(programma)begroting
	autorisatie	(programma)begroting
	controle	(programma)jaarstukken bestaande uit jaarverslag en jaarrekening
college	beheertechisch	productenraming/productenrealisatie
	bedrijfseconomisch	productenraming/productenrealisatie
	verantwoording	(programma) jaarstukken

DE OPZET VAN DE PROGRAMMA'S

In de programma's staan de volgende vragen centraal:

1. Wat willen we bereiken?
2. Wat doen we daarvoor?
3. Wat mag het kosten?

In tegenstelling tot de vorige jaren verschilt de indeling en opzet van de programma's. De zojuist genoemde drie vragen staan echter nog steeds centraal.

De nieuwe opzet moet de komende jaren gaan leiden tot een begroting waarin een directe en logische relatie wordt gelegd tussen de beoogde maatschappelijke effecten, de afgeleide doelstellingen die we willen bereiken en de activiteiten die we hiervoor ondernemen. De huidige begroting is volgens dit principe ingericht en zo veel als mogelijk is, ingevuld.

Naast een nieuwe opzet is, in tegenstelling tot de vorige begroting, nu ook plek ingeruimd voor de 'ombuigingen'.

Hieronder wordt toegelicht hoe de programma's zijn opgebouwd.

1. **Wat willen we bereiken?**

Elk programma start met één of meerdere algemene beleidsdoelstellingen, de algemeen beoogde maatschappelijke effecten. De programmabegroting staat niet op zichzelf. Voor een deel zijn doelstellingen uitgewerkt in beleidsnota's. In de verschillende programma's is daarom een beleidskader vermeld, waarbij in een tabel de nota's zijn aangegeven die de hoofdzaak van het gemeentelijk beleid aangeven.

De intentie is om de doelstellingen per programma zoveel mogelijk concreet en meetbaar te formuleren. Dit gebeurt in een aantal uitgewerkte doelstellingen per programma. Deze doelstellingen staan vermeld in de tweede kolom van de tabel "doelstellingen en prestaties". De doelstellingen (als uitwerking van de beoogde maatschappelijke effecten) zijn de basis voor de uit te voeren activiteiten.

Om de vraag 'wat willen we bereiken', goed te beantwoorden, kiest de gemeente ervoor om haar visie op de onderdelen van de verschillende programma's duidelijk te maken. De visie geeft aan hoe de gemeente aankijkt tegen het onderwerp en vanuit welk gezichtspunt/gedachtegoed de keuzes gemaakt worden.

2. **Wat doen we daarvoor?**

De activiteiten die in het begrotingsjaar worden ondernomen om de doelstellingen te realiseren staan vermeld in de derde kolom van de tabel "doelstellingen en prestaties". Voor sommige activiteiten is reden tot of behoefte aan uitleg. Deze uitleg is te vinden onder de tabel.

3. **Wat mag het kosten ?**

Bij elk programma horen baten en lasten. De raad stelt het beleid vast op het niveau van de programma's en autoriseert de bijbehorende baten en lasten. Autorisatie gebeurt meer specifiek door vaststelling van de Financiële Begroting. Daarin zijn ook de mutaties in de reserves vermeld en een aantal niet bij de programma's vermelde investeringskredieten.

Binnen de bedragen van de programma's heeft het college de vrijheid om te schuiven met de middelen. Echter, die vrijheid is beperkt omdat de door de raad gestelde doelen en prioriteiten wel bereikt moeten worden. Bij afwijkingen daarin zal de raad geïnformeerd worden. Overschrijding van het budget van een programma heeft altijd de goedkeuring van de raad.

De prioriteiten in de tabel 'Wat mag het kosten' wijzen afzonderlijke budgetten toe aan nieuw beleid voor het komende jaar. Deze zijn zo gekozen dat de raad daarover afzonderlijke besluiten kan nemen, d.w.z. wenst de raad een prioriteit niet te honoreren, dan vervalt het budget en gaat de activiteit niet door. De post overige lasten is het grootste bedrag per programma en gaat in hoofdzaak naar de uitvoering van bestaand beleid. Ook is in de tabel aangegeven welke besparingen de ombuigingen tot gevolg hebben.

4. **Uitvoeringsinformatie**

Bij het vierde vaste onderdeel per programma worden de producten genoemd die tot het budget van een programma horen en waarmee het programma gerealiseerd gaat worden. Hierdoor wordt de koppeling gelegd met de productenraming die het college vaststelt. Ter indicatie van de 'zwaarte' van een product is ook het geraamde bedrag aan uitgaven vermeld.

Dit programma gaat over de visie van het bestuur op de toekomst van de gemeente. Het gaat ook over een betrouwbare en gestroomlijnde gemeente die goed communiceert met haar inwoners en bedrijven en hen actief betreft bij ontwikkelingen en het maken van keuzes. Regionale samenwerking is ook een belangrijk punt van aandacht.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *Burgers die geïnteresseerd zijn in, en verantwoordelijkheid nemen voor de gemeente Nijkerk.*
- *Intensievere contacten tussen burgers, bedrijven, instellingen en bestuur.*
- *Burgers die geïnteresseerd zijn in het politieke proces.*

1.1 Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's:

Tabel 1.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Coalitieakkoord/collegeprogramma	2010 – 2014	2010
Integrale Ontwikkelingsvisie	2015 – 2030	2005
Nijkerk in de Regio plaatsbepaling	2010 – en verder	2009
Nota inbreidingslocaties	2010 – 2015	In voorbereiding
Position Paper Foodvalley	2010 – en verder	2009
Structuurvisie Nijkerk	2011 – en verder	In voorbereiding
Structuurvisie Binnenstad	2011 – en verder	In voorbereiding
Notitie communicatievisie	2010 – 2013	In voorbereiding
Notitie burgerparticipatie	2010 – 2013	In voorbereiding
Nijkerk heeft Antwoord©	2010 – 2014	2010

1.2 Visie en ontwikkelingen

Dit programma is onder te verdelen in de volgende onderwerpen:

- Visie op de toekomst van de gemeente
- Regionale samenwerking
- Betrouwbare gemeente als overheid

➤ Visie op de toekomst van de gemeente

De gemeente Nijkerk bevindt zich geografisch, economisch, sociaal-cultureel en ook historisch gezien op diverse snijpunten. Zwart-wit gezien bevinden we ons tussen de dynamische stedelijke en economische ontwikkelingen van de Randstad en groen, rust en ruimte van De Veluwe. Wij kiezen er voor om geen eenzijdige keuzes te maken voor het een of het ander, maar juist optimaal te profiteren van onze positie. De gemeente gaat voor het beste van de diverse werelden.

Ons doel is een gemeente met een dynamische bedrijvigheid, een gezonde middenstand, rustig wonen in een groene omgeving, met goede voorzieningen en recreatiemogelijkheden.

De gemeente Nijkerk wil een goede samenhang bieden tussen aan de ene kant strategische vraagstukken en aan de andere kant concrete beleidsinhoudelijke thema's, zoals bereikbaarheid, de woningmarkt of detailhandelstructuur. We stellen een integrale maatschappelijke en ruimtelijke visie op voor Nijkerk in 2030, een gemeente met een duidelijke eigen identiteit en positionering. Hiermee *formuleren* we lange termijnbeleid op hoofdlijnen, met een ruimtelijke dimensie en van strategische aard, *beschikken* we over een integraal toetsingskader voor initiatieven, *behouden* we regie op gemeentelijke grondzaken en *realiseren* we een betere afstemming op beleid van andere overheden en van aangrenzende gemeenten en regio's. Bij de opstelling van de visie worden inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden betrokken.

➤ **Regionale samenwerking**

Wij vinden regionale samenwerking belangrijk, omdat dit zorgt voor politieke krachtenbundeling, kennis, schaalvoordelen en gezamenlijke toegang tot subsidiebronnen. Tevens merken we dat besluitvorming in toenemende mate plaatsvindt op regionaal niveau. Vanuit onze eigen identiteit willen we daarom de regionale samenwerking intensiveren om de positie en ontwikkelingsmogelijkheden van onze gemeente te versterken.

Onze gemeente ligt geografisch, economisch, sociaal-cultureel en historisch gezien op het grensvlak van vier regio's. Wij willen geen eenzijdige keuzes maken maar zullen per beleidsterrein afwegen welke samenwerking het best bij Nijkerk aansluit.

➤ **Betrouwbare gemeente als overheid**

Dienstverlening

De inwoner staat bij ons centraal en de gemeentelijke dienstverlening stemmen wij zo goed mogelijk af op de behoefte en de wensen van de burger. Dit betekent dat de gemeentelijke dienstverlening snel, effectief, efficiënt en klantvriendelijk moet zijn. Dat geldt voor alle kanalen: aan het loket, via de telefoon, via brieven, e-mail of internet. Uiteraard geldt dit ook voor de persoonlijke contacten die medewerkers van de gemeente in de wijken hebben met inwoners.

Communicatie

De gemeente Nijkerk ziet communicatie als een middel om de relatie met inwoners (en andere doelgroepen) te verbeteren. Wij voorzien in goede en begrijpelijke informatie, profileren de gemeente eenduidig als open en betrouwbare overheid en betrekken inwoners bij de ontwikkeling van plannen. Door goed te communiceren en inwoners tijdig te betrekken, kunnen inwoners optimaal gebruik maken van de gemeentelijke dienstverlening en ontstaat een betere kwaliteit van en een groter draagvlak voor beleid.

De website beschouwen we als een van onze centrale communicatiemiddelen. De website zal in toenemende mate het eerste contactpunt zijn tussen gemeente en inwoners en fungeert als volwaardige informatiebron en dienstverleningskanaal.

1.3 Doelstellingen en prestaties

Tabel 1.2

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Inwoners die geïnteresseerd zijn in, en verantwoordelijkheid nemen voor de gemeente Nijkerk</i>	<ul style="list-style-type: none"> - er een door de Nijkerkse gemeenschap gedragen structuurvisie voor geheel Nijkerk en de binnenstad is. - er voor de gemeente een adequaat kader ligt dat enerzijds dient om ingediende initiatieven van derden te toetsen op wenselijkheid en dat anderzijds dient voor de nadere invulling van eigen ontwikkelingen. - de gemeente voor inwoners een open en betrouwbare overheid is. - de gemeentelijke informatie voor inwoners goed en begrijpelijk is. - de gemeente voor inwoners een herkenbaar gezicht heeft. 	<ul style="list-style-type: none"> - Opstellen van een nota Communicatie en een nota Burgerparticipatie. ¹⁾ - Invoeren van de in 2010 ontwikkelde huisstijl. - Afronden van nieuwe structuurvisies voor de binnenstad van Nijkerk en voor de gehele gemeente Nijkerk. ²⁾ - Ontwikkelen strategische gebieden. ³⁾ - Opstellen uitvoeringsprogramma's bij de structuurvisies. - In gang zetten van nieuwe gebiedsontwikkelingen in De Flier en Havenkom Arkervaat (incl. verplaatsing coöperatie Arkervaat⁴⁾). - Opstellen Masterplan Torenstraat-Vrijheidslaan - Het verder uitvoering geven aan het vereenvoudigen van interne procedures (vervolg DAPPER) Terugdringen van onnodige gemeentelijke regelgeving en procedures. - Regie houden op de ontwikkeling van uitbreidingslocaties door 'derden'. ⁵⁾
<i>Intensievere contacten tussen inwoners, bedrijven, instellingen en bestuur</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Nijkerkse belangen goed zijn verankerd in regionale strategische agenda's - in 2015 de klant op 80% van alle vragen antwoord krijgt van de Publiekswinkel. - de website tot een volwaardig dienstverleningskanaal is ontwikkeld, waarlangs we - volgens landelijke eisen - minimaal 65% van de dienstverlening digitaal aanbieden. 	<ul style="list-style-type: none"> - We gaan de samenwerking in de regio intensiveren. ⁶⁾ - Burgerparticipatie krijgt een wezenlijke plaats bij planvorming. - We bereiden de viering van 600 jaar Nijkerk voor. ⁷⁾ - De Publiekswinkel ontwikkelt door tot een Klant Contact Centrum (KCC). ⁸⁾ - De website wordt nog meer dan voorheen een volledig informatief, dienstverlenend en interactief medium.

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Inwoners die geïnteresseerd zijn in het politieke proces</i>		<p>De raad onderneemt de volgende drie activiteiten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De projecten jeugdgemeenteraad (basisonderwijs) en "Wegwijs in het gemeentehuis" (vmbo) worden gehouden. - Er komt een specifiek kennismakingsproject voor Havo/Vwo-leerlingen met de gemeente. - Ook in 2011 wordt de workshopsessie "Hoe werkt de gemeente" georganiseerd, waarbij speciaal aandacht wordt besteed aan adequate publiciteit vooraf.

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1. Communicatie

Open communicatie en samenspraak zijn belangrijke speerpunten voor de gemeente. In het najaar van 2010 zal de Nota Communicatie met een visie voor de komende vier jaar worden vastgesteld. Hiermee heeft de gemeente een koers en de wijze van regie op die koers bepaald. Centraal staan:

- goede en begrijpelijke informatievoorziening aan de inwoners
- bevorderen beeldvorming van de gemeente en het gemeentebestuur als open en betrouwbare overheid
- burgerparticipatie

Onderdeel van de communicatievisie is een verbetering van de huisstijl, een nieuw gezicht passend bij de identiteit van onze gemeente.

2. Afronden Structuurvisie Nijkerk en Binnenstad en uitvoering

Tot 2011 werkt de gemeente aan het opstellen van een nieuwe structuurvisie voor geheel Nijkerk, waarvan de structuurvisie voor de binnenstad deel gaat uitmaken. Met de structuurvisie leggen we kaders vast voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente.

Inwoners, ondernemers en belangenorganisaties betrekken we eind 2010- begin 2011 bij de planontwikkeling. Pas na dit participatieproces vindt besluitvorming plaats.

Vanaf 2011 is de structuurvisie beleidskader voor ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen. De structuurvisie draagt bij aan economisch gezonde bedrijvigheid en winkelgebieden, goede bezetting van woningen, winkels en bedrijven. In 2011 bieden we de Structuurvisie voor de Binnenstad voor besluitvorming aan.

Masterplan Torenstraat-Vrijheidslaan

Naast het behoud en de versterking van de monumentale waarden in de binnenstad, gaat de visie specifiek in op de stedenbouwkundige afronding van het gebied Torenstraat-Vrijheidslaan en de versterking van de diversiteit aan winkelaanbod.

3. Ontwikkeling strategische gebieden

Op basis van de structuurvisie Nijkerk worden nieuwe gebiedsontwikkelingen in gang gezet. In ieder geval starten we op korte termijn met ontwikkeling van De Flier (zie programma 4) en de Havenkom. Cruciaal in de herontwikkeling van de Havenkom is de verplaatsing van de Coöperatie Arkervaart.

4. Verbetering uitstraling Arkervaat West en visie Havenkom

Recent is met de provincie Gelderland gesproken over de herontwikkeling van de havenkom/verplaatsen Arkervaat. De provincie stelt in het komende halfjaar de Investeringsagenda 2011-2014 op. Ambtelijk heeft de provincie aangegeven dat de herontwikkeling van de Havenkom daarvoor in aanmerking kan komen en dat er ruimte is voor voorstellen. De gemeente moet de herontwikkeling dan wel kunnen concretiseren. Dat kan door middel van het opstellen van een visie voor de herontwikkeling van het gebied havenkom en omgeving.

Dit betekent dat de gemeente binnen een half jaar een visie zal opstellen. Voor 2010 zal via de tweede bestuursrapportage budget worden gevraagd voor het inhuren van een stedenbouwkundig bureau en voor de benodigde ambtelijke aansturing/ondersteuning. In 2011 en 2012 wordt het budget ingezet voor het verder uitwerken/vormgeven van deze visie, ook in financiële zin.

Bovenstaande betekent dat de oorspronkelijke planning van de aanpak in de Kadernota 2011 is aangepast. In de oorspronkelijke planning was de verbetering uitstraling gepland voor 2012 en ontwikkelen visie Havenkom (incl. verplaatsing Arkervaat) voor 2011.

5. Inbreidings –en uitbreidingslocaties

Als gemeente willen we de regie houden op de ontwikkeling van uitbreidingslocaties door 'derden'. Als het gaat om inbreidingslocaties, overwegen wij medewerking te geven, als de plannen vanuit stedenbouwkundig en/ of milieutechnisch oogpunt een breed gedragen oplossing bieden voor een ongewenste situatie en financieel passend zijn, mede in relatie tot andere projecten. Het verzoek moet dan wel passen binnen het Kwalitatieve Woningbouw Programma 3 (KWP-3) van de provincie. Bovendien is voor ons een voorwaarde dat ook de ontwikkelende partij haar eigen verantwoordelijkheid neemt voor goede, tijdige communicatie met omwonenden.

6. Regionale samenwerking

Foodvalley

In de regio De Gelderse Vallei biedt het Food Valley concept volop kansen voor een verdere ontwikkeling van de regio. Wij willen de samenwerking sterker verbinden aan het Food Valley concept. Deze samenwerking moet voldoende ruimte bieden voor de eigenheid van de deelnemende gemeenten en tegelijkertijd voldoende slagkracht hebben om de gezamenlijke strategische belangen en doelen te realiseren. Voor Nijkerk liggen in dit opzicht o.a. kansen in innovatie en doorontwikkeling van de in onze gemeente gevestigde voedingsmiddelenindustrie, waardoor we kennisintensieve werkgelegenheid kunnen realiseren en specifieke opleidingen kunnen aantrekken.

Amersfoort

De samenwerking met de regio Amersfoort zal naar verwachting prominenter worden op economisch gebied en ten aanzien van maatschappelijke ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld arbeidsmarktvraagstukken. Gezien het feit dat Nijkerk onderdeel uitmaakt van de pakketstudies (denk aan ontwikkelingen rond knooppunt Hoevelaken en aanvullende maatregelen) zal ook op gebied van Verkeer en Vervoer van een nauwere samenwerking met de regio Amersfoort sprake zijn.

Veiligheidsregio

Per 1 oktober 2010 is Nijkerk ingedeeld bij de veiligheidsregio Gelderland-Midden. De gemeenschappelijke regeling Hulpverlening Gelderland-Midden is per die datum omgevormd tot de Veiligheid- en gezondheidsregio Gelderland-Midden. Inhoudelijke toelichting is te vinden in programma 2 'Veiligheid'.

Regionale Uitvoeringsdiensten

In 2011 zullen de zogenaamde Regionale Uitvoerings Diensten (RUD) moeten worden gevormd. De landelijke vorming van deze diensten komt voort uit de behoefte kennis te bundelen om de complexe en bovenlokale (milieu)taken, zoals thans worden uitgevoerd door de afdeling VTH, met voldoende menskracht en met voldoende kwaliteit te kunnen uitvoeren. De gedachten m.b.t. regiodiensten zijn een vervolg op de conclusies die zijn getrokken uit de onderzoeken naar in het verleden plaatsgevonden rampen/calamiteiten.

Onze inzet is om te komen tot een organisatie op regionaal niveau, i.c. binnen de regio De Vallei. Wij willen in die organisatie de complexe en bovenlokale milieutaken onderbrengen. Tevens kan de deskundigheid op enkele vakgebieden daar worden gebundeld. Te denken valt aan luchtkwaliteit en externe veiligheid.

Een en ander sluit aan bij de gedachten zoals die in de intentieverklaring Gelderse Maat van 3 november 2009 door de provincie Gelderland en de Gelderse gemeenten zijn vastgelegd.

Dat de organisatie bij deze vorm van regionale samenwerking meerwaarde heeft t.o.v. de huidige situatie en dat vorming ervan geen extra kosten met zich meebrengt, zijn de criteria die voor ons van belang zijn. Daarnaast mag de regionalisering niet ten koste gaan van de dienstverlening aan onze klanten in het klantcontactcentrum.

7. Viering 600 jaar Nijkerk

In 2013 bestaat de stad Nijkerk 600 jaar. De gemeente is gestart met voorbereidingen om dit te vieren. Naarmate het jaar 2013 nadert, zullen de plannen concreter en de voorbereidingen intensiever worden. De viering van 600 jaar Nijkerk is vanzelfsprekend een zaak van de hele samenleving en diverse organisaties zullen dan ook bij de voorbereiding en uitvoering betrokken zijn.

8. Dienstverlening

Vanuit het Rijk wordt de komende jaren het programma Antwoord© uitgerold, bedoeld om de dienstverlening van de overheid als geheel te verbeteren. Ook onze gemeente doet hier aan mee. De gemeente wordt voorportaal voor vrijwel alle overheidsdiensten. In 2015 krijgt de klant op 80% van alle vragen direct volledig antwoord van de Publiekswinkel (onze front-office). Als doorverwijzing nodig is, dan houdt de Publiekswinkel regie op het contact en blijft de klant goed geïnformeerd over de afhandeling van zijn of haar vraag. Voor de telefonische dienstverlening gebeurt dit via het landelijk ingevoerde 14+ nummer. Daarnaast zal de Publiekswinkel nauw betrokken zijn bij de "Papierpost"-behandeling en is hier het centrale punt voor aanvragen via de website en de balie. De Publiekswinkel moet zich doorontwikkelen tot een volwaardig Klant Contact Centrum (KCC) in 2014.

De ontwikkeling van de dienstverlening moet worden gezien als een continue proces. De kwaliteit van de dienstverlening en de tevredenheid van onze inwoners meten we door middel van benchmarks op het gebied van dienstverlening. Het reageren op brieven van burgers behoudt een hoge prioriteit.

Digitalisering & website

De digitale dienstverlening maakt voortdurend ontwikkelingen door. Centraal daarin staat de gemeentelijke website. We ontwikkelen de website door tot een volwaardig dienstverleningskanaal, waarlangs we - volgens landelijke eisen - minimaal 65% van de dienstverlening digitaal aanbieden. We streven ernaar dit verder uit te bouwen naar 75% en hoger. In de toekomst zullen volledige transacties via de website mogelijk zijn en zullen burgers bijvoorbeeld de voortgangstatus van hun aanvragen kunnen volgen. Wellicht komt daar nog dienstverlening via MSN, SMS en/of Twitter bij. Vanwege de technologische ontwikkelingen zullen de mogelijkheden van digitale dienstverlening blijven groeien. In de toekomst zal het steeds minder nodig zijn om bij de gemeente langs te gaan voor dienstverlening.

1.4 Ombuigingen

In dit programma zijn de volgende ombuigingen verwerkt overeenkomstig de Kadernota 2011- 2014. De raad heeft ingestemd met de ombuigingen in de raadsvergadering van 24 juni 2010.

Raadsondersteuning

Door het beperken van vergoedingen voor PC/Printer aanschaf en abonnementsgeld en het versoberen van het cursusgeld voor de raads(commis)sieleden worden de lasten voor de raad terug gebracht. Binnen de griffie is een deel van de formatie (0,2 fte) voor administratieve ondersteuning niet structureel ingevuld.

Deze formatie wordt ingeleverd en opgevangen door werkzaamheden te temporiseren.

Samenwerkingsverbanden

Het uitgangspunt is algemeen budget voor samenwerkingsverbanden en het budget voor de rekenkameronderzoeken met 10% te verlagen en de bijdrage aan het Valleiproject in perspectief te beëindigen. Hierdoor verwachten wij dat de samenwerkingsverbanden zullen besparen op hun bestuurskosten.

Geen lasten meer voor project DAPPER

De uitvoering van het project DAPPER kunnen we inbedden bij het beschrijven van de werkprocessen. Hierdoor kunnen we vanaf 2011 structureel € 20.000 besparen.

Lagere uitgaven voor begroting en rekening

Door het versoberen van het drukwerk van de documenten die bij begroting en rekening horen, kunnen wij lagere uitgaven realiseren.

1.5 Wat mag het kosten?

In tabel 1.3 zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Inwoners en Bestuur verbonden zijn. De prioriteiten zijn apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in één totaalbedrag Overige activiteiten opgenomen.

Tabel 1.3 Lasten en baten Inwoners en bestuur (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2011	2012	2013	2014
<i>Nieuw beleid</i>				
Intensivering regionale samenwerking	85	85	85	85
600 jaar Nijkerk	45	75	100	15
Bijdrage regio Amersfoort	65	65	65	65
Verbetering uitstraling Arkervaat-West en visie Havenkom	95	30		
Totaal nieuw beleid	290	255	250	165
Totaal ombuigingen	-65	-75	-75	-75
Overige activiteiten	4.639	4.595	4.618	4.761
Totaal lasten programma	4.864	4.775	4.793	4.851
BATEN				
<i>Nieuw beleid</i>				
--				
Totaal nieuw beleid				
Overige activiteiten	728	728	734	728
Totaal baten programma	728	728	734	728
Saldo programma (= lasten -/- baten)	4.136	4.047	4.059	4.123

1.6 Verschillenanalyse

De nadelige saldi van dit programma nemen in meerjarig perspectief in het algemeen af. De verschillen in de meerjarenramingen ten opzichte van het basisjaar 2011 ontstaan in hoofdzaak door aanpassing van de planning verbetering uitstraling Arkervaat West en ontwikkelen visie Havenkom (incl. verplaatsen Arkervaat), het budget voor 600 jaar Nijkerk en het verloop over de verschillende jaren van verwachte reguliere verkiezingen gemeenteraad, provinciale staten en Tweede Kamer. De uitgaven voor 600 jaar Nijkerk worden gedekt door aanwending van de algemene reserve.

In de financiële begroting met de bijbehorende toelichting is een nadere specificatie gegeven.

1.7 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Inwoners en Bestuur horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2011 vermeld, in afgeronde bedragen.

030	Bestuursorganen	€	2.012.000
031	Bestuurlijke samenwerking	€	320.000
032	Representatie	€	87.000
040	Bestuursondersteuning	€	451.000
041	Bestuursinstrumenten	€	328.000
050	Burgerzaken	€	1.339.000
810	Bovengemeentelijke en structuurplannen	€	327.000

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.

Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2011-2014.

Dit programma gaat over de zorg voor een veilige woon-, werk- en recreatiegemeente. Preventie, toezicht en handhaving en een adequate hulpverlening zijn de pijlers onder dit programma.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *Nijkerk is een veilige woon-, recreatie- en werkgemeente.*
- *Onze inwoners verkeren in een veilige omgeving en voelen zich veilig.*

2.1 Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's:

Tabel 2.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Integraal Veiligheidsprogramma	2010 – 2013	2010
Rampenplan deel I	2010 – 2014	2009
Rampenplan deel II	2010 – 2014	2010
Beleidsplan Brandweer	2010 – 2011	2009

2.2 Visie en ontwikkelingen

Dit programma is onder te verdelen in de volgende onderwerpen:

- Veiligheid
- Preventie
- Toezicht en handhaving
- Veiligheid- en gezondheidsregio

➤ Veiligheid

Samenwerking als basis

De gemeente ziet veiligheid als een integraal onderdeel van alle gemeentelijke activiteiten en plannen. De gemeente streeft voor haar burgers naar een veilig en leefbaar Nijkerk om prettig in te wonen, te werken en te verblijven. Uitgangspunt hierbij is dat alle veiligheidspartners hun eigen verantwoordelijkheden hebben en gebruiken om Nijkerk veilig te houden en veiliger te maken waar nodig. De gemeente zal als regisseur partijen bij elkaar brengen. Samenwerking is de basis. Een juiste balans in de veiligheidsketen is nodig. Dit betekent dat er voldoende prioriteit moet zijn voor preventie, met repressieve elementen en met een goede handhaving als sluitstuk.

Externe veiligheid

De gemeente wil de veiligheid van de fysieke leefomgeving waarborgen door de situatie in overeenstemming te brengen met de algemeen geaccepteerde risiconiveaus.

Het gaat bij externe veiligheid over het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het water, het spoor en door buisleidingen. Algemene voorbeelden van die gevaarlijke stoffen zijn vuurwerk, LPG en munitie. Qua Externe veiligheid zijn er in Nijkerk 5 locaties met LPG tankstations.

➤ **Preventie**

Brandveilig leven is een item dat de komende jaren binnen de brandweer meer en meer aandacht zal krijgen. Er wordt landelijk een ontwikkeling in gang gezet waarbij de nadruk van de brandweeractiviteiten verschuift van 'bestrijden' naar 'voorkomen'. Het beleidsplan brandweer 2010-2011 anticipeert op deze ontwikkeling. Wij willen ruimte creëren voor extra inspanningen om het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van de burger te bevorderen. Nieuwe ontwikkeling hierbij is dat zal worden ingestoken op de actieve inbreng en eigen verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven.

Als intern adviseur levert de brandweer expertkennis op het gebied van brandveiligheid ten behoeve van o.a. vergunningverlening en evenementen.

➤ **Toezicht en Handhaving**

Als overheid stellen wij regels op om te bereiken dat de nagestreefde maatschappelijke effecten op het vlak van milieu, ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid e.d. ook in de praktijk tot stand komen. Daarom vinden wij het van groot belang dat de regels ook worden nageleefd. Hierin vervullen we zelf een belangrijke voorbeeldfunctie.

Om toezicht en handhaving als instrument effectief te kunnen inzetten, zullen wij de professionaliteit van onze organisatie borgen en een handhavingstrategie vaststellen via de vaststelling van de Nota integrale handhaving. De onderwerpen die we prioriteit geven in toezicht en handhaving worden gebaseerd op een risicoanalyse en uitgewerkt in een jaarlijks bestuurlijk vastgesteld uitvoeringsprogramma. We zullen actief communiceren welke regels er zijn en met welk doel. Bij het niet of onvoldoende naleven van de regels, schromen wij niet om bestuursrechtelijk of strafrechtelijk op te treden. Dit doen wij met onze eigen toezichthouders en handhavers als gemeente of in samenwerking met de ketenpartners (zoals politie, voedsel- en warenautoriteit e.d.). Uiteraard blijven wij kritisch kijken naar de maatschappelijke doelen die we met de regels nastreven en dit ook regelmatig evalueren en zo nodig bijsturen.

➤ **Veiligheids- en gezondheidsregio**

Regionale samenwerking helpt ons om de kwaliteit en de continuïteit op gebied van brandweezorg, de rampenbestrijding en bovenlokale gezondheidszorg te waarborgen.

Per 1 oktober 2010 is Nijkerk ingedeeld bij de veiligheidsregio Gelderland-Midden. De gemeenschappelijke regeling Hulpverlening Gelderland-Midden is per die datum omgevormd tot de Veiligheid- en gezondheidsregio Gelderland-Midden. Brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en rampenbestrijding & crisisbeheersing komen daarmee onder regie van één regionaal bestuurlijk orgaan. Nijkerk hecht eraan dat er op lokaal niveau een zelfstandige brandweerorganisatie blijft functioneren. De gemeente heeft dan ook gebruik gemaakt van de bepaling in de Wet veiligheidsregio's die continuering van een lokale brandweer mogelijk maakt. Daarnaast vervult Nijkerk een actieve rol in de regionale samenwerking op het gebied van de brandweezorg, de rampenbestrijding en de bovenlokale gezondheidszorg.

2.3 Doelstellingen en prestaties

Tabel 2.2

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Nijkerk is een veilige woon-, recreatie- en werkgemeente.</i>		<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsprogramma 2010 – 2013.¹⁾ - Oefenen van rampenbestrijding op ambtelijk en bestuurlijk niveau. - Opleiden van personeel en het actueel houden van de actiecentra en noodzakelijke middelen. - Verlenen van accurate hulpverlening door de brandweer. - Het voorkomen van belangrijke oorzaken van brand en het beperken van de gevolgen ervan door het doorvoeren van preventieve maatregelen. - Door versterking van (inter)regionale samenwerking en het continu monitoren van de kwaliteit van de geleverde prestaties bereidt de brandweer zich voor op een adequate uitvoering van haar taak bij de bestrijding van kleine en grote incidenten.
<i>Onze inwoners verkeren in een veilige omgeving en voelen zich veilig.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - de criminaliteit in 2011 is verminderd met 25 procent t.o.v. 2002. 	<ul style="list-style-type: none"> - Het plaatsen van camera's op onveilige plaatsen in de openbare ruimte.²⁾ - Terugdringen alcoholgebruik onder jongeren om verstoring van de openbare orde te voorkomen.³⁾ - Spreken met burgers over de wijze waarop zij een bijdrage kunnen leveren aan de veiligheid van hun woonomgeving. - Deelnemen aan een preventieproject woninginbraken.

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1. Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsprogramma 2010 – 2013

Veiligheid is een integraal onderdeel van alle gemeentelijke activiteiten en plannen. Het gaat over de veiligheid van mensen, dieren en zaken in situaties van openbare orde, criminaliteit, overlast, brand en rampen. De gemeente vervult haar rol als regisseur en geeft uitvoering aan de prioriteiten:

- door gaan met veiligheidsprojecten zoals buurtbemiddeling, buurtpreventie en bestrijding van veel voorkomende criminaliteit.
- de gemeente neemt deel aan Burgernet, het Veiligheidshuis WVV en het Veiligheidsarrangement Valleilijn.

Naast de prioriteiten uit het Integraal veiligheidsprogramma 2010 – 2013 gaan we door met het bestaande veiligheidsprogramma.

2. Cameratoezicht

De gemeente zal cameratoezicht invoeren in de openbare ruimte. Door camera's te plaatsen op onveilige plaatsen in de openbare ruimte wordt een grotere veiligheid bereikt. Voorafgaand aan de invoering zal onderzoek worden verricht naar plaatsen waar cameratoezicht gewenst is en de uitvoeringsvarianten.

3. Uitvoering wijziging Drank -en Horeca Wetgeving

Naar verwachting treedt de wet in werking op 1 januari 2011 of op 1 juli 2011. De wet regelt de overheveling van taken van het Rijk naar de gemeente. De gemeente krijgt de bevoegdheid om bij verordening toegangsleeftijden voor de horeca te koppelen aan sluitingstijden, prijsacties zoals "happy hour" te reguleren, sancties op te leggen voor supermarkten die alcohol verkopen aan jongeren onder de 16 jaar, bezit van alcoholische drank van jongeren op straat strafbaar te stellen, hokken en keten aan te pakken, en dergelijke. Voor de uitvoering van het toezicht en de afhandeling van sancties is extra personele capaciteit nodig.

De VNG dringt bij de minister aan op een financiële bijdrage hiervoor vanuit het Rijk. Op dit moment is nog niet duidelijk of deze bijdrage er komt en of deze een incidenteel of structureel karakter heeft. Om die reden is een structureel bedrag van € 30.000 opgenomen voor deze extra taak (0,5 fte). Alcoholpreventie bij jongeren wordt ook opgepakt vanuit de Regio De Vallei (Fris-Valley project). De activiteiten vanuit met name de werkgroepen Keetbeleid en Regelgeving en Handhaving zijn relevant in relatie tot de Drank- en Horecawet en zullen daarom dan ook worden meegenomen in het onderdeel thematische projecten van het uitvoeringsprogramma integrale handhaving 2011.

2.4 Ombuigingen

In dit programma zijn de volgende ombuigingen verwerkt overeenkomstig de Kadernota 2011- 2014. De raad heeft ingestemd met de ombuigingen in de raadsvergadering van 24 juni 2010.

Lagere bijdrage aan bureau Halt

De bijdrage aan bureau Halt verlagen we met 10%.

Evenementenvergunningen

Als gevolg van DAPPER worden er minder evenementenvergunningen uitgegeven. Hierdoor kunnen we € 20.000 bezuinigen. Daarnaast wordt geen tijd meer besteed aan de handhaving van volksfeesten en evenementen. Hierdoor realiseren we een bezuiniging van € 11.000.

Lagere bijdrage aan volksfeesten

De afgelopen jaren heeft steeds de bijdrage aan de taptoe in de begroting gestaan, ondanks dat de Taptoe al een aantal jaren niet heeft plaatsgevonden. Deze steeds geraamde bijdrage is uit deze begroting gehaald. Dit betreft dus een technische ombuiging.

Verlagen raming aantal vrijwilligersuren

De (gemiddelde) uitrukuren van de afgelopen jaren geven mogelijkheid om € 10.000 structureel minder te ramen voor het aantal uren van de vrijwillige brandweer. Hierbij maken we de kanttekening dat bij bovenmatige brandbestrijding of hulpverlening, dit kan leiden tot overschrijding van deze raming.

Verlagen bijdrage regionale brandweer

De Veiligheid –en gezondheidsregio Gelderland Midden heeft in juli 2010 als onderdeel van haar besparingen bij de regio haar budgetten verlaagd in de lijn van onze besparingsdoelstelling van 10%. Hiermee hebben wij onze onderstaande besparingsdoelstelling bereikt.

Verlengen afschrijvingstermijn brandweermaterieel

De onderhoudstoestand van het materieel is zodanig goed dat we vervanging/vernieuwing van nieuw materieel uit stellen. We verlengen de afschrijvingstermijn van materieel.

Verhuur van De Bundel

Wij verwachten dat we meer opbrengsten kunnen krijgen door het verhogen van de huur van De Bundel.

2.5 Wat mag het kosten?

In tabel 2.3 zijn de lasten en baten opgenomen van het programma Veiligheid. Nieuw beleid is apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in één totaalbedrag Overige activiteiten opgenomen.

Tabel 2.3 Lasten en baten Veiligheid (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2011	2012	2013	2014
<i>Nieuw beleid</i>				
Cameratoezicht		100	100	100
Totaal nieuw beleid		100	100	100
Totaal ombuigingen	-156	-104	-107	-107
Overige activiteiten	3.626	3.687	3.696	3.684
Totaal lasten programma	3.470	3.683	3.689	3.677
BATEN				
<i>Nieuw beleid</i>				
--				
Totaal nieuw beleid				
Overige activiteiten	58	63	63	63
Totaal baten programma	58	63	63	63
Saldo programma (= lasten -/- baten)	3.412	3.620	3.626	3.614

2.6 Verschillenanalyse

De nadelige saldi van dit programma nemen in meerjarig perspectief toe. De verschillen in meerjarenramingen ten opzichte van het basisjaar 2011 ontstaan in hoofdzaak door het opnemen van het cameratoezicht vanaf 2012 (in het onderdeel nieuw beleid), hogere uitgaven door fluctuaties in het beheerplan brandweer en de effecten van het temporiseren van de investeringen voor de vervangingen van brandweermaterieel.

In de financiële begroting met de bijbehorende toelichting is een nadere specificatie gegeven.

2.7 Uitvoeringsinformatie

Bij het Programma Veiligheid horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2011 vermeld, in afgeronde bedragen.

110	Openbare orde en veiligheid	€	232.000
111	Vergunningen APV, bijzondere wetten, recreatie e.d.	€	211.000
120	Repressie	€	261.000
121	Preparatie	€	2.075.000
122	Preventie	€	183.000
123	Regionale brandweer	€	352.000
124	Rampenbestrijding	€	156.000

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.

Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2011 - 2014.

Dit programma omvat de zorg voor het plezierig wonen in de gemeente Nijkerk. Naast het belang dat de woon- en leefomgeving prettig is, zijn er ook voldoende kwalitatief goede woningen beschikbaar voor alle doelgroepen.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *Kwalitatief en kwantitatief voldoende en passende woonruimte voor de bevolking van de gemeente Nijkerk.*
- *Een plezierige en schone woon- en leefomgeving.*

3.1 Beleidskader

Het gemeentelijk beleid over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's/plannen:

Tabel 3.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
De Woonvisie 2005+ "Wonen naar wens"	2005 – en verder	2006
Bestemmingsplannen en beeldkwaliteitplannen voor bestaande en nieuwe woongebieden	doorlopend	doorlopend
Welstandsnota	doorlopend	2004
Handboek groenbeleid	2003 – 2010	2003
Gemeentelijk Waterplan	2005 – 2030	2006
Gemeentelijke Rioleringsplan	2005 – 2011	2006
Integraal beheerplan openbare Ruimte IBOR	2004 – en verder	2004
Bouwbeleidsplan	2009 – 2012	2009

3.2 Visie en ontwikkelingen

Dit programma is onder te verdelen in de volgende onderwerpen:

- Volkshuisvesting
- Inrichting woon- en leefomgeving

➤ Volkshuisvesting

Wij vinden het belangrijk dat er voor onze inwoners een goede woonomgeving met voldoende zorg- en welzijnsvoorzieningen is. Nijkerk vervult een regionale functie op het gebied van wonen. Er moet voldoende en gedifferentieerd gebouwd worden op zowel inbreidingslocaties als in nieuwe woongebieden in de drie kernen van onze gemeente, zodat inwoners zoveel mogelijk naar eigen wens kunnen wonen. Van belang is dat we in Nijkerk voor alle doelgroepen bouwen en in het bijzonder jongeren en senioren. We willen de woningbouwprogrammering doorlopend afstemmen op veranderingen in de woningmarkt zodat optimaal tegemoet gekomen wordt aan de woonwensen van huidige en toekomstige bewoners van Nijkerk. Het gaat daarbij niet alleen om wonen. Maatschappelijke ontwikkeling, zoals de vergrijzing van de bevolking of de toename van zorg in de thuissituatie, vragen om een integrale benadering van wonen, welzijn en zorg.

➤ Inrichting woon- en leefomgeving

We hebben voor het beheer van de openbare ruimten gekozen voor de systematiek van het IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte). We leggen de kwaliteit van het dagelijks beheer van alle aspecten van de openbare ruimte (wegen, groen, water, bebording, verlichting e.d.) vast in beelden. Deze beelden worden beoordeeld op de kwaliteitskenmerken 'schoon', 'heel' en 'veilig' (verzorgend en technisch onderhoud). Ieder kwaliteitskenmerk heeft kwaliteitsniveaus. Deze lopen van 'zeer hoog', 'hoog', 'basis' en 'laag' naar 'zeer laag'. In Nijkerk kiezen we er voor dat we in de openbare ruimte minimaal het basisniveau hebben.

3.3 Doelstellingen en prestaties

Tabel 3.2

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Kwalitatief en kwantitatief voldoende en passende woonruimte voor de bevolking van de gemeente Nijkerk.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - De doelstellingen geformuleerd in de Woonvisie 2005 komen niet meer overeen met de doelstellingen vanuit provinciaal beleid. Nieuwe doelstellingen worden opgenomen in de nog vast te stellen woonvisie 2011.	<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteunen van initiatieven voor woningbouwprojecten met collectief/particulier opdrachtgeverschap.¹⁾ - Vaststellen van de nieuwe Woonvisie.²⁾ - Op basis van de evaluatie "Huur op Maat" door De Alliantie-Eemvallei onderzoeken van een mogelijk vervolg van dit project.³⁾
<i>Een plezierige en schone woon- en leefomgeving.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - het aantal klachten m.b.t. de kwaliteit van de woon- en leefomgeving niet toeneemt. - het kwaliteitsniveau van het beheer van de openbare ruimte tot 2014 in woonwijken op niveau "basis", in de winkelcentra op niveau "basis/hoog", in parken en bijzondere locaties "hoog" en in bedrijfsgebieden op niveau "basis" is. Na 2014 tenminste het niveau "basis".	<ul style="list-style-type: none"> - Oprichten van inwonersplatforms.⁴⁾ - Voortzetting van de actualisatie van bestemmingsplannen.⁵⁾ - Invoeren Wabo.⁶⁾ - Het op een klantgerichte en efficiënte wijze dagelijks onderhouden van de openbare ruimte.⁷⁾ - Integrale renovaties Bruins Slot en Schulpkamp noord.⁸⁾ - Voorkomen dat er schadelijke stoffen op onjuiste wijze in het milieu terechtkomen en het hergebruik van verschillende afvalstoffen bevorderen.

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1. Collectief particulier opdrachtgeverschap

Bij collectief particulier opdrachtgeverschap verwerven particulieren in groepsverband een bouwkaavel met woonbestemming en realiseren gezamenlijk hun woningen. In de komende tijd willen wij onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om een woningbouwproject met collectief particulier opdrachtgeverschap te starten. Dat is vooral interessant voor starters. In 2011 / 2012 komt er een Plan van Aanpak. Een project collectief particulier opdrachtgeverschap is wat ons betreft mogelijk vanaf 2013.

2. Actualisatie Woonvisie

In 2011 actualiseren we de Woonvisie. De nieuwe Woonvisie is het beleidskader voor 'wonen' voor de komende jaren. In de Woonvisie leggen wij de contouren van het woningbouwprogramma vast. Daarnaast spelen leefbaarheid, duurzaamheid, wonen en zorg een belangrijke rol in de visie. In de Woonvisie besteden wij ook aandacht aan de huisvesting van starters en senioren, bijvoorbeeld door de realisatie van levensloopgeschikte woningen en particulier opdrachtgeverschap.

3. Mogelijke uitbreiding project "Huur op Maat"

"Huur op Maat" is een experiment van de Alliantie-Eemvallei met een nieuw huurbeleid in de kern Hoevelaken. Het project bevordert de doorstroming en de keuzevrijheid van woningzoekenden. In 2012 loopt het experiment af. Dan vindt de eindevaluatie plaats. Afhankelijk van de uitkomsten van deze evaluatie en medewerking van de Rijksoverheid, wordt mogelijk besloten het project uit te breiden in de gehele gemeente. Dit gebeurt in overleg met de woningbouwcorporaties.

4. Oprichten van inwonersplatforms

Vanaf 2011 gaan we ieder jaar tenminste één inwonersplatform oprichten. De inwoners krijgen hiermee de mogelijkheid om mee te praten over de verbetering van hun directe leefomgeving. Het is de bedoeling dat elke woonservicezone minimaal één inwonersplatform krijgt.

Om de platforms ook daadwerkelijk de mogelijkheid te bieden om verbeteringen in de directe leefomgeving aan te brengen, krijgen zij jaarlijks de beschikking over een eigen budget. Dat budget bestaat uit € 1,- per inwoner van de desbetreffende wijk. Met het instellen van inwonersplatforms en het beschikbaar stellen van budget voor deze platforms, hebben inwoners direct invloed op hun woonomgeving. Zo voelen zij zich meer betrokken bij hun omgeving.

5. Voortzetting van de actualisatie van bestemmingsplannen

De gemeente actualiseert jaarlijks diverse bestemmingsplannen. We voegen waar kan bestemmingsplannen samen waardoor het totaal aantal bestemmingsplannen vermindert. Tevens standaardiseren en digitaliseren we de plannen.

In 2011 zijn voor de kern Nijkerk aan de beurt: diverse bestemmingsplannen voor de woongebieden, de binnenstad en de bedrijfsterreinen; voor Hoevelaken het noordelijk gedeelte van de kern en het bedrijfsterrein en tenslotte een nieuw bestemmingsplan voor Nieuw Hulckesteijn. In programma 4 wordt het bestemmingsplan voor de binnenstad beschreven, omdat er sprake is van samenhang met bedrijvigheid en recreatie & toerisme.

Naast het herzien van bestaande plannen worden nieuwe plannen voorbereid en in procedure gebracht, zowel voor het planologisch mogelijk maken van concrete verzoeken van burgers en bedrijven als voor het bieden van een planologische regeling voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente. Grotere nieuwe ontwikkelingen zijn voorzien in de Terrassen 3e fase, De Flier en Nijkerkerveen. Verder worden bestaande locaties opnieuw ingericht, zowel voor woningbouw, bedrijvigheid als voor voorzieningen.

6. Invoeren Wabo

Op 1 oktober 2010 treedt de Wabo (Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht) in werking. Voor burgers en bedrijven betekent dit dat 25 vergunningstelsels opgaan in één omgevingsvergunning. Inwoners of ondernemers hoeven dan bijvoorbeeld niet meer apart een inrit/uitrit-, milieu-, bouw-, en kapvergunning aan te vragen, maar alleen een omgevingsvergunning. Ook de proceduretijd voor de korte procedure wordt teruggebracht van 12 weken naar 8 weken. Bovendien kan een klant de vergunning digitaal aanvragen en handelt de gemeente de aanvraag ook digitaal af. De slag die in de kwaliteit van de dienstverlening wordt gemaakt via de Wabo is dat de klant aan de voorkant via het gemeenteloket juist wordt geïnformeerd over de van toepassing zijnde regelgeving, dat de procedures minmaal binnen de wettelijke termijn worden afgerond, waarbij de klant, indien gewenst via de Publiekswinkel inzage krijgt in

de status van de aanvraag en er zo vroeg mogelijk in het proces duidelijkheid wordt gegeven of de gemeente de aanvraag honoreert of niet.

7. Inrichting woon- en leefomgeving/onderhouden openbare ruimte

Het aanbieden en blijven verzorgen van een goede woon- en leefomgeving blijft uitgangspunt bij het beheer van de openbare ruimte. Daarbij is gekozen voor de systematiek van het IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte). Dit houdt in dat de kwaliteit van het dagelijks beheer van alle aspecten van de openbare ruimte (wegen, groen, water, bebording, verlichting e.d.) wordt vastgelegd in beelden. Deze beelden worden beoordeeld op de kwaliteitskenmerken 'schoon', 'heel' en 'veilig' (verzorgend en technisch onderhoud). Per kwaliteitskenmerk wordt onderscheid gemaakt in kwaliteitsniveaus. Deze lopen van 'zeer hoog', 'hoog', 'basis' en 'laag' naar 'zeer laag'. Per kwaliteitsniveau worden referentiebeelden gemaakt en vastgelegd in een kwaliteitscatalogus. Per gebied is een keuze gemaakt van het kwaliteitsniveau. De referentiebeelden worden gebruikt om te toetsen of in praktijksituaties de gewenste kwaliteit aanwezig is (schouwen).

8. Integrale renovaties

In 2011 worden de wijken Bruins Slot en Schulpkamp noord integraal gerenoveerd. Integraal betekent hier renovatie van alle ondergrondse en bovengrondse voorzieningen zoals riolering, verharding, groen en speelvoorzieningen. We vinden het belangrijk dat inwoners zich kunnen vinden in de verbeteringen van hun leefomgeving.

3.4 Ombuigingen

In dit programma zijn de volgende ombuigingen verwerkt overeenkomstig de Kadernota 2011- 2014. De raad heeft ingestemd met de ombuigingen in de raadsvergadering van 24 juni 2010.

Verlagen dotatie beheerplan waterlossingen/riolering

De dotaties in het beheerplan waterlossingen verlagen we tot het minimumniveau. Het verlagen van de dotatie aan het beheerplan riolering leidt tot een verlaging van het rioolrecht en daardoor tot een verlaging van de lokale lastendruk. Deze ruimte binnen de lokale lastendruk gebruiken wij voor een verhoging van de OZB-tarieven om de rijksbezuinigingen op te vangen.

Verlagen budget Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)

Door uitbesteden van bulkwerk (schoffelen) in de plantsoenen zullen 3 fte aan vacature bij Infra & Wijkbeheer niet meer worden ingevuld. We verwachten door de marktwerking een verdere besparing op het product IBOR te behalen zonder een aantasting op de kwaliteit zoals is vastgelegd in de IBOR-systematiek. Het kwaliteitsniveau zal minimaal op het niveau basis uitkomen.

Afval

Uit de regionale aanbesteding van GFT afval blijkt dat we een verlaging van de verwerkingskosten kunnen doorvoeren. Daarnaast zullen we stoppen met het gratis ophalen van tuinafval via de zogenoemde takkenroutes. Ook besparen we door nieuwe bewoners te laten betalen voor de levering van afvalcontainers.

Uitbesteden reiniging van kolken

Tot op heden werd de reiniging van kolken nog deels in eigen beheer uitgevoerd. Het volledig uitbesteden van deze werkzaamheden levert een flinke besparing op.

Volkshuisvesting

De in de begroting opgenomen post voor juridische kosten wordt verlaagd, omdat we deze niet meer hebben. We geven daarnaast geen subsidies meer aan huurdersverenigingen.

Omdat het Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS) is afgeschaft, hoeft er geen bijdrage meer te worden verleend aan het regionale samenwerkingsverband hiervoor.

Hogere opbrengsten leges bestemmingsplannen

De leges bestemmingsplannen zijn niet kostendekkend. Dit komt doordat de raming van lasten lager is dan de opbrengst. Door de opbrengst te verhogen worden de leges alsnog kostendekkend.

Verkoop snippergroen

Door actievere verkoop van snippergroen wordt vanaf 2014 een opbrengst verwacht van € 50.000.

Bouwzaken

Door herprioritering van activiteiten kan er in 2012 eenmalig een bedrag van € 28.000 vrijvallen.

3.5 Wat mag het kosten?

In tabel 3.3 zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Wonen verbonden zijn. Nieuw beleid is apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in één totaalbedrag Overige opgenomen.

Tabel 3.3 Lasten en baten Wonen (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2011	2012	2013	2014
<i>Nieuw beleid</i>				
Oprichten van inwonerplatforms	15	15		
Eigen budget bewonerswensen	45			
Totaal nieuw beleid	60	15		
Totaal ombuigingen	-99	-147	-209	-388
Overige activiteiten	15.159	15.009	15.048	14.929
Overig woningbouwkavels	11.861	7.367	14.088	7.634
Totaal lasten programma	26.981	22.244	28.927	22.175
BATEN				
<i>Nieuw beleid</i>				
--				
Totaal nieuw beleid				
Overige activiteiten	7.354	7.405	7.488	7.546
Overig woningbouwkavels	14.212	8.530	14.881	8.392
Totaal baten programma	21.566	15.935	22.369	15.938
Saldo programma (= lasten -/- baten)	5.415	6.309	6.558	6.237

3.6 Verschillenanalyse

In dit programma zijn ook opgenomen de kosten en opbrengsten van de woningbouwkavels. Deze inkomsten en uitgaven hebben geen invloed op het totale exploitatiebudget (is budgettaire positie) van de gemeente. De baten op dit onderdeel zijn hoger dan de lasten. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de toeslag voor bovenwijkse voorzieningen op de prijs per m2 van de grond. De opbrengsten uit deze toeslag worden gestort in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Deze storting mag volgens de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) niet verwerkt worden in de exploitatie maar moet apart zichtbaar gemaakt worden als "Bestemming van het resultaat". Dit gebeurt in het onderdeel Mutaties reserves.

De nadelige saldi van de overige verschillen in de meerjarenramingen ten opzichte van het basisjaar 2011 nemen af. Deze ontstaan in hoofdzaak door het vrijvallen van de kosten van het actualiseren van bestemmingsplannen (€ 153.000), mindere kosten in kostendekkende activiteiten (riolering, afval, enz.) van € 138.000 (2012), € 315.000 (2013) en € 476.000 (2014) en hogere lasten in het IBOR door volume-groei/uitbreiding van het areaal aan groen, wegen, enz.

In de financiële begroting met de bijbehorende toelichting is een nadere specificatie gegeven.

3.7 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Wonen horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2011 vermeld, in afgeronde bedragen.

221	Waterlossingen	€	195.000
240	Integraal beheer openbare ruimte	€	5.486.000
560	Groen	€	534.000
563	Speelvoorzieningen	€	139.000
720	Afval	€	3.325.000
721	Riolering	€	2.690.000
811	Bestemmingsplannen	€	897.000
820	Volkshuisvesting	€	231.000
822	Bouwzaken	€	1.622.000
830	Woningbouwkavels	€	11.861.000

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.
Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2011-2014.

Dit programma gaat over een gezonde en duurzame lokale economie. Elementen hierin zijn de zorg voor voldoende hoogwaardige bedrijventerreinen, een goed arbeidsmarktbeleid vooral voor jongeren en het versterken van toerisme en recreatie, evenals het bevorderen van het gebruik van duurzame energie en duurzaam ondernemen. Ook gaat dit programma over het stimuleren van de inwoners om te voorzien in een eigen inkomen in loondienst of als zelfstandig ondernemer.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *Een gezonde lokale economie.*
- *Het aanbod aan werkgelegenheid afgestemd op de plaatselijke vraag.*
- *Een goede lokale leefkwaliteit door een schone en veilige omgeving.*
- *Burgers die zich verantwoordelijk voelen voor zijn/haar bijdrage aan een leefbaar milieu.*

4.1 Beleidskader

Het beleid van Nijkerk over deze programmalijn is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's;

Tabel 4.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Meerjarenplan Wet Werk en Bijstand	2009 – 2010	2009
Nota Toerisme en recreatie	2004 – 2009	2004
Nota duurzame energie in de gemeente Nijkerk	2006 – 2020	2006
Milieubeleidsplan	2009 – 2012	2009
Notitie Arbeidsmarktbeleid	2009 – en verder	2009
Nota wet Participatiebudget	2010 – 2011	2010

4.2 Visie en ontwikkelingen

Dit programma is onder te verdelen in de volgende onderwerpen:

- Bedrijvigheid/stimulering lokale economie
- Arbeidsmarktbeleid/Werk en bijstand
- Natuur en Landschap
- Toerisme & recreatie
- Duurzaamheid

➤ Bedrijvigheid/stimulering lokale economie

De gemeente wil de goede economische positie en relatief gunstige arbeidsmarkt van Nijkerk behouden en versterken. Wij willen in Nijkerk nieuwe bedrijven aantrekken die een meerwaarde hebben voor de Nijkerkse economie. Wij zetten ons met name in voor het aantrekken van kennisintensieve bedrijven. Er zijn in Nijkerk te weinig werkgelegenheidsmogelijkheden voor de MBO+ opgeleide inwoners van onze gemeente en daar willen we verandering in aanbrengen.

We vinden het belangrijk de plaatselijke bedrijven voor Nijkerk te behouden en hen goede mogelijkheden te bieden om zich verder te ontwikkelen. Bij de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen leggen wij meer nadruk op kwaliteit dan op kwantiteit. Het gaat ons er om, om onderscheidend te zijn en een hoogwaardige uitstraling te bieden.

➤ **Arbeidsmarktbeleid/Werk en bijstand**

Door de onzekere economische situatie zullen waarschijnlijk op de korte termijn meer mensen een beroep doen op de bijstand. Weliswaar was er in juli 2010 weer sprake van economische groei, dit is echter nog geen duurzame groei over de volle breedte van de economie. Omdat de effecten van de recessie nog enige tijd na-ijlen, zullen we nog meer mensen in een vroeg stadium ondersteunen in hun zoeken naar een nieuwe baan dan wel opleiding. Dit willen we doen door nauwe regionale samenwerking, o.a. met het Werkplein Amersfoort, uitzendbureaus, onderwijs instellingen, verzorgen van goede informatievoorziening en doorverwijzing.

Door meer preventief te werken verwachten wij de instroom in de bijstand te beperken. Desondanks verwachten wij nog een toename van mensen in de bijstand, bijv. door de slechte situatie in de bouw.

Het bedrijfsleven in Nijkerk heeft de afgelopen tien jaar gezorgd voor sterke werkgelegenheidsgroei (+ 2300 arbeidsplaatsen). De werkgelegenheid in Nijkerk vertoont een discrepantie tussen het niveau van werkgelegenheid en het opleidingsniveau. Wij willen daarom in de toekomst inzetten op meer bedrijvigheid met hoogwaardiger arbeid.

➤ **Natuur en Landschap**

Nijkerk is aantrekkelijk door de diversiteit van landschappen. We willen de bijzondere landschappen in de gemeente beschermen en de waardevolle landschappelijke gebieden tussen de drie kernen in de gemeente behouden. De rol van de landbouw als drager van het landschap staat onder druk door vermindering van het aantal bedrijven. Daarom zoeken we nieuwe dragers die in de toekomst deze rol kunnen vervullen en zullen wij ons actief inzetten in het tegengaan van ontwikkelingen die waardevol landschap aantasten.

➤ **Toerisme & recreatie**

Vanwege het economisch belang en ter versterking van het imago van Nijkerk willen we de toeristische en recreatieve potenties van onze gemeente beter benutten. We richten ons daarbij met name op de binnenstad en op het recreatief medegebruik van het landelijk gebied. Een goed recreatief en toeristisch voorzieningenniveau vergroot tevens de aantrekkelijkheid van de leefomgeving voor de eigen inwoners.

➤ **Duurzaamheid**

Wij vinden het belangrijk om het gebruik van duurzame energie te bevorderen. Het doel van onze maatregelen voor duurzame energie is om de uitstoot van broeikasgassen zoals CO₂ terug te dringen. We willen binnen de gemeente in 2020 20% duurzame energie opwekken.

Milieubeleid

De gemeente concentreert zich bij het milieubeleid op een aantal hoofdthema's. Het gaat daarbij om Nijkerk als klimaatbestendige, leefbare, duurzame en verantwoorde gemeente.

De gemeente wil dat de eigen organisatie vanaf 2010 75% van de producten duurzaam inkoopt (in 2015 naar 100%). Daarnaast koopt de gemeente 100% groene stroom in, wordt in 2011 een klimaatneutrale wijkpost De Flier in gebruik genomen, zijn er een aantal oplaadpunten voor elektrische auto's aanwezig, vergroot de gemeente de inzet van LED verlichting en zet de gemeente een groot deel van de groene afvalstroom in voor duurzame energieopwekking, waarbij er naar wordt gestreefd om dit binnen de eigen gemeente/regio te doen. De gemeente streeft er verder naar om in 2011 een aardgasvulpunt te realiseren. Het primaat hiervoor ligt echter wel bij private partij(en). Bekend is dat een Nijkerkse ondernemer met succes subsidie heeft aangevraagd voor de realisatie van een aardgasvulpunt op een centrale locatie in de gemeente.

Daarnaast zal de gemeente in 2011 gebruik gaan maken van een provinciale regeling om eigenaren van bestaande woningen te stimuleren energiebesparende maatregelen te treffen aan eigen woning. De gemeente heeft een loket functie en ziet toe op de uitvoering en de besteding van de provinciale middelen.

Verder worden diverse projecten gericht op het realiseren van duurzame energie via bio-energie in nauwe samenwerking met gemeenten uit regio De Vallei uitgewerkt (voorbeeld: een mestvergistingsinstallatie waarbij Nijkerkse agrariërs betrokken zijn).

4.3 Doelstellingen en prestaties

Tabel 4.2

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Versterken van de lokale economie</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zich meer bedrijven in Nijkerk vestigen met hoogwaardiger werkgelegenheid, dan wel dat zittende bedrijven zich in die richting ontwikkelen. - lokale bedrijven (die zorgen voor een economisch sterke basis) behouden blijven. - de kwaliteit van bedrijfslocaties verbeterd is. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitgeven voldoende hoogwaardige bedrijventerreinen. ¹⁾ - Verbeteren uitstraling Arkervaat-Oost. ²⁾ - Ruimte creëren voor BedrijvenInvesteringsZones (BIZ). ³⁾ - Opstellen van het beeldkwaliteitplan voor het bedrijventerrein De Driehoek. - Ontwikkelen van een beeldkwaliteitplan voor de binnenstad. ⁴⁾ - Opstellen van het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitplan voor het bedrijventerrein De Flier. - Opstellen van het bestemmingsplan Binnenstad. - Stimuleren van de ontwikkeling en instandhouding van aantrekkelijke winkelcentra. - Bedrijfscontacten leggen, het bijeenbrengen van bedrijven uit de foodsector.
<i>Afstemming van het aanbod aan werkgelegenheid op de plaatselijke vraag</i>	<ul style="list-style-type: none"> - er een evenwicht is bereikt tussen het aanbod op de arbeidsmarkt en de vraag naar werknemers. - stijging van het WWB cliëntenbestand beperkt blijft tot 10% t.o.v. 2010. - er een afname van het aantal uitkeringsgerechtigde jongeren is. - het lage relatieve werkloosheidspercentage t.o.v. omringende gemeenten wordt vastgehouden. 	<ul style="list-style-type: none"> - Acquisitie kennisintensieve werkgelegenheid. ⁵⁾ - Bestrijden jeugdwerkloosheid met Foodvalley. ⁶⁾ - Continueren van de poortwachterfunctie voor de bijstand(handhaving), het re-integreren van uitkeringsgerechtigden en het ontwikkelen van re-integratieprojecten

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
	<ul style="list-style-type: none"> - het percentage beroepsbevolking evenredig blijft aan het aantal beschikbare banen in onze gemeente. - het aantal banen op MBO+/HBO niveau is toegenomen. 	
<i>Verbeteren van de lokale leefkwaliteit door een schone en veilige omgeving</i>		<ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren duurzame energie uit biomassa. ⁷⁾ - Aanleggen oplaadpunten voor elektrische auto's bij NS station Nijkerk. ⁸⁾ - Verduurzamen wagenpark. ⁹⁾
<i>Burgers die zich verantwoordelijk voelen voor zijn/haar bijdrage aan een leefbaar milieu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - de historische landschappen en landschapsstructuren met bijbehorende milieukwaliteitseisen worden versterkt en deze tegelijkertijd een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de leefomgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> - Verwerven en inrichten van natuurreservaten in de Arkemheense polders; ¹⁰⁾ - Ontwikkelen van een ecologische verbindingszone in het deelgebied Veldbeek-Appel-Erica; - In stand houden van de waardevolle landschappen tussen de kernen Nijkerk-Nijkerkerveen en Nijkerkerveen-Hoevelaken; - Verbeteren van de structuur van de landbouw met vrijwillige kavelruil en begeleiding van de agrarisch ondernemers bij het maken van keuzes over de toekomst van hun bedrijf; - Verplaatsen van intensieve veehouderijen naar gebieden met groeimogelijkheden; - Nemen van waterhuishoudkundige maatregelen om verdroging te voorkomen, om stroomgebieden te herstellen en om de belasting van nutriënten op het oppervlaktewater verminderen.
		<ul style="list-style-type: none"> - Opstellen en uitvoeren nota recreatie en toerisme ¹¹⁾

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1. Uitgeven bedrijventerreinen

Medio 2011 zal worden gestart met de uitgifte van bedrijfsterrein gelegen in het terrein tussen de A28 en de tweede aansluiting op de A28. Om het terrein een hoogwaardige uitstraling maken we een beeldkwaliteitplan. Het terrein is geschikt voor de ruimtebehoefte van de plaatselijke ondernemers en voor het huisvesten van bedrijven buiten Nijkerk.

2. Verbeteren uitstraling bedrijfsterrein Arkervaart Oost

In 2009 is een quick-scan onderzoek naar terrein Arkervaart-Oost uitgevoerd. Het resultaat was dat een "facelift" voor dit gebied wenselijk is. Hiervoor moet een uitvoeringsplan opgesteld worden. In het gebied van de Arkervaart lopen diverse ontwikkelingen; de verbetering van de uitstraling maakt onderdeel uit van de ontwikkelingen in dit gebied en zal langere tijd bestrijken. In 2011 wordt hiermee een start gemaakt.

3. Bedrijven Investerings Zone

We willen ondernemers ook ruimte bieden om gezamenlijk hun bedrijventerrein te verbeteren door middel van een Bedrijven Investerings Zone (BIZ zone). Op 24 maart 2009 is de Experimentenwet Bedrijven Investerings Zones in werking getreden. Deze regeling maakt het mogelijk voor ondernemers om gezamenlijk te investeren in een aantrekkelijke en veilige bedrijfsomgeving waar alle ondernemers in de zone aan meebetalen, door het instellen van een heffing. We willen ondernemers in Nijkerk ook ruimte bieden om gezamenlijk hun bedrijvengebied (bedrijventerrein of detailhandelsgebied) te verbeteren door middel van de instelling van een BIZ-zone. Voldoende draagvlak is daarbij een voorwaarde. Bovendien moet het plan voldoen aan eisen die daarvoor gelden.

BIZ-zones versterken zo het vestigingsklimaat van onze gemeente. Het initiatief voor het instellen van een BIZ-zone moet vanuit een bedrijvenkring zelf komen. De realisatie is dus afhankelijk van het initiatief van de bedrijven zelf.

4. Beeldkwaliteitplan voor binnenstad Nijkerk

In aansluiting op de structuurvisie Binnenstad stellen wij een bestemmingsplan en beeldkwaliteitplan op. Dit betekent dat de ruimtelijke inventarisatie in het kader van de structuurvisie wordt verdiept naar pandniveau. Van daaruit leggen we de gewenste beeldkwaliteit in kaartbeeld en tekst vast. Samen met de structuurvisie en het bestemmingsplan binnenstad is het beeldkwaliteitplan het toetsingskader voor de (bouw-) activiteiten in de binnenstad. Het doel is hiermee de Binnenstad fysiek een impuls te geven in aanvulling op investeringen die noodzakelijk zijn in (de kwaliteit van) het winkelapparaat. Alleen een combinatie van maatregelen en investeringen zal de vitaliteit van de Binnenstad versterken.

5. Acquisitie kennisintensieve werkgelegenheid

De gemeente wil kennisintensieve bedrijven aantrekken, die werkgelegenheid bieden aan hoogopgeleide inwoners. Meer diversiteit in bedrijven betekent voor de inwoners van onze gemeente dat zij meer kansen hebben om in de eigen woonplaats passend werk te vinden.

Samen met de overige partners in Foodvalley wordt er deelgenomen aan een Regionaal Acquisitieteam. Middels samenwerken met Oost NV wordt gericht acquisitie gevoerd voor het aantrekken van internationale en nationale bedrijven gericht op de foodsector.

De Nijkerkse economie heeft een sterke basis van lokale bedrijven, die zich positief ontwikkelen. Deze bedrijven profiteren van de gunstige ligging van Nijkerk ten opzichte van de Randstad en de veelal goede bereikbaarheid van de bedrijvenlocaties.

De meeste ondernemingen vinden het aantrekkelijk in de gemeente gevestigd te blijven mits zij voldoende ruimte voor ontwikkeling krijgen en de kwaliteit van de bedrijfslocaties gewaarborgd is.

Ook de aantrekkelijkheid van de woonomgeving speelt een belangrijk positieve rol in de waardering van het vestigingsmilieu. Momenteel zien we bijvoorbeeld bij enkele grotere productiebedrijven uit met name de foodsector initiatieven ontstaan om dichtbij de productie-unit R&D activiteiten te ontwikkelen of innovaties te introduceren die hoogwaardiger arbeid vereisen. Hierin liggen dus kansen voor Nijkerk.

Om kennisintensieve bedrijven aan te trekken, gaan we in 2011 een acquisitiestrategie met een uitvoeringsplan opstellen. Naast faciliteren en accommoderen van ons zittend bedrijfsleven wordt gewerkt aan het werven van kennisintensieve bedrijven. Een goed vestigingsklimaat moet er voor zorg dragen, dat deze bedrijven worden geïnteresseerd voor vestiging in de gemeente Nijkerk. Hiervoor is een hoogwaardige uitstraling en een goed voorzieningen niveau nodig.

Nijkerk zal zich moeten onderscheiden van de concurrerende gemeenten en zich actief moeten profileren als vestigingslocatie voor bedrijven die een meerwaarde hebben voor de Nijkerkse economie.

Om gevestigde bedrijven te behouden, nieuwe interessante bedrijven aan te trekken en de groeikansen optimaal te benutten zetten we in ieder geval in op:

- revitalisering van bestaande bedrijfsterreinen, met name op Arkervaart-Oost;
- ruimte creëren voor BedrijvenInvesteringsZones (BIZ);
- ontwikkeling van nieuwe onderscheidende bedrijventerreinen met hoogwaardige uitstraling (De Driehoek en De Flier), waarbij het meer gaat om kwaliteit dan om kwantiteit;
- versterken van relaties tussen Nijkerkse bedrijven door samenbrengen van bedrijven uit bijvoorbeeld de foodsector én meer gebruik maken van de netwerken van deze bedrijven om nieuwe bedrijven aan te trekken;
- goed aanhaken op regionale acquisitietrajecten in FoodValley-verband;
- faciliteren van contacten tussen onderwijsinstellingen en bedrijfsleven om specifieke opleidingen naar Nijkerk te trekken en zo doorlopende leerlijnen te ontwikkelen die interessant zijn voor het Nijkerkse bedrijfsleven.

6. Bestrijding jeugdwerkloosheid samen met foodsector

In de huidige tijd van economische recessie, zoekt onze gemeente in nauwe samenwerking met het onderwijsveld en het bedrijfsleven naar mogelijkheden om de kansen op werk, voor vooral jongeren te vergroten. De gemeente Nijkerk zal een initiërende rol op zich nemen om te komen tot een platform van alle betrokken partijen die met het arbeidsmarktbeleid verbonden zijn. Nauwere samenwerking tussen met name onderwijs en voedselproducerende bedrijven kan de kansen op (hoogwaardiger) werk voor jeugdigen en de positie van het bedrijfsleven in kader van Foodvalley versterken. In 2011 geven wij een impuls aan de samenwerking met deze partijen op het terrein van jeugdwerkloosheid. Zo willen we zorgen voor minder uitval van jongeren op de arbeidsmarkt. We zetten in op meer kansen voor inwoners van de gemeente Nijkerk om in de eigen gemeente een passende baan te vinden.

7. Stimuleren gebruik duurzame energie uit biomassa

Wij vinden het belangrijk om het gebruik van duurzame energie te bevorderen. In de komende periode stimuleren wij de bouw van een biomassacentrale ten behoeve van de energievoorziening. Op dit moment werken we op dat gebied vooral regionaal samen in de regio De Vallei. We zetten in op één bio-energiecentrale in Nijkerk. Het doel van de maatregelen voor duurzame energie is om de uitstoot van broeikasgassen zoals CO₂ terug te dringen. We willen binnen de gemeente in 2020 20% duurzame energie opwekken. Vanuit de regio wordt medio 2010 een BEKK (bio-energie kansen kaart) opgeleverd, waaruit kan worden opgemaakt waar in de regio ruimtelijke kansen liggen.

8. Oplaadpunten (4x) elektrische auto's station Nijkerk en Hoevelaken

Wij willen het gebruik van elektrische auto's stimuleren voor een schoner milieu. Onderdeel daarvan is het aanleggen van oplaadpunten voor elektrische auto's bij station Nijkerk en het nieuw te bouwen station Hoevelaken. De oplaadpunten bij station Hoevelaken komen in 2011, gelijktijdig met de bouw van het station en maken onderdeel uit van het beschikbaar gestelde krediet. De aanleg van de oplaadpunten nabij het station Nijkerk realiseren we in 2012.

9. Verduurzamen wagenpark

In de periode 2011 -2014 zal het wagenpark van Infra & Wijkbeheer geheel worden vervangen door een duurzaam gemeentelijk wagenpark. Tevens wordt er rekening mee gehouden dat de gladheidbestrijding over gaat van curatief (droog strooien) naar preventief (nat strooien), dat minder belastend is voor het milieu.

10. Natuur en Landschap

Ecologische verbindingzones Veldbeek-Appel-Erica

In het deelgebied Veldbeek-Appel-Erica moet een ecologische verbinding gaan lopen tussen de Utrechtse Heuvelrug en de Veluwe. In samenhang hiermee wordt het watersysteem verbeterd en is er veel aandacht voor behoud en ontwikkeling van natuur en landschap. Daarnaast speelt ook agrarische bedrijvigheid een belangrijke rol, zowel als onderdeel van de landgoederen als in het overige gebied. Ook voor de landbouw is een belangrijke rol weggelegd, als economische drager van het gebied en als beheerder van het cultuurlandschap. Kortom: het is de uitdaging de ecologische verbinding dusdanig te realiseren dat er ook voldoende ruimte blijft voor landbouw. Andere doelstellingen zijn het bestrijden van verdroging en het verbeteren van de milieukwaliteit. Ook wordt gewerkt aan projecten om de recreatieve mogelijkheden te vergroten. Natuur is er immers ook om van te genieten. Daarnaast speelt ook agrarisch (particulier) natuurbeheer een belangrijke rol. Momenteel wordt voor landgoed Appel een ontwikkelingsvisie opgesteld.

11. Opstellen en uitvoeren nota recreatie en toerisme

We willen de toeristische en recreatieve potentie van onze gemeente versterken. In 2012 maken we een nieuwe Nota Recreatie en Toerisme. Daarin geven wij aan hoe de recreatie en het toerisme gestimuleerd kunnen worden. Belangrijke onderwerpen vinden wij daarbij het promoten van bezienswaardigheden, de ontwikkeling van een recreatieve functie voor de Havenkom en het aanleggen van camperparkeerplaatsen. In overleg met eigenaren gaan we zorgen voor de aanleg van extra fietspaden, klompenpaden en nieuwe ruiterspaden en mountainbikeroutes. Met name ten oosten van de stedelijke kern van Nijkerk en langs de randen van de polder Arkemheen zijn er mogelijkheden om recreatieve routes te ontwikkelen.

Nieuw-Hulckesteijn

Voor onze gemeente belangrijk toeristisch project is de herontwikkeling van nieuw Hulckesteijn. De exploitant van het recreatiegebied Nieuw Hulckesteijn heeft plannen om dit gebied te herontwikkelen. De gemeente heeft met dit voornemen ingestemd. Inmiddels is er een Milieueffectrapportage door de ontwikkelaar opgesteld en positief beoordeeld door de commissie voor de m.e.r. Na afronding van de m.e.r.-procedure zal de gemeente een nieuw bestemmingsplan maken. Met deze plannen krijgt Nieuw Hulckesteijn een kwaliteitsimpuls door middel van vernieuwing van het dagrecreatieterrein, uitbreiding van de jachthaven en de realisatie van recreatieve verblijfseenheden.

4.4 OMBUIGINGEN

In dit programma zijn de volgende ombuigingen verwerkt overeenkomstig de Kadernota 2011- 2014. De raad heeft ingestemd met de ombuigingen in de raadsvergadering van 24 juni 2010.

Natuur en Landschap

De subsidies voor bescherming/ontwikkeling van natuur en landschap en de bijdrage voor Stichting Gelders Landschap zullen verlaagd worden.

Bedrijvigheid

De bijdrage aan het regionaal instituut MKB wordt verminderd.

Toerisme

Het betreft twee technische posten binnen de begroting die komen te vervallen.

Milieubeheer

Als gevolg van het project DAPPER worden minder vergunningen milieubeheer verstrekt en zal minder tijd besteed hoeven worden aan handhaving op ontheffingen voor stoken. En er zijn lagere kosten vanwege handhaving Besluit Risico Zware Ongevallen (hier valt nu nog één bedrijf onder in plaats van twee), zal structureel worden bezuinigd vanaf 2012.

4.5 Wat mag het kosten?

In tabel 4.3 zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Economie en Milieu verbonden zijn. Nieuw beleid is apart zichtbaar gemaakt en Overige activiteiten zijn in één totaalbedrag opgenomen.

Tabel 4.3 Lasten en baten Economie en Milieu (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2011	2012	2013	2014
<i>Nieuw beleid</i>				
Bevorderen glasvezel voor bedrijven		25		
Verbetering uitstraling bedrijventerrein Arkervaat-Oost		29	16	16
Acquisitie kennisintensieve werkgelegenheid	84	50		
Onderzoek kleinschalige containerterminal		35		
Onderzoek vestiging agrarische bedrijven		18		
Onderzoek activiteiten Havenkom/aanleg camperparkeerplaatsen		30		
Uitvoering nota recreatie en toerisme/promoten bezienswaardigheden		29	29	29
Bestrijding jeugdwerkloosheid samen met foodsector	5			
Bevorderen bouw biomassacentrale	32			
Totaal nieuw beleid	121	216	45	45
Totaal ombuigingen	-24	-40	-60	-96
Overige activiteiten	12.086	12.041	11.909	11.909
Overig bedrijfskavels	5.293	2.570	1.477	1.539
Totaal lasten programma	17.476	14.787	13.371	13.397
BATEN				
<i>Nieuw beleid</i>				
--				
Totaal nieuw beleid				
Overige activiteiten	7.531	7.531	7.531	7.556
Overig bedrijfskavels	5.649	2.552	1.477	1.539
Totaal baten programma	13.180	10.083	9.008	9.095
Saldo programma (= lasten -/- baten)	4.296	4.704	4.363	4.301

4.6 Verschillenanalyse

In dit programma zijn ook opgenomen de kosten en opbrengsten van de bedrijfskavels. Deze inkomsten en uitgaven hebben geen invloed op het totale exploitatiebudget (is budgettaire positie) van de gemeente. De baten op dit onderdeel zijn hoger dan de lasten. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de toeslag voor bovenwijkse voorzieningen op de prijs per m² van de grond. De opbrengsten uit deze toeslag worden gestort in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Deze storting mag volgens de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) niet verwerkt worden in de exploitatie maar moet apart zichtbaar gemaakt worden als "Bestemming van het resultaat". Dit gebeurt in het onderdeel Mutaties reserves.

De overige verschillen in de meerjarenramingen ten opzichte van het basisjaar 2011 nemen af. Deze ontstaan in door lagere kosten van uitvoering van het Participatiebudget (dit is de brede doeluitkering van het rijk waarin de budgetten voor re-integratie, inburgering en educatie zijn samengevoegd) en het vrijvallen van middelen voor de acquisitie voor het aantrekken van kennisintensieve werkgelegenheid.

In de financiële begroting met de bijbehorende toelichting is een nadere specificatie gegeven.

4.7 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Economie en Milieu horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2011 vermeld, in afgeronde bedragen.

310	Markten	€	43.000
320	Bedrijvigheid	€	250.000
550	Natuur en Landschap	€	190.000
561	Recreatieve voorzieningen	€	132.000
562	Toerisme	€	205.000
610	Bijstandsverlening	€	5.517.000
611	Werkloosheid- en werkgelegenheidsprojecten	€	3.915.000
612	Inkomensvoorzieningen	€	302.000
650	Kinderdagverblijven	€	91.000
723	Milieubeheer	€	1.484.000
821	Eigendommen	€	54.000
831	Bedrijfskavels	€	5.293.000

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting. Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2011-2014.

Dit programma gaat over het bereikbaar zijn en blijven van de gemeente Nijkerk. De gemeente Nijkerk moet goed bereikbaar zijn over de weg, het spoor en het water. Ook de bereikbaarheid tussen de dorpen en de stad is van belang. De gemeente stimuleert het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *Een goede bereikbaarheid van de gemeente over de weg, het spoor en het water.*
- *Een goede interne bereikbaarheid van de kernen binnen de gemeente.*
- *Een verkeersveilige gemeente.*

5.1 Beleidskader

Het beleid van Nijkerk over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's/plannen:

Tabel 5.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Convenant Vathorst	Doorlopend	2001
Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (GVVP)	2005 – 2010	2005
Pakketstudie Driehoek (Amersfoort-Utrecht-Hilversum)	2009 – 2020	2009
Pakketstudie Ring Utrecht	2009 – 2020	2009

5.2 Visie en ontwikkelingen

➤ Bereikbaarheid

De gemeente wil dat Nijkerk goed bereikbaar is en blijft over de weg, het spoor en het water. Wij zetten ons in voor verbetering van het bestaande hoofdwegennet en het handhaven - of verplaatsen - van de toe- en afritten bij de A1. We blijven ons ook inzetten voor realisatie van een station Corlaer. We werken aan verbetering van de bereikbaarheid van de kernen en bevordering van de verkeersveiligheid. We richten ons op verbetering van de bereikbaarheid van de binnenstad en beperking van de verkeersoverlast in de binnenstad. Daarin zorgen we voor voldoende parkeergelegenheid in het centrum. We willen het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer stimuleren.

Voor het verkeer en de wegenstructuur kiezen wij de volgende uitgangspunten:

- optimale verbinding met de verkeersstructuur van omliggende regio's;
- een goede bereikbaarheid van de binnenstad;
- beperking van de verkeersoverlast in de binnenstad;
- een goede doorstroming op het lokale hoofdwegennet;
- een optimale bereikbaarheid tussen de kernen;
- geen overlast van sluipverkeer in met name het buitengebied.

5.3 Doelstellingen en prestaties

Tabel 5.2

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Een goede bereikbaarheid van de gemeente over de weg, het spoor en het water.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - de doorstroming op het lokale hoofdwegennet verbeterd is. - de verkeersoverlast in de binnenstad beperkt is. - het sluipverkeer in met name het buitengebied beperkt is. 	<ul style="list-style-type: none"> - Busverbinding realiseren tussen wijk Corlaer en station Vathorst.¹⁾ - Actief lobbyen voor het behoud op- en afrit A1 in Hoevelaken.²⁾ - Planologische ruimte reserveren voor mogelijke komst station Corlaer.³⁾ - Realiseren Station Hoevelaken.⁴⁾ - Realiseren spooronderdoorgang Amersfoortseweg.⁵⁾
<i>Een goede interne bereikbaarheid van de kernen binnen de gemeente.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - de bereikbaarheid van de binnenstad verbeterd is. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP).⁶⁾
<i>Een verkeersveilige gemeente.</i>		<ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren gebruik fiets en openbaar vervoer (2012).⁷⁾

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1. Busverbinding wijk Corlaer en station Vathorst

De gemeente zet zich de komende jaren in voor een busverbinding tussen de wijk Corlaer in Nijkerk en Station Vathorst in Amersfoort. Daarmee stimuleren we het gebruik van het openbaar vervoer en zorgen we voor een betere verbinding tussen die twee plaatsen. Het moment waarop zo'n busverbinding er kan zijn, is afhankelijk van de regionale busmaatschappijen.

2. Actief lobbyen verbetering van de bereikbaarheid – toe- en afritten A1 Hoevelaken

De komende jaren voeren wij een actieve lobby om de bereikbaarheid van Nijkerk via de A1 te verbeteren. Dat doen we door op alle bestuurlijke en politieke niveaus aandacht te vragen voor reconstructie van knooppunt Hoevelaken en het handhaven of verplaatsen van de toe- en afritten bij de A1 bij Hoevelaken. De reconstructie van knooppunt Hoevelaken verbetert de doorstroming. Bovendien verbetert het ook het leefklimaat in de kernen Hoevelaken en Nijkerkerveen.

3. Reserveren planologisch ruimte voor komst station Corlaer

Wij reserveren gronden voor de mogelijke komst van een "station Corlaer", nabij de wijk Corlaer. Deze uitbreiding van het openbaar vervoer is wenselijk om de verkeersdruk te verminderen.

4. Realiseren Station Hoevelaken

De realisatie van een station in Hoevelaken draagt in belangrijke mate bij aan de verbetering van de bereikbaarheid van en naar Hoevelaken via de Valleilijn (verbinding Barneveld-Amersfoort). Het bestemmingsplan voor de realisatie van het station is in 2010 vastgesteld door de gemeenteraad van Nijkerk. Ook de gemeenteraad van Amersfoort stelt een bestemmingsplan voor station Hoevelaken vast, omdat het station op grondgebied van Amersfoort ligt. In 2011 wordt gestart met de uitvoering van de werkzaamheden.

Het toekomstige station Hoevelaken is vanuit Hoevelaken goed bereikbaar door de aanleg van aanvullende fietsvoorzieningen. Ook zal er een busverbinding met het station gerealiseerd worden. Naar verwachting wordt het station Hoevelaken eind 2011 in gebruik genomen.

5. Realiseren spooronderdoorgang Amersfoortseweg

De aanleg van een spooronderdoorgang (spoortunnel) op de Amersfoortseweg ter hoogte van de Ds. Kuiperstraat draagt in belangrijke mate bij aan een duurzame ontsluiting van Nijkerk. In 2009 heeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat een bijdrage voor de realisatie van deze spoortunnel toegezegd via de 2^e tranche spoorse doorsnijdingen. Daarnaast is vanuit het utrechtse via Programmabureau Verder een substantiële financiële bijdrage voor de realisatie van de spoortunnel toegezegd. Het krediet voor de realisatie is door deze toezeggingen gewaarborgd. De voorbereiding voor dit project wordt in 2011 opgestart. Hiertoe zal een overeenkomst met ProRail opgesteld worden. Vervolgens kan de bestekvoorbereiding worden opgestart. Naar verwachting vindt de voorbereiding in 2011 en 2012 plaats en kan de realisatie medio 2013 worden opgestart. De spoortunnel Amersfoortseweg zal dan mogelijk in 2014 in gebruik genomen kunnen worden.

6. Uitvoeringsmaatregelen GVVP

In 2010 komt een nieuw Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan (GVVP) tot stand. Dit plan is de komende 10 jaar het uitgangspunt van beleid op het gebied van verkeer en vervoer. Bij het GVVP hoort een uitvoeringsprogramma met concrete projecten voor de komende 7 jaar dat in de loop van 2011 wordt opgesteld.

7. Stimuleren gebruik fiets en openbaar vervoer

De gemeente stimuleert het gebruik van de fiets voor korte afstanden en recreatieve doeleinden. Hierbij bedoelen we onder meer de aanleg van nieuwe verbindingen en verbetering en kortsluiting van bestaande verbindingen. De nieuwe fietsvisie gaat onderdeel uitmaken van het nieuwe GVVP. In het uitvoeringsprogramma staan de diverse nieuwe verbindingen en lossen we knelpunten op.

5.4 Ombuigingen

In dit programma zijn de volgende ombuigingen verwerkt overeenkomstig de Kadernota 2011- 2014. De raad heeft ingestemd met de ombuigingen in de raadsvergadering van 24 juni 2010.

Beheerplan Haven en Sluis

Naast het baggeren van de Arkervaart zijn in het beheerplan Haven en Sluis diverse groot onderhoud maatregelen opgenomen in relatie tot de Arkervaart. Deze maatregelen zullen (deels) gelijktijdig met het baggeren uitgevoerd worden. Door "werk met werk te maken", is het mogelijk om dit voor een lager investeringsbedrag uit te voeren. Dit leidt tot een structureel voordeel op de voorziening.

Openbare verlichting

Extra opbrengsten worden behaald door een uitbreiding van de lichtmastreclame en de plaatsing van billboards in Nijkerk.

Parkeren

We zullen onze inkomsten verhogen door een tariefverhoging van het betaald parkeren in te stellen. Ook de uitbreiding van betaald parkeren in Nijkerk draagt bij aan het verhogen van de inkomsten. Door uitbesteding van een aantal taken op het gebied van parkeren kan op één arbeidsplaats bespaard worden

Wegen

Door de uitgaven die in het verleden zijn geactiveerd ineens af te schrijven (t.l.v. algemene reserve) vallen de kapitaallasten vrij.

De gewijzigde regelgeving (BBV) maakt het mogelijk om het verloop van de voorziening wegen te beïnvloeden. De stand van de voorziening moet minimaal 10 jaar positief staan voorheen betrof dit een periode van de looptijd van de voorziening, in dit geval voor wegen van 30 jaar.

Vooruitlopend op het vaststellen van het beheerplan Wegen (medio 2010) lijkt het verantwoord (gelet op de kwaliteit van het wegennet volgens de inspectie uit 2009) om groot onderhoud beperkt te temporiseren. Door een andere systematiek, namelijk het ramen van de instandhoudingskosten op basis van inspectie in plaats van een theoretische afschrijvingstermijn is gebleken dat temporiseren op groot onderhoud verantwoord is. Het kwaliteitsniveau blijft hierdoor op basis niveau.

5.5 Wat mag het kosten?

In tabel 5.3 zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma Bereikbaarheid verbonden zijn. Nieuw beleid is apart zichtbaar gemaakt en het bestaande beleid is in één totaalbedrag opgenomen.

Tabel 5.3 Lasten en baten Bereikbaarheid (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2011	2012	2013	2014
<i>Nieuw beleid</i>				
Uitvoeringsmaatregelen GVP	40	40	40	40
Aanleg carpoolplaats		32	230	
Behoud oprit A1	9			
Parkeerplaatsen (4x) elektrische auto's station Nijkerk en Hoevelaken met NS		10		
Pakketstudie Driehoek	39	39	39	538
Totaal nieuw beleid	88	121	309	578
Totaal ombuigingen	-758	-758	-753	-1.033
Investerings maatschappelijk nut	0	0	0	0
Overige activiteiten	5.463	5.539	5.479	5.556
Totaal lasten programma	4.793	4.902	5.035	5.101
BATEN				
<i>Nieuw beleid</i>				
--				
Totaal nieuw beleid				
Investerings maatschappelijk nut				
Overige activiteiten	847	868	869	930
Totaal baten programma	847	868	869	930
Saldo programma (= lasten -/- baten)	3.946	4.033	4.166	4.170

5.6 Verschillenanalyse

De meerjarige saldi van dit programma nemen toe. Ten opzichte van het basisjaar 2011 ontstaan deze in hoofdzaak door hogere storting in de voorziening beheerplan wegen (vanaf 2012), lagere kapitaallasten voor wegen door extra afschrijving van de boekwaarden (onderdeel van de ombuigingen), effecten van het temporiseren van het onderhoud van wegen, infrastructurele kunstwerken en straatmeubilair (onderdeel van de ombuigingen), het oplaadpunt/parkeerplaatsen voor elektrische auto's en carpoolplaatsen ((2012 en 2013) en het opnemen van de pakketstudie Driehoek in 2014.

In de financiële begroting met de bijbehorende toelichting is een nadere specificatie gegeven.

5.7 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Bereikbaarheid horen de volgende producten.

Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2011 vermeld, in afgeronde bedragen.

210	Wegen	€	2.953.000
211	Openbare verlichting	€	622.000
212	Verkeer en vervoer	€	192.000
213	Parkeren	€	549.000
220	Havens	€	478.000

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting.

Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2011 - 2014.

programma 6

Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn

Dit programma gaat over de mogelijkheden tot het geven en ontvangen van onderwijs, ontspanning en het bijbrengen van cultureel bewustzijn aan jongeren en volwassenen. Onderwijs, sport, vrijwilligerswerk en een rijk verenigingsleven zijn hierin belangrijk.

De beoogde maatschappelijke effecten van dit programma zijn:

- *Een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en ontplooiing van de jeugd naar volwassenheid.*
- *Een zo volledig mogelijk onderwijsaanbod, passend bij de schaal van de gemeente.*
- *Verbreding van ontplooiings- en ontspanningsmogelijkheden voor de inwoners.*
- *Een bloeiend plaatselijk verenigingsleven.*

6.1 Beleidskader

Het beleid van Nijkerk over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's/plannen:

Tabel 6.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Nota jeugd en jongerenbeleid in de gemeente Nijkerk	2005 – en verder	2005
Beleidskader welzijnssubsidies	2006 – en verder	2005
Behoeftbepaling buitensportaccommodaties	2010 – 2025	2010
Toekomst zwembaden, De Visie (2008-049)	2008	2008
Verordening en beleidsregel sociaal culturele en sportieve activiteiten	2008 – en verder	2008
Nota jeugd -en jongerenbeleid in de gemeente Nijkerk	2005 – en verder	2005
Beleidskader welzijnssubsidies	2006 – en verder	2005
Beleidsplan Bibliotheekwerk gemeente Nijkerk	2007 – 2010	2006
Wmo beleidsplan gemeente Nijkerk	2008 – 2011	2008
Nadere regeling Lokale Educatieve Agenda	2008 – 2012	2008
Regionaal convenant Bestrijding voortijdig schoolverlaten	2008 – 2011	2008
Nota Cultuurhistorie Nijkerk	2006 – 2010	2007
Contourennota Cultuur gemeente Nijkerk	2010 – 2015	2009

6.2 Visie en ontwikkelingen

Dit programma is onder te verdelen in de volgende onderwerpen:

- Onderwijs
- Ontplooiing en ontspanning
- Vrijwilligerswerk en mantelzorg
- Monumenten (cultuurhistorische waarden)

➤ Onderwijs

De relatie tussen gemeente en onderwijs is gestoeld op gelijkwaardigheid en wederkerigheid.

Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de inhoud van het onderwijsaanbod en hebben een zorgplicht, de gemeente heeft een aantal wettelijke taken op het gebied van onderwijs.

Daar waar onderwijs en gemeentelijk beleid elkaar raken, kan de gemeente integraal onderwijs- en jeugdbeleid ontwikkelen en uitvoeren. De doelstelling daarvan is om samenhang aan te brengen in een hele keten van voorzieningen voor de jeugd, waar het onderwijs een belangrijke onderdeel van is. Het uiteindelijke doel is dat zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie behalen, zodat zij hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten.

Wij zien onderwijs als één van de belangrijke ketenpartners voor het nog op te richten Centrum voor Jeugd en Gezin.

➤ **Ontplooiing en ontspanning**

De gemeente vindt het belangrijk dat de inwoners van de gemeente zich ontwikkelen en blijven ontwikkelen zodat zij aan de maatschappij kunnen deelnemen en zelfredzaam blijven.

Wij leggen daarbij vooral de nadruk op cultureel bewustzijn en creatieve ontwikkeling van inwoners. De gemeente bevordert dit door het geven van incidentele en structurele subsidies aan aanbieders van culturele activiteiten.

De gemeente vindt het ook belangrijk dat inwoners alle gelegenheid hebben om te sporten. Sport bevordert de gezondheid en is goed voor onderlinge contacten tussen bevolkingsgroepen. Wij willen er met name voor zorgen dat sport ook toegankelijk is voor bevolkingsgroepen waarvoor het deelnemen aan sportactiviteiten moeilijk of niet vanzelfsprekend is. We doen dit in samenwerking met sportverenigingen, sociaal cultureel werk, sportaanbieders, jeugd en jongerenwerk en scholen.

De gemeente wil beschikken over een kwalitatief en kwantitatief goede sportinfrastructuur.

➤ **Vrijwilligerswerk en mantelzorg**

Wij zien vrijwilligerswerk als de pijler onder het verenigingsleven. Daarnaast is de inzet van vrijwilligers en mantelzorgers van onmisbare betekenis bij zorg en welzijn. De gemeente ondersteunt het vrijwilligerswerk en mantelzorgers, om hen in staat te stellen hun werkzaamheden te (blijven) doen op een manier die bij hen past en die van belang is voor de lokale gemeenschap. Dit is mede onderdeel van de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Om jongeren kennis te laten maken met vrijwilligerswerk en te stimuleren dat zij de vrijwilliger van de toekomst worden, volgen scholieren maatschappelijke stages. Scholen in het voortgezet onderwijs zijn vanaf het schooljaar 2011 verplicht uren voor maatschappelijke stage in het curriculum op te nemen. De gemeente wil scholen hierbij helpen.

➤ **Monumenten (cultuurhistorische waarden)**

De cultuurhistorie van onze gemeente bepaalt voor ons mede de identiteit en de kwaliteit van de leefomgeving. Wij streven naar instandhouding en versterking van de cultuurhistorische waarden en kenmerken, met als meerwaarde meer karakter en kwaliteit van zowel omgeving als bebouwing.

6.3 Doelstellingen en prestaties

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en ontplooiing van de jeugd naar volwassenheid</i>	<ul style="list-style-type: none"> - 100 % van de doelgroepkinderen (met onderwijsachterstand)deelneemt aan programma's VVE (voor- en vroegschoolse educatie). - het aantal voortijdig schoolverlaters met 20% is teruggedrongen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zorgen voor voldoende voorschoolse educatie voor kinderen met taalachterstanden ¹⁾ - Uitvoeren van de maatregelen uit VSV-convenant Eem & Vallei en het projectplan 'Meer kans van slagen' regio Vallei. Bestrijden van vroegtijdig schoolverlaten.²⁾

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Een zo volledig mogelijk onderwijsaanbod, passend bij de schaal van de gemeente</i>	<ul style="list-style-type: none"> - onderwijsaanbod in de breedte is gerealiseerd (door toevoeging van ROC aan deze onderwijsketen). - er passende huisvesting is voor het onderwijs binnen de gemeente. 	<ul style="list-style-type: none"> - Realiseren van extra lokalen Oranje-Nassauschool.³⁾ - Realiseren van nieuwbouw Beatrixschool (Brede School).⁴⁾ - Faciliteren van de bouw van een ROC.⁵⁾
<i>Verbreiding van ontplooiings- en ontspanningsmogelijkheden voor de inwoners</i>	<ul style="list-style-type: none"> - het aantal leden van de bibliotheek in 2011 minimaal op het provinciaal niveau ligt. 	<ul style="list-style-type: none"> - De bibliotheekcertificering blijvend mogelijk te maken door de bibliotheekcontributie af te schaffen voor jongeren van 14 tot 18 jaar.⁶⁾ - Onderzoeken combinatiefunctie Nijkerkerveen.⁷⁾
<i>Een bloeiend plaatselijk verenigingsleven</i>	<ul style="list-style-type: none"> - jaarlijks een prijs aan de 'vrijwilliger van het jaar' wordt toegekend. - ten aanzien van de subsidietoewijzing gekozen is voor een systematiek, waarbij voornamelijk activiteiten worden gesubsidieerd. - versterking van de ondersteuningsfunctie van vrijwilligerswerk en betere bekendheid van de mogelijkheden voor ondersteuning bij de doelgroep gerealiseerd is. - er sprake is van beter bereik van mantelzorgers en aan hen een gevarieerd aanbod van ondersteuning wordt geboden. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vrijwilligers merkbaar waarderen o.a. via het jaarlijks toekennen van een prijs aan de 'vrijwilliger van het jaar'.⁸⁾ - Aandacht geven aan de financiële knelpunten binnen de waarderingssubsidies. Hiervoor zal een onderzoek worden uitgezet om op deze wijze de historische scheefgroei rondom de huisvestingsbijdragen in beeld te krijgen.⁹⁾ - Een constant aanbod leveren van ondersteuning aan organisaties die met vrijwilligers werken, waarbij ook gelet wordt op nieuwe ontwikkelingen zoals de maatschappelijke stage.¹⁰⁾ - Ondersteuning bieden aan mantelzorgers zodat zij hun taak beter en langer kunnen volhouden.¹¹⁾
<i>Een gezonde leefstijl en maatschappelijke participatie door actieve sportbeoefening door jongeren, ouderen en gehandicapten</i>	<ul style="list-style-type: none"> - er sprake is van voldoende kwalitatieve en kwantitatieve sportvoorzieningen/ multifunctionele voorzieningen. - er een breed gedragen sportvisie is, die kaders geeft voor ondersteuning van sportverenigingen. - de actieve sportbeoefening door diverse doelgroepen is toegenomen. 	<ul style="list-style-type: none"> - 1x per tien jaar (voor het eerst in 2011) een onderzoek uitvoeren naar de behoeften aan binnensport accommodaties voor de verenigingen, onderwijs en andere maatschappelijke instellingen.¹²⁾ - Oplossen van knelpunten bij de buitensportaccommodaties.¹³⁾

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1. Goede voorschoolse educatie voor kinderen met taalachterstanden

Per 1 augustus 2010 zorgt de gemeente Nijkerk ervoor dat kinderen van 0 tot 4 jaar met taalachterstanden goede voorschoolse educatie kunnen krijgen. Dit aanbod van voorschoolse educatie verzorgen de peuterspeelzalen en kinderopvang in het kader van de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (Wet OKE), die inmiddels van kracht is. Het doel van de wet OKE is een harmonisatie van regelgeving van peuterspeelzalen en kinderopvang, meer en betere voorschoolse educatie en het wegnemen van financiële drempels voor ouders van doelgroepkinderen om deel te nemen aan voorschoolse educatie. Vanuit een verbetering van de kwaliteit gaan alle peuterspeelzalen werken op ambitieniveau 2 (= twee gediplomeerde leidsters op een groep). In 2011 komen er 34 extra plaatsen voorschoolse educatie voor doelgroepkinderen bij peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. Het totale aantal plaatsen komt daarmee op 85.

2. De bestrijding van het voortijdig schoolverlaten

Samen met de gemeenten in de regio's Eem & Vallei werken we aan de bestrijding van het voortijdig schoolverlaten. Door het behalen van een startkwalificatie heeft een jongere veel meer kans op een succesvolle loopbaan.

Om het voortijdig schoolverlaten tegen te gaan hebben gemeenten, het ministerie en de (school)besturen van het voortgezet onderwijs en regionale opleidingscentra in de regio Eem & Vallei in 2008 een convenant afgesloten. Geplande maatregelen voor 2011 zijn:

- Het realiseren van een goede overstap van vmbo/havo 3 naar mbo.
- Bevorderen van de afstemming en samenwerking tussen vo en mbo op het gebied van taal- en rekenbeleid.

Naast dit convenant nemen de gemeenten in de regio de Vallei de volgende maatregelen in 2011:

- Koppeling van de zorgadviesteams uit het onderwijs met de Centra voor Jeugd en Gezin en de verwijsindex.
- Intensieve trajectbegeleiding van 50 moeilijk bemiddelbare voortijdig schoolverlaters naar werk door het Trajectbureau, eventueel in combinatie met scholing

3. Nieuwbouw Beatrixschool (Brede School)

De Koningin Beatrix school krijgt in 2013/2014 een nieuw schoolgebouw. De voorbereidingen starten in 2011. De gemeente gaat daarbij medewerking verlenen aan het realiseren van een 'brede school'. Dit is dan de eerste brede school in Nijkerk! De investering hiervoor bedraagt € 2.460.000. De investering wordt gedekt uit het Integraal Huisvesting Plan. Dit zijn uitsluitend de kosten voor de vervanging van de huidige school. Eventuele extra kosten voor andere functies zijn niet in dit bedrag opgenomen.

4. Extra lokalen Oranje-Nassau School

De Oranje Nassau School krijgt, als alles volgens planning verloopt, in 2012 extra lokalen. In 2010 zijn we gestart met de noodzakelijke aanpassing van het bestemmingsplan. Eind 2011 of begin 2012 gaat de bouw van start. Het bruto vloeroppervlakte van de Oranje-Nassauschool zal met ca 380 m² onderwijsruimte toenemen. Daarnaast komt er nog ca. 80 m² niet-onderwijsruimte voor buitenschoolse voorzieningen.

5. Faciliteren van de bouw van een ROC

De gemeente werkt mee aan de bouw van een ROC. We doen dit, omdat we dan alle vormen van middelbaar onderwijs hebben binnen onze gemeente. Dat doen wij door het verkopen van de grond aan het ROC en het meewerken in planologische procedures.

6. Subsidie contributievrijstelling jongeren 14-18 jaar

De bibliotheekcontributie voor jeugdigen van 14 tot 18 jaar wordt afgeschaft.

De aanleiding hiervoor is dat Stichting Bibliotheken Gemeente Nijkerk eind 2009 is gecertificeerd overeenkomstig de normen van het Instituut Nederlandse Kwaliteit (INK), onder de voorwaarden dat er geen contributie wordt geheven voor jongeren van 14 tot 18 jaar. De huidige budgetsubsidie is niet voldoende. Hiervoor is vanaf 2011 jaarlijks € 30.000 extra nodig. Deze extra subsidie is niet alleen ter compensatie van het wegvallen van contributiegelden, maar bijvoorbeeld ook voor aanschaf van extra boeken vanwege de toename van het aantal leden.

7. Onderzoek combinatiefunctie Nijkerkerveen

Onderzoek moet uitwijzen wat de mogelijkheden zijn om voorzieningen te combineren. Zo kan mogelijk het bedrag dat geïnvesteerd moet worden, lager uitvallen. Hierbij moet inzichtelijk worden welke voorzieningen zijn te combineren en in welke mate. Dit onderzoek moet inzicht geven in de financiële, ruimtelijke en programmatische mogelijkheden. Aan de hand van een scenariostudie kan het ambitieniveau voor de voorzieningen worden bepaald.¹

8. Prijs vrijwilliger van het jaar

We zijn als gemeente blij met en heel erg trots op de vele vrijwilligers die zich belangeloos inzetten voor de Nijkerkse samenleving en hun medemens. Om onze waardering op een bijzondere manier te laten zien stellen we een vrijwilligersprijs in die vanaf 2011 jaarlijks wordt uitgereikt aan een vrijwilliger.

9. Kunst en cultuurbeleid en het Oplossen van knelpunten kunst en cultuur

De inspanning van de gemeente op het gebied van kunst en cultuur richt zich voornamelijk op die activiteiten die een relatie hebben met recreatie en toerisme. Daarnaast is er ook aandacht voor cultuur die de lokale identiteit versterkt. Voor specifieke knelpunten, zoals bij de Stichting Collage bieden wij enige financiële ruimte om de activiteiten te ondersteunen.

10. Ondersteuning vrijwilligersorganisaties

Stichting Sigma wordt gefaciliteerd om ondersteuning aan vrijwilligers(organisaties) te geven en te coördineren. Sigma zorgt voor informatie, advies, praktische ondersteuning en belangenbehartiging. Verder helpt Sigma scholen en vrijwilligers bij het organiseren van maatschappelijke stages. Ook wordt Stichting Sigma in staat gesteld zich verder te professionaliseren en door te ontwikkelen.

11. Ondersteuning van mantelzorg

De ondersteuning van mantelzorgers is bij stichting Sigma ondergebracht. De ondersteuning varieert van het verstrekken van informatie tot emotionele en/of praktische steun, vaak op de individuele situatie afgestemd. Niet alle mantelzorgers weten dat ze bij Sigma hulp kunnen krijgen. Daarom organiseert Sigma regelmatig themabijeenkomsten en geeft een nieuwsbrief uit.

12. Behoeftebepaling binnensport

Eén keer per tien jaar verrichten we een onderzoek naar de behoeften aan binnensportaccommodaties. In 2011 vindt dat onderzoek weer plaats. De kosten voor een onderzoek naar de behoeftebepaling knelpunten binnensport zijn € 8.000. Deze kosten kunnen worden gedekt door de reserve Investeren in Nijkerk.

13. Oplossen knelpunten buitensport

De behoeftebepaling buitensportaccommodaties is in de mening Welzijn & Veiligheid van 9 februari 2010 besproken. U hebt vervolgens een initiatiefvoorstel gedaan om de actuele knelpunten buitensportaccommodaties op te lossen.

■

¹ Het budget hiervoor is om administratief technische redenen opgenomen in tabel 7.5 in programma 7.

Het initiatiefvoorstel voorziet slechts in het oplossen van een aantal actuele knelpunten en voorziet niet in de geprognosticeerde behoefte (benoemd in de 'behoeftebepaling buitensport') bij alle buitensportverenigingen in Nijkerk voor korte -en middellange termijn.

Daarnaast zal er in 2012 een sportvisie worden ontwikkeld. Hierbij worden onder andere de overige nog te honoreren wensen betreffende buitensport geprioriteerd en later uitgevoerd. Ook wordt in de sportvisie beschreven hoe we in Nijkerk willen omgaan met sport en gezondheid, sportstimulering en onze visie op beheer & exploitatie op zowel lokaal als regionaal niveau.

6.4 Ombuigingen

In dit programma zijn de volgende ombuigingen verwerkt overeenkomstig de Kadernota 2011- 2014. De raad heeft ingestemd met de ombuigingen in de raadsvergadering van 24 juni 2010.

Verlagen budget monumentenzorg

Uit de reserve stadsvernieuwingsactiviteiten komt een bedrag van ca. € 45.000. Structureel wordt hieraan vanuit de begroting € 50.000 toegevoegd. Door het stopzetten van deze toevoeging zal vanaf 2011 structureel € 50.000 worden bezuinigd op de begroting en € 18.000 op uren.

Vorming –en ontwikkelingswerk

Er wordt al een aantal jaren geen beroep meer gedaan op de middelen voor algemene muzikale vorming. Deze middelen zullen om die reden worden afgeschaft.

Onderwijsvoorzieningen

Het onderhoudsniveau voor de schoolgebouwen zal worden verlaagd. Uit de laatste actualisatie van het meerjarenonderhoudplan is gebleken dat er de komende jaren voldoende middelen beschikbaar zijn om het onderhoud uit te voeren.

Tenslotte zal in drie jaar tijd het LEA-budget (budget Lokale Educatieve Agenda) worden afgebouwd.

■

6.5 Wat mag het kosten?

In tabel 6.3 zijn de lasten en baten opgenomen van het programma Onderwijs, Sport, cultuur en welzijn. Nieuw beleid is apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in één totaalbedrag onder Overige activiteiten opgenomen.

Tabel 6.3 Lasten en baten Onderwijs, sport, cultuur en welzijn (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2011	2012	2013	2014
<i>Nieuw beleid</i>				
Oplossen knelpunten peuterspeelzalen	200	200	200	200
Nieuwbouw Beatrixschool (Brede School)	15	25	35	
Extra lokalen Oranje-Nassauschool		13	13	13
Prijs vrijwilliger van het jaar	5	5	5	5
Oplossen knelpunten kunst en cultuur	10	10	10	10
Oplossen knelpunten buitensport			31	51
Sportvisie nota/privatisering sportaccommodaties		57		
Totaal nieuw beleid	230	310	294	279
Totaal ombuigingen	-198	-268	-338	-338
Overige activiteiten	11.939	12.019	11.993	11.995
Totaal lasten programma	11.971	12.061	11.949	11.936
BATEN				
<i>Nieuw beleid</i>				
--				
Totaal nieuw beleid				
Overige activiteiten	1.581	1.581	1.581	1.580
Totaal baten programma	1.581	1.581	1.581	1.580
Saldo programma (= lasten -/- baten)	10.390	10.480	10.368	10.355

6.6 Verschillenanalyse

De verschillen in de meerjarenramingen ten opzichte van het basisjaar 2011 zijn ontstaan in hoofdzaak door de afbouw van het LEA-budget en toename van kapitaallasten voor investeringen voor het oplossen van in knelpunten in de buitensport.

In de financiële begroting met de bijbehorende toelichting is een nadere specificatie gegeven.

6.7 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Onderwijs, sport, cultuur en welzijn horen de volgende producten. Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2011 vermeld, in afgeronde bedragen.

420	Openbaar basisonderwijs	€	120.000
421	Scholen voor bijzonder basisonderwijs	€	1.327.000
430	Scholen voor speciaal onderwijs	€	269.000
431	Scholen voor bijzonder algemeen voortgezet onderwijs	€	774.000
440	Onderwijsvoorzieningen	€	2.529.000
441	Volwasseneneducatie	€	338.000
510	Bibliotheekwerk	€	808.000
511	Vormings- en ontwikkelingswerk	€	180.000
530	Sport	€	3.171.000
540	Kunstbevordering	€	82.000
541	Musea	€	31.000
542	Monumenten	€	324.000
543	Oud archief gemeente	€	52.000
621	Jeugd- en jongerenwerk	€	1.378.000
630	Sociaal cultureel werk	€	201.000
651	Peuterspeelzalen	€	387.000

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting. Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2011 - 2014.

programma 7   Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning

Dit programma gaat over de gemeentelijke inzet voor de volksgezondheid en het aanbod van zorgvoorzieningen voor een aantal doelgroepen. De gemeente Nijkerk wil ertoe bijdragen dat de bevolking zo gezond mogelijk is en dat ook kwetsbare burgers zo volwaardig mogelijk kunnen functioneren.

De beoogde maatschappelijke effecten zijn:

- *Een zo gezond mogelijke bevolking.*
- *Het volwaardig functioneren van kwetsbare burgers in de samenleving.*
- *Inburgering van minderheden in de Nederlandse samenleving.*

7.1   Beleidskader

Het beleid van Nijkerk over dit programma is hoofdzakelijk geformuleerd in de volgende nota's/plannen:

Tabel 7.1

Nota/plan	Planperiode	Jaar vaststelling
Wmo beleidsplan gemeente Nijkerk	2008 – 2011	2008
Nota gezondheidsbeleid Nijkerk	2008 – 2011	2008
Regionale kadernota volksgezondheid	2008 – 2011	2008
Woonvisie 2005+ "Wonen naar wens"	2005 – en verder	2006
Kadernota Gezondheidsbeleid regio West Veluwe / Vallei	2011 – 2014	2010
Uitgangspuntennotitie Woonservicezones gemeente Nijkerk	2010 – 2014	2009
Plan van aanpak Centrum voor Jeugd en Gezin Nijkerk	2009 – 2011	2009

7.2   Visie en ontwikkelingen

Dit programma is onder te verdelen in de volgende onderwerpen:

- Maatschappelijke ondersteuning:
  - o Preventieve gezondheidszorg
  - o Woonservicezones

➤ Maatschappelijke ondersteuning

De gemeente Nijkerk wil dat alle inwoners in staat zijn om zelfstandig te functioneren en om volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. Mensen met beperkingen kunnen daarvoor maatschappelijke ondersteuning nodig hebben. De gemeente heeft als taak om deze ondersteuning te organiseren en faciliteren. We werken samen met de partners op het gebied van de maatschappelijke ondersteuning en stimuleren ook hun onderlinge samenwerking. Voor ons is het subsidiëren van activiteiten op het gebied van maatschappelijke ondersteuning hierbij een belangrijk instrument.

Preventieve volksgezondheid

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Publieke Gezondheid (Wpg). Onderdeel van deze Wpg is de collectieve preventieve volksgezondheid. Wij kiezen ervoor om de uitvoering binnen een gemeenschappelijke regeling door de Veiligheid –en gezondheidsregio Gelderland Midden te laten uitvoeren. In 2010 hebben de regiogemeenten de regionale kadernota gezondheidsbeleid regio West-Veluwe opgesteld voor de periode 2011-2014. In deze nota zijn een aantal speerpunten benoemd die ook doorgevoerd gaan worden in de lokale gezondheidsnota.

Woonservicezones

De gemeente Nijkerk vindt het belangrijk dat alle inwoners, maar in het bijzonder kwetsbare groepen, zo lang en goed mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en functioneren. We ontwikkelen daarom Woonservicezones, waar een optimale combinatie van wonen, welzijn en zorg aanwezig is.

7.3 Doelstellingen en prestaties

Tabel 7.2

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
<i>Een zo gezond mogelijke bevolking</i>		<ul style="list-style-type: none"> - Ondersteunen van particuliere initiatieven voor gezondheidscentra in Nijkerkerveen en Hoevelaken.¹⁾ - Bieden van planologische ondersteuning aan vernieuwende zorgconcepten.²⁾ - Voorkomen van schadelijk alcohol gebruik onder jeugdigen en volwassenen. - Voorkomen van overgewicht onder jeugdigen en volwassenen. - Realiseren van intramurale zorg in Hoevelaken.³⁾
		<ul style="list-style-type: none"> - Starten met uitbreiding begraafplaats Hoevelaken.⁴⁾
<i>Het volwaardig functioneren van kwetsbare burgers in de samenleving</i>	<ul style="list-style-type: none"> - de samenhangende keten van maatschappelijke ondersteuning is versterkt. - in de gemeente Nijkerk 5 woonservicezones zijn gerealiseerd: 3 in de kern Nijkerk, 1 in Hoevelaken en 1 in Nijkerkerveen. - inwoners toegang hebben tot een vorm van laagdrempelige, vraaggerichte en onafhankelijke informatie en ondersteuning op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. - vrijwilligers(organisaties) en mantelzorgers een constant en gevarieerd aanbod van ondersteuning wordt geboden. - 80% of meer van de cliënten uit het jaarlijks klanttevredenheids-onderzoek aangeeft maatschappelijk beter te functioneren en zelfredzamer te zijn met de verkregen voorziening. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren van het programma woonservicezones.⁵⁾ - Uitbreiden van de informatie- en adviesfunctie op het gebied van maatschappelijke ondersteuning.⁶⁾ - Maatwerk bieden op het gebied van individuele voorzieningen.⁷⁾ - Aanbesteden van aanvullend openbaar vervoer ("Regiotaxi").⁸⁾ - Uitvoeren van het plan van aanpak voor de ontwikkeling van het CJG (Het CJG in 2011 wordt geopend).⁹⁾ - Stimuleren participatie van inwoners en organisaties bij de Wmo.¹⁰⁾ - Evalueren van het huidige Wmo-beleidsplan en opstellen van nieuwe uitgangspunten en doelstellingen in een Wmo-beleidsplan voor de periode 2012-2014.¹¹⁾

Wat willen we bereiken?	We hebben onze doelstellingen bereikt als:	Wat gaan we hiervoor doen?
		- Een nieuwe verordening individuele voorzieningen vaststellen.
<i>Inburgering van de minderheden in de Nederlandse samenleving</i>	- alle inburgeringsplichtigen bezig zijn met een inburgeringstraject of dit hebben afgerond.	- Inburgeringstrajecten aanbieden aan de doelgroep conform beleid. ¹²⁾

Toelichting op 'Wat gaan we hiervoor doen?'

1. Gezondheidscentra in Nijkerkerveen en Hoevelaken via particulier initiatief

De gemeente verleent medewerking aan particuliere initiatieven voor het realiseren van gezondheidscentra in Nijkerkerveen en Hoevelaken. Centralisatie van gezondheidszorg zorgt voor efficiency en kostenbesparing en daarnaast voor een betere samenwerking tussen gezondheidspartijen.

2. Planologische ondersteuning van vernieuwende zorgconcepten

De gemeente staat positief tegenover particuliere initiatieven voor vernieuwende zorgconcepten, waarbij de zorg vanuit de behoefte van de patiënt georganiseerd wordt. Een voorbeeld van zo'n concept is de Thomas Huizen. Met deze medewerking wil de gemeente Nijkerk voorzien in de huidige maatschappelijke behoefte op het gebied van wonen en zorg.

3. Intramurale zorgvoorzieningen in Hoevelaken

In Hoevelaken komen 24 intramurale zorgunits op de locatie Telstarterrein-Sportweg. Een zorgvuldige inpassing van de bebouwing en infrastructuur vinden we daarbij van groot belang. Ook komt er een substantiële groenvoorziening bij.

4. Uitbreiding begraafplaats Hoevelaken

De omvang van de huidige begraafplaats in Hoevelaken is bij ongewijzigde omstandigheden na 2012 niet toereikend. In 2010 is gestart met het ophogen van het terrein. De investeringskosten hiervan zijn genoemd in de eerste Bestuursrapportage 2010. De totale investeringskosten bedragen € 750.000. De kapitaallasten zijn € 55.000 per jaar en zullen gedekt worden uit de opbrengst van de begraafrechten en uit vrijvallende kapitaallasten, zodat het dekkingspercentage ongeveer gelijk blijft.

5. Uitvoeringsprogramma Woonservicezones

De ontwikkeling van de woonservicezones is erop gericht te bevorderen dat alle inwoners, maar in het bijzonder kwetsbare groepen, zo lang en goed mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en functioneren door optimale combinatie van wonen, welzijn en zorg. Op basis van een analyse van het huidige (voorzieningen)aanbod en de behoefte van inwoners zijn in het Uitvoeringsprogramma Woonservicezones een aantal ontwikkelingen benoemd, waar de komende jaren aan gewerkt wordt: aanvullend behoeftenonderzoek, verbeteren informatievoorziening, doorzonscan Paasbos, onderzoek optimalisering Wulfshoeve, herontwikkeling Kruiswerkgebouw, wijkbeheersplannen, herstructurering huize St. Jozef, uitbreiding voorzieningenniveau Nijkerkerveen en het project Telstar (uitbreiding Stoutenborgh).

6. Uitbreiding informatie-, advies- en ondersteuningsfunctie

De Wmo gaat uit van de eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht van inwoners. Informatie, advies en ondersteuning kan (kwetsbare) inwoners helpen om deze regie over het eigen leven uit te oefenen. De gemeente zal in 2011 een plan presenteren om onze huidige informatie- en adviestaken uit te breiden. Uit onderzoek (2010) onder klanten en informatieaanbieders is gebleken dat hieraan behoefte is. We willen daarmee bereiken dat alle inwoners makkelijk toegang hebben tot begrijpelijke en onafhankelijke informatie en ondersteuning.

7. Maatwerk bieden op het gebied van individuele voorzieningen

In 2011 komt een nieuwe Wmo verordening, gebaseerd op de model verordening van de VNG, die naar verwachting eind 2010 verschijnt. Hiermee zal de gemeente nog meer maatwerk aan individuele burgers kunnen bieden.

8. Aanbesteding aanvullend openbaar vervoer ("Regiotaxi")

Het huidige Regiotaxicontract eindigt op 1 januari 2012. De Regiotaxi biedt van-deur-tot-deur-vervoer voor iedereen, óók voor personen met beperkingen. Deze groep maakt ook het meeste gebruik van de Regiotaxi.

9. Centrum voor Jeugd en Gezin

In het tweede kwartaal van 2011 wordt het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Nijkerk geopend. Via diverse kanalen biedt het CJG ouders/opvoeders en jongeren op een laagdrempelige wijze opvoedingsondersteuning, waarbij de eigen kracht van het gezin het uitgangspunt is. Ook professionals en vrijwilligers kunnen bij het CJG terecht voor informatie, advies en ondersteuning. Daarnaast staat het CJG voor de opdracht om in grensoverschrijdende probleemsituaties rondom jeugd en gezin effectief op te treden, door het bieden van gebundelde expertise en inzet van de betrokken hulpverleners.

Omdat het succes van het CJG staat of valt met het draagvlak onder de doelgroep worden ouders en jongeren bij (de ontwikkeling van) het CJG betrokken. Daarnaast werkt Nijkerk in de regio De Vallei samen om tot zoveel mogelijk uniformiteit te komen inzake o.a. zorgcoördinatie, registratie en externe communicatie.

De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het CJG ligt bij de gemeente. Om richting te geven aan de ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin is daarom in 2009 een plan van aanpak opgesteld waarin in hoofdlijnen wordt aangegeven welke stappen moeten worden gezet om het CJG te realiseren.

10. Participatie van inwoners en organisaties bij de Wmo

Vanuit de Wmo is de gemeente verplicht om burgers en organisaties te betrekken bij het opstellen van beleid op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en het afleggen van verantwoording daarover. Via de Wmo-adviesraad worden inwoners actief betrokken bij het opstellen van Wmo-beleid, zij kunnen gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen aan het college. Daarnaast ondersteunt de gemeente de Regiegroep Wonen, welzijn en zorg en het Sociaal Beraad Nijkerk en Hoevelaken. Hierin zijn de belangrijkste aanbieders op het gebied van wonen, welzijn en zorg uit de gemeente Nijkerk vertegenwoordigd.

11. Evaluatie Wmo en nieuw Wmo-beleidsplan

Het huidige Wmo-beleidsplan is begin 2008 vastgesteld voor een periode van vier jaar. In 2011 gaan we deze nota evalueren, om uiterlijk begin 2012 een nieuwe nota vast te stellen. In 2010 is de gemeente al gestart met de evaluatie van het derde prestatieveld van de Wmo (informatie, advies en ondersteuning).

12. Inburgeringstrajecten aanbieden aan de doelgroep conform beleid.

Eind 2009 heeft de gemeenteraad besloten om nader onderzoek te laten doen naar drie nieuwe doelgroepen. Eén daarvan is de doelgroep inburgeringsplichtigen die de gemeente geen aanbod behoeft te doen. De resultaten van dit onderzoek zijn in de eerste helft van 2011 bekend. Uitgangspunt hierbij is dat de van rijkswege beschikbare budgetten niet overschreden worden.

7.4 Ombuigingen

In dit programma zijn de volgende ombuigingen verwerkt overeenkomstig de Kadernota 2011- 2014. De raad heeft ingestemd met de ombuigingen in de raadsvergadering van 24 juni 2010.

WMO hulpmiddelen

Op basis van ervaringen met de afgelopen jaren volstaat een lager bedrag voor rolstoel- en vervoersvoorzieningen.

Lijkbezorging

De begraafplaatsen worden meer kostendekkend gemaakt; dit levert structureel € 41.000 op.

Gezondheidszorg

De Veiligheid –en gezondheidsregio Gelderland Midden heeft in juli 2010 als onderdeel van haar besparingen bij de regio haar budgetten verlaagd in de lijn van onze besparingsdoelstelling van 10%. Hiermee hebben wij onze onderstaande besparingsdoelstelling bereikt.

7.5 Wat mag het kosten?

In tabel 7.3 zijn de lasten en baten opgenomen van het programma Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning. Nieuw beleid is apart zichtbaar gemaakt en de overige activiteiten zijn in één totaalbedrag Overige activiteiten opgenomen.

Tabel 7.3 Lasten en baten Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2011	2012	2013	2014
<i>Nieuw beleid</i>				
Gezondheidscentra in Nijkerkerveen en Hoevelaken via particulier initiatief	5			
Woonservicezones		40	40	40
Onderzoek combinatiefunctie Nijkerkerveen	20			
Totaal nieuw beleid	25	40	40	40
Totaal ombuigingen	-105	-105	-105	-105
Overige activiteiten	8.295	7.932	7.863	7.831
Totaal lasten programma	8.215	7.867	7.798	7.766
BATEN				
<i>Nieuw beleid</i>				
--				
Totaal prioriteiten				
Overig	1.553	1.553	1.553	1.553
Totaal baten programma	1.553	1.553	1.553	1.553
Saldo programma (= lasten -/- baten)	6.661	6.314	6.244	6.213

7.6 Verschilanalyse

De nadelige saldi van dit programma nemen in meerjarig perspectief af. De verschillen in de meerjarenramingen ten opzichte van het basisjaar 2011 ontstaan in hoofdzaak door het vrijvallen van het budget voor het onderzoek naar een mogelijke combinatiefunctie van onderwijs en culturele gebouwen in (het nieuwe plan) Nijkerkerveen, mindere uitgaven voor de uitvoering van de WMO.

In de financiële begroting met de bijbehorende toelichting is een nadere specificatie gegeven.

7.7 Uitvoeringsinformatie

Bij het programma Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning horen de volgende producten. Ter indicatie zijn per product de uitgaven voor 2011 vermeld, in afgeronde bedragen.

620	Hulpverlening	€	795.000
623	Maatschappelijke Ontwikkeling	€	121.000
625	Wmo-hulpmiddelen	€	1.891.000
626	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	€	4.048.000
710	Volksgezondheid	€	641.000
724	Lijkbezorging	€	719.000

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting. Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2011 - 2014.

Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

8.1 Inleiding

In aanvulling op de programma's geeft dit hoofdstuk een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. De algemene dekkingsmiddelen, zoals het Gemeentefonds, worden niet als baten in de diverse programma's opgenomen. Inzicht in de baten is echter essentieel voor de raad. Daarom maakt het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen ook onderdeel uit van het onderdeel programma's.

De voorgaande zeven programma's omvatten alle baten en lasten die nodig zijn voor de realisering van de programma's. Specifieke gemeentelijke heffingen zoals het rioolrecht en de afvalstoffenheffing zijn opgenomen bij de baten van het betreffende programma. Hetzelfde gebeurt met de specifieke uitkeringen, bijvoorbeeld voor de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand.

Het BBV schrijft in artikel 8 voor dat in de begroting een bedrag wordt opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Het bedrag voor onvoorzien kan, volgens de voorschriften, worden geraamd voor de begroting in zijn geheel of per programma. Er is voor gekozen om de post onvoorzien voor de begroting in zijn geheel op te nemen.

8.2 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De belangrijkste onderdelen van het overzicht algemene dekkingsmiddelen zijn voorgeschreven. Het gaat daarbij om:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is. Dit zijn met name de OZB, de toeristenbelasting en de hondenbelasting
- algemene uitkeringen (gemeentefonds)
- dividend
- saldo van de financieringsfunctie
- overige algemene dekkingsmiddelen

Tabel 8.1 Specificatie algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)

B A T E N	2011	2012	2013	2014
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>				
Lokale heffingen (OZB)	7.087	7.135	7.185	7.235
Lokale heffingen (overige vrij besteedbaar)	410	410	410	410
Algemene uitkering	32.158	30.866	27.881	27.081
Dividend	997	839	893	732
Saldo financieringsfunctie	3.324	3.250	3.404	3.727
Totaal algemene dekkingsmiddelen	43.977	42.501	39.774	39.187
L A S T E N				
<i>Onvoorzien</i>	23	25	26	27

8.3 Toelichting

Hieronder wordt in kort het beleid ten aanzien van de onderwerpen in tabel 8.1 toegelicht.

Lokale heffingen

In het coalitieakkoord 2010-2014 'Helder als Glas' is bij de uitgangspunten geschreven: "De lastendruk voor de burger blijft in de komende periode zo laag mogelijk". In het vierde speerpunt van het coalitieakkoord is in dit verband opgenomen dat slechts in uiterste noodzaak de lasten voor inwoners worden verhoogd. Bij nieuw beleid zal voor de financiering in eerste instantie worden gekeken naar de temporisering en het inwisselen van bestaand beleid.

Het beleid over de lokale heffingen wordt uitvoeriger beschreven in de paragraaf lokale heffingen van deze begroting.

Leegstand niet-woningen

Op de jaarlijkse peildatum van 1 januari blijken relatief veel bedrijfspanden (niet-woningen) geen gebruiker te hebben. Dit heeft een derving van € 125.000 van de OZB-opbrengst 'gebruikers niet-woningen' tot gevolg. Deze leegstandsverwachting is gelijk gehouden aan de raming in 2010, omdat we verwachten dat de gevolgen van de economische recessie ook nog in 2011 merkbaar zullen zijn. Door een tariefsaanpassing OZB-niet-woningen wordt deze inkomstenderving gecompenseerd.

Het is mogelijk dat door een stagnerende uitgifte van bouw kavels de toename van de OZB-opbrengsten in meerjarig perspectief onder druk komen te staan.

Uitvoering motie Tricijn

Op 28 januari heeft de raad de motie over de belastingsamenwerking Tricijn en zes gemeenten vastgesteld. Kern van deze motie is dat de desintegratiekosten van deze samenwerking deels moet worden betaald via een tijdelijke verhoging van de OZB-tarieven. Deze verhoging is voor 2011 nog niet meegenomen, omdat op het moment van het opstellen van de begroting nog geen definitief besluit is genomen over de samenwerking. Afhankelijk van de voortgang van de besluitvorming zal dit worden meegenomen bij de bepaling van de tarieven van 2012 en 2013. Het gaat om een totale extra opbrengst over 2012 en 2013 van € 137.000.

Algemene uitkering

De raming van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de junicirculaire 2010. Hierbij is rekening gehouden met de verwachte meerjarige ontwikkelingen van het accres, het volume en de maatstaven. Ook is rekening gehouden met de verwachte lagere opbrengst algemene uitkering als gevolg van de Rijksbezuinigingen zoals vermeld in de Kadernota 2011.

De uitkeringen voor het jaar 2011 en volgende jaren liggen niet geheel in lijn met de verwachtingen van de Kadernota 2011. Voor de jaren ná 2012 heeft het kabinet de groei van de algemene uitkering op € 0 gezet. Dit betekent dat de algemene stijging van kosten binnen de algemene uitkering opgevangen moet worden. Het is momenteel onduidelijk of dit onderdeel uitmaakt van de Rijksbezuinigingen of dat dit bovenop de Rijksbezuinigingen komt. Bij de calculatie van de algemene uitkering zijn wij er vanuit gegaan dat dit onderdeel uitmaakt van de Rijksbezuinigingen. In de huidige begrotingen zijn de verwachtingen opgenomen overeenkomstig de Kadernota 2011. Dit betekent dat voor 2012 een korting wordt verwacht van € 0,8 miljoen, voor 2013 € 1,6 miljoen en voor 2014 € 2,4 miljoen.

In de jaren 2011 en 2012 ontvangt Nijkerk een hogere uitkering van jaarlijks ruim € 1,7 miljoen. Dit is de toegekende subsidie voor de spoortunnel in de Amersfoortseweg ingevolge de 2^e tranche spoorse doorsnijdingen. Deze subsidie wordt via het Gemeentefonds uitgekeerd.

Dit bedrag wordt gereserveerd door storting in de reserve bovenwijkse voorzieningen tot aan de realisatie van deze tunnel. Op de planning staat dat in 2011 met de voorbereidingen wordt begonnen.

In de algemene uitkering is een structurele verlaging van € 400.000 voor de uitvoering van de WMO opgenomen. Hierdoor komt de uitvoering van de WMO onder druk te staan. In afwachting van de de actualisatie van het WMO-beleid worden tekorten op de uitvoering van de WMO ten laste gebracht van de reserve WMO.

Dividend

Het betreft het dividend van de aandelen NUON, Vitens en BNG.

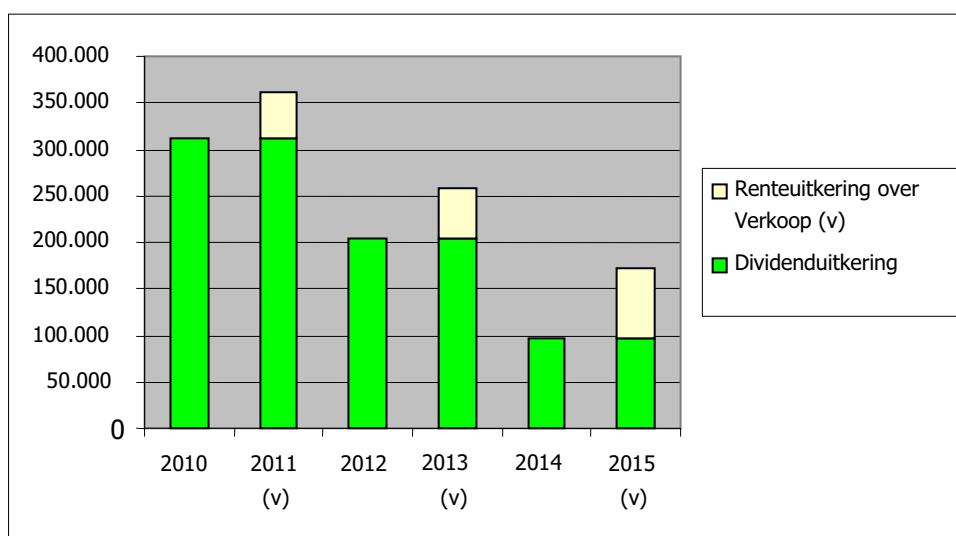
Medio 2009 zijn de aandelen van het commercieel leveringsbedrijf van de Nuon voor circa € 10,3 miljard verkocht aan het Zweedse Vattenfall. Voor Nijkerk genereert dit een opbrengst van rond de € 35 miljoen.

De verkoop van de aandelen gebeurt in 4 tranches. In de eerste tranche (juli 2009) is 49% van de aandelen verkocht. Vervolgens worden na twee, vier en zes jaar respectievelijk 15% (in 2011), 15% (in 2013) en 21% (2015) van de aandelen verkocht. Over de nog niet verkochte "porties" aandelen wordt nog dividend aan de gemeenten uitgekeerd.

In de begroting 2011 en volgende jaarschijven is het dividend van de NUON en Alliander in basis structureel geraamd op € 500.000.

Over de jaren 2011 t/m 2015 wordt een vergoeding ontvangen over het nog niet uitgekeerde deel van de verkoopopbrengst van de NUON-aandelen. Deze komen boven op het "basisbedrag" van € 500.000. De opbrengsten over de jaren 2011 t/m 2015 zijn geprognosticeerd op € 362.000 voor 2011, € 204.000 voor 2012, € 258.000 voor 2013, € 97.000 voor 2014 en € 173.000 voor 2015. Hiermee is in de meerjarenramingen al gerekend.

In de jaren 2011, 2013 en 2015, dat zijn de jaren waarin een verkooptranche aan de orde is, wordt rente vergoed over het verkochte deel. Deze vergoeding wordt uitgekeerd in de vorm van dividend. Daardoor zijn de opbrengsten in dat betreffende jaar hoger dan in het voorgaande jaar. In een grafiek weergegeven ontstaat het volgende beeld:

Saldo van de financieringsfunctie

Het betreft hier het saldo van enerzijds de gecalculeerde rentelast en anderzijds de aan diverse programma's doorberekende rentelast. De gecalculeerde rentelast voor 2011 is € 2,2 miljoen. Op basis van de door de raad vastgestelde financiële spelregels is € 5,0 miljoen doorbelast aan de diverse programma's. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 2,8 miljoen. Dit is een gevolg van de gekozen verdeelsystematiek op basis van aannames bij de voorcalculaties (raadsbesluit 27 mei 2004). Het is geen echt budgettair voordeel. Hierbij wordt opgemerkt dat dit rentevoordeel mede veroorzaakt wordt door de opbrengsten verkoop aandelen Nuon.

Onvoorzien

Voor onvoorzien is een bedrag opgenomen van € 2,50 per woning.

In het kader van de ombuigingen is het bedrag van € 2,50 per woning verlaagd naar € 1,50 per woning.

8.4 Ombuigingen

Treasury

De komende jaren worden structureel lagere rentelasten verwacht. In 2011 is er daarom een incidenteel rentevoordeel.

Energiebesparing

Er wordt op de kosten van energie bespaard.

Verlaging van de post onvoorziene uitgaven

Er komt geld beschikbaar door het verlagen van stelposten in de meerjarenbegroting voor reguliere periodieken en promoties (0,75% i.p.v. 1,25%).

Plaatselijke belastingen

Er zullen hogere inkomsten zijn door meer intensieve controle op leegstand. Zoals al eerder bij 'lokale heffingen' is vermeld, zal derving van de opbrengst OZB 'gebruikers niet-woningen', worden gecompenseerd door een tariefsaanpassing OZB niet-woningen.

Tractie

Bij het opstellen van het vervangingsplan voor de tractie wordt uitgegaan van duurzaam transport. Bij de vervanging van het wagenpark is op brandstofkosten een voordeel te behalen.

Personeelsbeheer

We stellen u voor om de budgetten voor werving & selectie en loopbaanscans te verlagen.

Automatisering

Door verlenging van de afschrijvingstermijnen van hard- en software wordt een besparing gerealiseerd.

Financiële diensten

Door een voordeel op de aanbesteding van de verzekeringsportefeuille kan deze post worden verlaagd.

Facilitaire Zaken

Door het uitstellen van de aanschaf van kantoormeubilair en het verlengen van de afschrijvingstermijn kunnen we een besparing realiseren.

Ondersteuning

We zijn van mening dat verschillende abonnementen op vakbladen kunnen worden opgezegd.

Inkrimpen formatie team Bedrijfskunde

Door natuurlijk verloop zal het team Bedrijfskunde vanaf 2012 met een kleinere bezetting haar werkzaamheden uitvoeren.

Uitstel vervanging telefooncentrale

Door verlenging van de afschrijvingstermijn van de telefooncentrale worden kosten bespaard.

Tabel 8.2 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en overige lasten (bedragen x € 1.000)

LASTEN	2011	2012	2013	2014
<i>Nieuw beleid</i>				
Wabo	18	18	18	18
Duurzame gladheidbestrijding	25	25	25	25
Huisvesting de Flier: uitwijkcentrum	15	15	15	15
Totaal nieuw beleid	58	58	58	58
Totaal ombuigingen	-1.593	-1.467	-1.544	-1.712
Overige activiteiten	5.262	5.218	3.722	3.902
Totaal lasten programma	3.727	3.809	2.236	2.248
BATEN				
<i>Nieuw beleid</i>				
--				
Totaal prioriteiten				
Rijksbezuinigingen		-800	-1.600	-2.400
Overig	44.471	44.029	42.084	42.352
Totaal baten programma	44.471	43.229	40.484	39.952
Saldo programma (= lasten -/- baten)	-40.744	-39.419	-38.248	-37.704

Wabo

Op 1 oktober 2010 treedt de Wabo (Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht) in werking. Voor burgers en bedrijven betekent dit dat 25 vergunningstelsels opgaan in één omgevingsvergunning. Klanten hoeven dan bijvoorbeeld niet meer apart een inrit/uitrit-, milieu-, bouw-, en kapvergunning aan te vragen, maar alleen een omgevingsvergunning. Ook de proceduretijd voor de korte procedure wordt teruggebracht van 12 weken naar 8 weken. Bovendien kan een klant de vergunning digitaal aanvragen en handelt onze gemeente de aanvraag ook digitaal af. Voor de incidentele kosten (communicatie, opleiding, ondersteuning applicatiebeheer e.d.) is een budget van € 62.000 beschikbaar gesteld vanuit het rijk. De aanschaf van de benodigde hardware ten behoeve van de digitale afhandeling (inrichting werkplekken met (grote) schermen, een schermtafel, A0-scanner e.d.) wordt geactiveerd in de I&A-begroting en leidt tot een structurele verhoging in het I&A beheerplan van € 18.000 per jaar.

Huisvesting de Flier: uitwijkcentrum

Door realisering van de nieuwe huisvesting van I&W/Wijkbeheer in De Flier zullen daar ook circa 10 medewerkers met een gedeeltelijke kantoorfunctie werken. Het is van belang dat zij van het computernetwerk van de gemeente gebruik kunnen blijven maken. Hiertoe moet een voorziening

getroffen worden waarmee tot nu toe nog geen rekening is gehouden. De komende periode gaan we benutten om te bezien in hoeverre De Flier ook dienst kan doen als 2e serverruimte (naast die in het stadhuis), als uitwijkvoorziening en als 2e commandocentrum in geval van rampen. De eventuele investering hiervoor wordt geraamd op € 250.000.

Duurzame gladheidbestrijding

In de periode 2011-2014 vervangen we het gemeentelijk wagenpark inclusief de strooiers voor de gladheidbestrijding. Het gemeentelijk wagenpark zal binnen de huidige investeringen duurzaam worden uitgevoerd. Voor de tractie (strooiers e.d.) zullen er extra middelen benodigd zijn voor een duurzame gladheidbestrijding. Er zal nat gestrooid worden, wat inhoudt dat er veel minder zout zal worden gebruikt, omdat dit gemengd wordt met water. Hierdoor zal de belasting voor het milieu sterk worden verminderd. Voor deze extra investeringen van strooiers en de menginstallatie is een structureel bedrag benodigd van € 25.000 per jaar (kapitaallasten).

8.5 Uitvoeringsinformatie

Bij de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien horen de volgende producten. Ter indicatie is per product het saldo van baten en lasten voor 2011 vermeld, in afgeronde bedragen.

N.B. Getallen tussen haakjes staan voor een positief saldo.

911	Treasury	€	14.000
913	Beleggingen	€	(1.004.000)
920	Waardering Onroerende Zaken	€	492.000
921	Plaatselijke belastingen	€	(7.258.000)
930	Algemene uitkering gemeentefonds	€	(32.144.000)
940	Onvoorzien	€	2.379.000
950	Voormalig personeel	€	685.000
960	Saldi kostenplaatsen	€	(3.907.000)
980	Mutaties reserves	€	774.000

Bovenstaande tabel maakt geen deel uit van de door de raad vastgestelde begroting. Meer productinformatie is te vinden in de Productenraming 2011 - 2014.

PARAGRAFEN

De paragrafen: zeven dwarsdoorsneden

Naast de zeven programma's en het hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien bestaat de begroting uit een aantal paragrafen. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting, gezien vanuit een bepaald perspectief. Doel van de paragrafen is om inzicht te geven in aspecten die op meerdere programma's betrekking hebben. Via de paragrafen kan de raad ook beleidsuitgangspunten vaststellen ten aanzien van beheersmatige aspecten. Het gaat met name om de beleidslijnen van het beheersproces waarbij sprake kan zijn van een grote financiële impact, een grote politieke betekenis of een aanzienlijk belang voor de realisatie van de programma's. Doel van de paragrafen is de raad een instrument te geven om de beleidskaders van deze diverse onderdelen vast te stellen en om de uitvoering te kunnen controleren.

Thema's van de paragrafen

De volgende paragrafen zijn voorgeschreven.

1. lokale heffingen
2. weerstandsvermogen
3. onderhoud kapitaalgoederen
4. financiering
5. bedrijfsvoering
6. verbonden partijen
7. grondbeleid

Het is mogelijk extra paragrafen toe te voegen. Tot nu toe is de noodzaak daartoe niet gebleken.

Indeling per paragraaf

Elke paragraaf begint met een weergave van de voorschriften en de doelstelling van de paragraaf. Dit wordt gevolgd door een uiteenzetting van het gemeentelijk beleid.

1.1 Wettelijk kader

Voorgeschreven is dat de paragraaf lokale heffingen tenminste bevat:

- de geraamde inkomsten
- het beleid ten aanzien van de lokale heffingen
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- een aanduiding van de lokale lastendruk
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden (specifieke heffingen) als waarvan de besteding ongebonden is (algemene dekkingsmiddelen). Voor de lokale heffingen dienen de beleidsvoornemens ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waaronder belastingen, te worden opgenomen. De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Een overzicht van de lokale heffingen en daarmee meer inzicht is daarom van belang voor de raad. Een aanduiding van de lokale lastendruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

1.2 Beleid en inkomsten

De inkomsten uit lokale heffingen worden in 2011 geraamd op € 16,2 miljoen. De opbouw is als volgt:

<i>bedragen * € 1 miljoen</i>	2011	2010	2009
Belastingen			
OZB woningen	4,0	3,5	3,4
OZB niet woningen	3,0	2,5	2,5
Parkeerbelasting	0,6	0,6	0,6
Overig	0,4	0,4	0,4
<i>Totaal belastingen</i>	<i>8,0</i>	<i>7,0</i>	<i>6,9</i>
Retributies en leges			
Riool	2,3	2,9	2,8
Afval	3,2	3,1	3,0
Leges	2,0	1,9	1,9
Lijkbezorging	0,6	0,6	0,6
Overig	0,1	0,1	0,2
<i>Totaal retributies en leges</i>	<i>8,2</i>	<i>8,6</i>	<i>8,5</i>
Totaal lokale heffingen	16,2	15,6	15,4

Coalitieakkoord 2010-2014 "Helder als Glas"

In het coalitieakkoord 2010-2014 is het volgende geschreven over de belastingen:

De lastendruk voor de burger blijft in de komende periode zo laag mogelijk.

Met betrekking tot bezuinigingen wordt eerst gekeken naar wat efficiënter kan en naar maatregelen die geen of weinig kwaliteitsverlies tot gevolg hebben.

Als er pijnlijker keuzes noodzakelijk zijn, wordt eerst bekeken of tijdelijke overbrugging via een egalisatiereserve kredietcrisis verantwoord is. Dat is alleen het geval als het tijdelijke karakter kan worden onderbouwd. Zo niet, dan wordt geprobeerd de voor de samenleving meest ingrijpende gevolgen zo lang mogelijk te ontzien, niet in te boeten op veiligheid en niet onder het basiskwaliteitsniveau voor beheer terecht te komen. Bij nieuw beleid wordt er nadrukkelijk gekeken naar temporisering en het inwisselen van oud beleid voor nieuw beleid. Daarom zal slechts in uiterste noodzaak de lasten voor de inwoners verhoogd worden.

Tarievenbeleid belastingen

De tarieven van de diverse belastingen worden verhoogd met niet meer dan nodig is om de effecten van de loon- en prijsontwikkelingen op te vangen. Voor 2011 is deze berekend op 0,6%. In dit percentage is de lastendruk neutrale stijging van de OZB, die voortvloeit uit de ombuigingen, niet opgenomen. In de ombuigingen worden besparingen gerealiseerd op afval en riool, waardoor het tarief voor afvalstoffenheffing en rioolheffing daalt. Dit heeft tot gevolg dat de lastendruk daalt. Deze "ruimte" wordt zonder lastendrukverzwaring in 2011 ingezet voor een verhoging van de OZB-tarieven. Het algemene stijgingspercentage van 0,6% is bepaald aan de hand van een voortschrijdend gemiddelde over drie jaren en is als volgt tot stand gekomen:

Omschrijving	Was gemiddelde loon-en prijs ontwikkeling	Is gemiddelde loon-en prijs ontwikkeling	Vershil (= tariefstijging voor 2011)
Nadere bijstelling mutatie 2009	2,98%	1,85%	-1,13%
Bijstelling mutatie 2010	1,30%	1,63%	0,33%
Verwachte mutatie voor 2011	0,00%	1,40%	1,40%
Totaal	4,28%	4,88%	0,60%

Tarievenbeleid retributies

Voor de inkomsten uit retributies wordt met kostprijsdekkende tarieven gerekend. Bij de leges wordt rekening gehouden met de lasten en opbrengsten van de betreffende verleende diensten en producten. De manier waarop kostprijzen worden bepaald is beschreven in artikel 16 van de financiële verordening. Artikel 16 luidt:

Artikel 16 Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van producten en diensten van de gemeente wordt een systeem van kostentoerekening gehanteerd. Bij de kostentoerekening worden naast de directe kosten alleen die indirecte kosten meegenomen, die rechtstreeks samenhangen met de door de gemeente verleende diensten.
2. Bij de indirecte kosten, bedoeld in het eerste lid, worden meegenomen de kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa, de apparaatskosten, en voor leges en retributies (zoals rioolheffingen, reinigingsrechten, afvalstoffenheffing e.d.) de compensabele BTW.
3. Bij de bepaling van de kostprijs worden meegenomen de bijdragen aan en van reserves.

Voor het jaar 2011 zijn de tarieven van de leges trendmatig verhoogd met 0,6%. In 2011 worden mede aan de hand van de "Handreiking kostentoerekening leges en heffingen" van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) alle tarieven wederom aan een beoordeling onderworpen en waar nodig bijgesteld.

De tarieven voor de lijkbezorging zijn met gemiddeld 5,5% gestegen om de begraafplaatsen meer kostendekkend te maken.

1.3 Lokale lastendruk

Voor de bepaling van de lastendruk wordt gekeken naar de lastendruk per woning/huishouding en per woningtype. Hierbij worden betrokken de OZB voor woningen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De totale netto lastendruk die hieruit voortvloeit is in 2011 in totaliteit € 8,5 miljoen. Dat is gemiddeld per woning/huishouden € 525.

Een huishouden met een eigen woning met een WOZ-waarde van € 290.000 betaalt € 525 en een huishouden met een huurwoning van gelijke WOZ-waarde betaalt € 125 aan gemeentelijke belastingen en heffingen. Het verschil tussen het gemiddelde per woning en een standaard huurwoning wordt veroorzaakt door ozb-eigenaar en rioolheffingeigendom. De vergelijkende cijfers van 2011, 2010 en 2009 zijn opgenomen in de hierna volgende tabel.

Vergelijkingstabel lokale lastendruk

	2011	Stijging 2011-2010	2010	2009
<i>per huishouden:</i>				
gemiddeld per woning/huishouden	€ 525	0,6%	€ 522	€ 510
met standaard koopwoning	€ 525	0,6%	€ 522	€ 510
met standaard huurwoning	€ 125	-3,9%	€ 130	€ 121

N.B.:

Onder standaard koop- of huurwoning wordt verstaan een woning met een WOZ-waarde van € 272.000 op peildatum 1 januari 2010.

De stijging van de lastendruk voor de huurder wordt veroorzaakt doordat er per huurwoning meer afvalzakken wordt afgenomen c.q. er meer containers worden geledigd.

1.4 Kwijtschelding

In de gemeente Nijkerk bestaat de mogelijkheid om voor 100% van de aanslag voor de afvalstoffenheffing en het gebruikersgedeelte van de rioolheffing kwijtschelding te verkrijgen. Om daarvoor in aanmerking te komen mag het inkomen niet hoger liggen dan 100% van het bijstandsniveau en vindt er een vermogenstoets plaats. Aan mensen die een Wwb-uitkering ontvangen wordt de kwijtschelding, na toetsing van de voorwaarden, automatisch toegekend. Naar verwachting zal in 2011 in totaal € 43.000 worden kwijtgescholden.

1.5 Overzicht verordeningen

De verordeningen met daarin de diverse tarieven worden jaarlijks bij afzonderlijk raadsbesluit gewijzigd dan wel opnieuw vastgesteld. In de volgende verordeningen zijn belastingen of retributies opgenomen.

raadsbesluit d.d.	raadsbesluit nr.	Verordening
17-12-2009	2009-085	Verordening onroerende-zaakbelastingen 2010
17-12-2009	2009-086	Legesverordening 2010
03-11-2009	2009-055/1	Verordening hondenbelasting 2010
	2009-055/2	Verordening haven-, kade- en liggelden 2010
	2009-055/3	Verordening brandweerrechten 2010
	2009-055/4	Verordening lijkbezorgingrechten 2010
	2009-055/5	Verordening parkeerbelastingen 2010
	2009-055/6	Verordening reinigingsrechten 2010
	2009-055/7	Verordening forensenbelasting 2010
	2009-055/8	Verordening rioolheffing 2010
	2009-055/9	Verordening marktgelden 2010
	2009-055/10	Verordening toeristenbelasting 2010
	2009-055/12	Kwijtscheldingsregeling Gemeente Nijkerk 2010

2.1 Wettelijk kader

Deze paragraaf gaat over het weerstandsvermogen van de gemeentelijke financiële positie.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken
- b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Er dient tenminste aandacht te worden besteed aan:

- inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- inventarisatie van de financiële risico's
- het beleid over de weerstandscapaciteit en de risico's.

Deze paragraaf geeft de raad informatie over hoe robuust de financiële positie is. Dit is van belang wanneer er zich een financiële tegenvaller voordoet. Door voldoende aandacht te besteden aan het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Voor het beoordelen van de robuustheid van de financiële positie is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de financiële risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit. Overigens dienen ook positieve risico's (kansen) meegenomen te worden.

Kadernota: reserves en voorzieningen

In de Financiële verordening is de verplichting opgenomen dat het college de raad jaarlijks, als onderdeel van de Kadernota in het voorjaar, het beleid presenteert ten aanzien van de reserves en voorzieningen. Daarbij wordt een relatie gelegd met het weerstandsvermogen. Daarmee krijgen de reserves en voorzieningen de aandacht van de raad. Dit is voor de laatste keer gebeurd bij de behandeling van de Kadernota 2011 door de raad op 24 juni 2010.

2.2 Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is opgebouwd uit vier componenten, te weten:

- vrij beschikbare en aanwendbare reserves
- onbenutte belastingcapaciteit
- onbenutte budgettaire capaciteit op de (meerjaren)begroting.

Vrij beschikbare en aanwendbare reserves

Onder vrij beschikbare en aanwendbare reserves wordt in dit kader de stand van de reserves na aftrek van de vastgelegde bestedingen en toevoegingen gedurende de planperiode 2010 – 2014 verstaan, ofwel dat deel van de vrije reserves waarop aan het eind van de planperiode nog geen verplichting rust. Dit betekent dat de focus gericht is op de toestand per 31 december 2014.

In de Kadernota 2011 staat dat de gemeente per 1 januari 2010 € 47.912.000 aan vrij beschikbare en aanwendbare reserves heeft. In deze begroting is dit geactualiseerd naar de situatie op 1 januari 2011. Na actualisatie per 1 januari 2011 heeft de gemeente € 24.210.000 aan vrij beschikbare en aanwendbare reserves. Hierbij is dan rekening gehouden met de bekende verplichtingen die op de reserves rusten t/m het jaar 2014.

Het gaat hierbij om € 14.411.000 algemene reserve en € 9.799.000 vanuit de bestemmingsreserves.

Bij de bestemmingsreserves betreft het de reserve bouwgrondexploitatie, de reserve volkshuisvesting, de reserve kredietcrisis en de reserve investeringen in de Nijkerkse samenleving.

Hierbij wordt opgemerkt dat de reserve bouwgrondexploitatie is gelimiteerd op € 6.000.000 en algemene reserve een ondergrens heeft van € 10.000.000. Dit laatste is vastgelegd in de Kadernota 2011, in navolging van het Coalitieakkoord "Helder als glas!".

Het grote verschil tussen de stand vrij beschikbare en aanwendbare reserves volgens de Kadernota 2011 en de nu gepresenteerde stand wordt in belangrijke mate veroorzaakt doordat nu uit de middelen van de algemene reserve de reserve "Investerings in Nijkerkse samenleving" ter grootte van € 23,0 miljoen is gevormd. Daarnaast is rekening gehouden met een beschikking over de algemene reserve voor de extra afschrijving van de boekwaarden van wegen zoals voorzien in de ombuigingsvoorstellen en een toevoeging van de uitkeringen van winsten van bouwgrondcomplexen die in 2011 en 2012 worden afgesloten.

Verder wordt opgemerkt dat in de vrij beschikbare en aanwendbare reserves de Reserve kredietcrisis (ter grootte van € 5,0 miljoen) is begrepen, omdat dit een risicoreserve is, waaraan nog geen concrete bestemming is gegeven.

Omdat het hier gaat om twee nieuwe reserves die bij de Kadernota 2011 ter uitvoering van het Coalitieakkoord 2010 zijn ingesteld, wordt voor de helderheid de kaderstelling voor deze reserves hieronder toegelicht.

Egalisatiereserve kredietcrisis

De doelstelling van deze reserve is (volgens de Kadernota 2011):

"Tijdelijke overbrugging om ingrijpende maatregelen voor de samenleving niet door te voeren/uit te stellen/in te laten groeien. Voorwaarde is dat er duidelijke aanwijzingen zijn (waaronder ontwikkeling Gemeentefonds) over tijdelijkheid."

Als toelichting bij deze reserve is opgenomen wat in het coalitieakkoord daarover is geschreven:

"In het coalitieakkoord 2010-2014 is opgenomen dat er een egalisatiereserve voor de kredietcrisis moet worden ingesteld. Op basis van de huidige ontwikkelingen in het Gemeentefonds is het mogelijk dat er een bijstelling van de omvang plaatsvindt. Bij de opstelling van de jaarrekening 2010 zal deze reserve worden gevoed door de Algemene reserve."

Het kader waarbinnen de onttrekkingen aan de Egalisatiereserve kredietcrisis kan gebeuren is:

- moet te maken hebben met rijksbezuinigingen (waaronder het gemeentefonds)
- maatregel moet tijdelijkheid zijn
- dient ter overbrugging naar structurele oplossingen
- direct ingrijpende maatregelen voor de burger te voorkomen.

Reserve investeringen in de Nijkerkse samenleving

De doelstelling van deze reserve is (volgens de Kadernota 2011):

"Het binnen het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording middelen uit deze reserve gebruiken voor investeringen in de samenleving van de gemeente Nijkerk."

Als aanwending van deze reserve is bepaald:

"Investerings in de samenleving van de gemeente Nijkerk"

Als toelichting bij deze reserve is opgenomen:

"Bij de voorstellen tot investeringen in de Nijkerkse samenleving bekijken we of dekking via deze reserve plaatsvindt. De rentecomponent komt ten laste van de exploitatie."

Het kader waarbinnen de onttrekking aan de Reserve investeringen in de Nijkerkse samenleving kan gebeuren is:

- Het moeten investeringen zijn die direct van nut zijn voor de Nijkerkse samenleving.

Onbenutte belastingcapaciteit

Bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de ruimte die aanwezig is om de OZB-tarieven nog te verhogen. De onbenutte belastingcapaciteit is dan ook te bepalen door het maximaal toegestane tarief te vergelijken met de tarieven van de gemeente Nijkerk. Voor de maximale tarieven wordt uitgegaan van de normen volgens het "redelijk peil 2011" zoals dat wordt gehanteerd voor de toelating tot artikel 12 van de financiële verhoudingswet. Voor 2011 is deze via de meicirculaire gesteld op 0,1201 % van de totale WOZ-waarde. Na berekening komt het bedrag voor onbenutte belastingcapaciteit uit op € 244.000 negatief ofwel er is geen sprake meer van een onbenutte belastingcapaciteit. Dit wordt veroorzaakt doordat de lagere afvalstoffenheffing en het lagere rioolrecht verrekend worden met een hogere heffing Onroerendezaakbelastingen. Zie hiervoor ook paragraaf Lokale heffingen. Overigens heeft het feit dat er voor onze gemeente geen onbenutte belastingcapaciteit meer is geen enkele beperkende invloed op onze heffing van de Onroerendezaakbelastingen.

Onbenutte budgettaire capaciteit

De onbenutte budgettaire capaciteit wordt bepaald door het bedrag voor de post onvoorzien en het resultaat na bestemming over de jaren 2011 tot en met 2014 bij elkaar op te tellen. Het bedrag voor onvoorzien over deze jaren bedraagt € 101.000. Het resultaat na bestemming over deze jaren bedraagt € 749.000. De totale onbenutte budgettaire capaciteit bedraagt zodoende € 850.000.

Conclusie weerstandscapaciteit

De totale verwachte weerstandscapaciteit per 1 januari 2011 is € 25.060.000. Dit is opgebouwd uit de volgende componenten:

- vrij beschikbare en aanwendbare reserves	€	24.210.000
- onbenutte belastingcapaciteit	€	0
- onbenutte budgettaire capaciteit	€	<u>850.000</u>
Totaal	€	25.060.000

2.3 Inventarisatie van de risico's

Risico's kunnen worden onderverdeeld in de volgende categorieën:

- algemene risico's
- concrete risico's
- specifieke risico's

Algemene risico's

Algemene risico's zijn normale risico's die voor de gemeente bij de bedrijfsvoering horen. Hiervoor wordt geen weerstandsvermogen gevormd. Toch vermelden we deze risico's, omdat zij in de toekomst specifieke risico's kunnen worden, waarvoor weerstandsvermogen moet worden opgebouwd. Daarbij zou het geheel van algemene risico's bij de gemeente aanleiding kunnen zijn tot het vormen van een minimaal algemeen buffervermogen, los van hierna te behandelen concrete en specifieke risico's.

De volgende algemene risico's zijn te benoemen:

- ontwikkelingen op het gebied van de algemene uitkering
- loon- en prijspeilontwikkelingen
- claims/aanspraken op basis van vergunningverlening en bestemmingsplanwijzigingen
- calamiteiten
- garanties aan derden voor leningen die zij aangaan: voor een aantal maatschappelijke instellingen staat de gemeente garant voor relatief hoge bedragen aan aangegane geldleningen. U kunt hierbij denken aan de ARN, en diverse verenigingen en instellingen.
- uitvoering van "open-eind"-regelingen. Door het Rijk opgelegde open einde regelingen: in dit verband noemen wij de uitvoering van de bijzondere bijstand, de Wet kinderopvang, het leerlingenvervoer, de WWB en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). De beheersbaarheid van deze regelingen is moeilijk, omdat niet op voorhand vast staat in welke mate onze inwoners gebruik van de regelingen gaan maken.

Concrete risico's

Concrete risico's zijn risico's waarvan de omvang van de te verwachten verplichtingen redelijkerwijs is in te schatten. Voor concrete risico's worden bestemmingsreserves en voorzieningen getroffen. Het gaat hierbij ondermeer om de risico's van de uitvoering van diverse beheerplannen en de bouwgrondexploitatie.

De hoogte van de voorzieningen en bestemmingsreserves dekken de gesignaleerde concrete risico's in financiële zin voldoende af. Het is niet nodig aanvullende voorzieningen te treffen waarvoor de weerstandscapaciteit moet worden aangesproken.

Specifieke risico's

Specifieke risico's zijn risico's die gelden voor de specifieke omstandigheden waarin de gemeente opereert. In onderstaande tabel geven wij deze specifieke risico's per programma weer. Indien mogelijk zijn de risico's gekwantificeerd en wel op het maximale bedrag. Hierbij borduren wij voort op de risico's, zoals deze zijn gemeld in de Jaarrekening 2009, aangevuld met actuele informatie.

Overzicht specifieke risico's

Omschrijving risico	Omvang risico in €	Toelichting
<i>Programma 1 Inwoners en Bestuur</i>		
Geen onderwerpen		
<i>Programma 2 Veiligheid</i>		
Ongevallenverzekering zelfstandige brandweer	onbekend	Risico is aanwezig. Bedragen kunnen substantieel zijn. Tot nu toe zijn er geen aanvragen geweest.
FLO brandweer	onbekend	In de CAO voor de brandweer is het functioneel leeftijdsontslag (FLO) ingevoerd. De structurele lasten hiervoor zijn in de begroting opgenomen. De gemeente loopt alleen risico op dit gebied, indien een personeelslid voor het FLO vertrekt bij de gemeente. Dan moet aan het personeelslid een afkoopsom worden betaald voor de opgebouwde rechten. Voor de personen, van wie bekend is dat ze gebruik kunnen gaan maken van deze regeling is een voorziening getroffen. Met personeelsleden die in de nabije toekomst hieronder gaan vallen is nog niet gerekend.
<i>Programma 3 Wonen</i>		
Boekwaarde niet in exploitatie genomen gronden	onbekend	<p>Dit zijn gronden waarvoor nog geen exploitatieopzet is opgesteld, maar die al wel in eigendom zijn van de gemeente. Het gaat hierbij om gronden in Sportweg, Doornsteeg, De Flier bedrijventerrein, De Driehoek en Nijkerkerveen. De oppervlakte van deze gronden is 95 hectare. Deze hebben een boekwaarde van € 38,9 miljoen, waarin al is verrekend de afboeking van de boekwaarde zoals hierna vermeld.</p> <p>Gelet op de marktwaarde is de boekwaarde van de gronden in het plan Nijkerkerveen in de jaarrekening 2009 afgewaardeerd met € 4,1 miljoen ten laste van de reserve bouwgrondexploitatie. Daardoor is het risico ten aanzien van dit complex geminimaliseerd.</p> <p>Op basis van de huidige uitgangspunten en rekening houdend met de afwaardering van de boekwaarde wordt jaarlijks € 1,5 miljoen rente bijgeschreven.</p>
<i>Programma 4 Economie en Milieu</i>		
Participatiebudget	200.000	De uren van re-integratieconsulenten worden ten laste gebracht van het Participatiebudget (het oude WWB-werkdeel is nu onderdeel van het Participatiebudget). Dit kan slechts zolang het budget dit toelaat en de regelgeving dit toestaat. Als gevolg van de recessie in combinatie met een verlaging van het budget van rijkswege bestaat de kans dat vanaf 2011 de uitvoeringsuren niet meer (geheel) ten laste gebracht kunnen worden. Op dat moment zullen deze kosten ten laste van de exploitatie komen. Het risico schatten wij in op € 200.000 per jaar.
Gebundelde uitkering WWB (hierin zijn naast de WWB opgenomen de IOAW, IOAZ, BBZ- starters)	325.000	<p>De eerste 10% van de stijging van de uitgaven voor de gebundelde WWB-uitkering komt voor rekening van de gemeente(n). Als de uitgaven voor de WWB hoger uitvallen dan die 10% kan een beroep gedaan worden op extra rijks gelden. Een eventuele incidentele uitkering op de rijksbijdrage WWB is alleen succesvol als de in- en uitstroom van bijstandsontvangers in Nijkerk sterk afwijkt van de landelijke ontwikkelingen van de betreffende kengetallen.</p> <p>Begripsbepaling IOAW, IOAZ en BBZ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijke Arbeidsongeschikte Werknemers (IOAW); • Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijke

Omschrijving risico	Omvang risico in €	Toelichting
		Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen (IOAZ); Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen (BBZ)
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)		Door de invoering van de Wabo is het aantal (legesplichtige) vergunningen vervallen. De te verrichten activiteiten blijven wel bestaan maar dan voornamelijk in de sfeer van handhaving. Hierdoor zal de opbrengst van de bouwleges onder druk komen te staan. Hierin bestaat op dit moment onvoldoende inzicht. Daarom is voorlopige voor de opbrengst van leges ingevolge de Wabo in de begroting 2011 – 2014 uitgegaan van een gelijke opbrengst aan de begrotingscijfers van 2010 – 2013. In de loop van 2011 komen er ervaringscijfers beschikbaar over de WABO-leges. Dit kan leiden tot lagere opbrengsten.
Programma 5 Bereikbaarheid		
Station Hoevelaken	0	Er was sprake van dat de omzetbelasting bij de bouw van station Hoevelaken mogelijk niet of niet geheel compensabel, danwel in aftrek te brengen zou zijn. De belastingdienst heeft op 9 mei 2010 bericht dat de omzetbelasting verrekend kan worden. Bij een toekomstige vervanging van het viaduct Stoutenburgerlaan zullen de meerkosten voor de extra voetgangersvoorziening naar het station voor rekening van de gemeente zijn.
Programma 6 Onderwijs, sport, cultuur en welzijn		
Behoeftbepaling (sport) - accommodaties	onbekend	In 2009 is de behoeftebepaling sportaccommodaties uitgevoerd. De raad heeft op 18 februari 2010 via een initiatiefvoorstel voor een aantal voorzieningen uit deze behoeftebepaling eenmalig gelden ter beschikking gesteld uit de algemene reserve. De overige voorzieningen uit deze behoeftebepaling, om daarmee te komen tot een actueel (sport)accommodatiepeil, zijn opgenomen in het coalitieakkoord "Helder als glas" en uitgewerkt in het collegeprogramma 2010-2014. Uitgaande van de nota sportbehoefte (tabel op blz. 44 van die nota) is hiervoor aan toekomstige investeringen een totaalbedrag van € 2,1 miljoen noodzakelijk. De bedragen zullen geactiveerd en/of ten laste van de Reserve Investerings in de Nijkerkse samenleving gebracht worden.
Verplaatsing sportaccommodaties Veensche Boys	onbekend	Het proces van de verplaatsing van de accommodatie Veensche Boys is moeilijk in middelen en tijd uit te drukken. Het is van een groot aantal factoren afhankelijk. Voor de verplaatsing van deze accommodatie werd in principe uitgegaan van budgettaire neutraliteit. Het plan van aanpak voor de verplaatsing van Veensche Boys is in voorbereiding. Het is inmiddels duidelijk dat de beschikbare middelen vanuit het complex Nijkerkerveen deelplan II niet toereikend zullen zijn voor de verplaatsing en uitbreiding van Veensche Boys. Destijds is geen rekening gehouden met een extra kunstgrasveld en een extra pupillenveld. Het exacte risico hiervan moet nog in beeld worden gebracht.
Verplaatsing sportaccommodaties Telstar en herontwikkeling vrijkomend terrein Sportweg	onbekend	Voor de verplaatsing van deze accommodatie wordt in principe uitgegaan van budgettaire neutraliteit. Voor de herontwikkeling van het terrein aan de Sportweg waar Telstar nu nog gevestigd is, is het programma voor woningbouw nog niet bekend.

Omschrijving risico	Omvang risico in €	Toelichting
Bestuurlijke ontvlechting Muziekschool Noord-West Veluwe	onbekend	Besloten is om het bestuur van de muziekschool op afstand van de gemeenten te plaatsen. Gemeenten maken nu nog deel uit van het bestuur. Het op afstand plaatsen brengt een meer zakelijke verhouding met zich mee. Het bestuur van de muziekschool heeft een extern bureau ingeschakeld om de ontvlechting c.q. doorstart van de muziekschool te onderzoeken. Dit kan leiden tot eenmalige frictiekosten. Verwachting is dat in 2010 de eerste resultaten van het onderzoek zichtbaar komen.

Programma 7 Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning

Wet Maatschappelijk Ondersteuning (WMO)	onbekend	In 2009 is de WMO huishoudelijk hulp opnieuw aanbesteed. Aan de hand van de ontwikkelingen dit jaar is de conclusie dat deze nieuwe aanbesteding leidt tot een substantiële toename van de uitgaven in 2010. Het reguliere WMO-budget, zoals dat van het rijk verkregen wordt is hierdoor niet meer toereikend. Voor de overschrijding wordt een beroep gedaan op de reserve WMO. In de evaluatie van de WMO die in 2010/2011 gedaan wordt zal hier nader op worden teruggekomen. Uit overleg tussen de VNG en het Rijk over de WMO kunnen we concluderen dat er nog meer taken richting de gemeenten komen. Daarvoor stelt het Rijk waarschijnlijk geen extra of onvoldoende financiële middelen beschikbaar ter compensatie van de extra kosten.
--	----------	--

Algemene Dekkingsmiddelen, onvoorzien en bedrijfsvoering

Intergemeentelijke samenwerking WOZ/gemeentelijke belastingen	Onbekend	In 2008 is gestart met een onderzoek naar de mogelijkheid van intergemeentelijke samenwerking in combinatie met Tricijn op het gebied van de WOZ/gemeentelijke belastingen. Als de besluitvorming leidt tot die (intergemeentelijke) samenwerking, dan zal dit waarschijnlijk onder andere ontvlechtingkosten met zich meebrengen. Daarbij is te denken aan ondermeer een Sociaal Plan. In januari 2010 heeft de raad ingestemd met de resultaten van het onderzoek. Nadere uitwerking vindt plaats in 2010. Realisatie op zijn vroegst vanaf 2011.
Pensioenvoorziening bestuurders	1.400.000	De adviescommissie Dijkstal heeft aan de minister geadviseerd om het pensioen voor bestuurders centraal onder te laten brengen in een specifieke regeling bij het ABP. De verwachting is dat dit mogelijk binnen 5 jaar zal gebeuren. Naar huidig inzicht zal dit de gemeente € 2,8 miljoen kosten. Van dit risico wordt 50% ingecalculeerd. Momenteel worden de pensioenen van de bestuurders betaald uit de exploitatie.
WW-verplichtingen	onbekend	Voor het afdekken van het risico van WW-verplichtingen is geen voorziening in het leven geroepen. Volgens het BBV moeten deze uitgaven gewoon op de begroting geraamd worden indien ze een langdurig (langer dan 4 jaar) karakter dragen.
Overlijdensrisico politieke ambtsdragers (actieven en niet-actieven)	minimaal	De gemeente heeft de plicht om bij overlijden van politieke ambtsdragers de eventuele nabestaande(n) een uitkering te geven.
Gewaarborgde geldleningen	967.000	Dit betreft 30% van het maximale risico vanwege de ARN. Het maximale risico is in 2009 bepaald op € 3.225.000. Het risico op de overige gewaarborgde leningen is marginaal.
Rijksbezuinigingen	p.m.	De signalen rondom de kabinetsformatie duiden op door te voeren bezuinigingen op de rijksbegroting in de orde van € 18 miljard. Voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds is hiervoor een effect ingeschat. Daarop zijn de ombuigingsmaatregelen van onze gemeente

Omschrijving risico	Omvang risico in €	Toelichting
		<p>voor de periode 2011 – 2014 gebaseerd.</p> <p>De mogelijke effecten op andere specifieke uitkeringen zijn nog niet concreet te vertalen. Wel worden op dit moment al zaken merkbaar op specifieke uitkeringen zoals de Wet Werk en Bijstand-inkomensdeel (WWB) en het Participatiebudget. Voor het jaar 2010 is een lager macro-budget aangekondigd van € 485 miljoen. De effecten kunnen aanzienlijk zijn. Op het moment dat hierover meer duidelijkheid ontstaat zullen de effecten zichtbaar gemaakt worden.</p>

Een deel van de specifieke risico's is moeilijk kwantificeerbaar. Bepaalde risico's zijn bedrijfsmatig wel aanwezig, maar financieel niet in te schatten. Hierbij valt te denken aan prijspeilontwikkelingen, rentevoetontwikkelingen, werkprocessen. Het inzicht in de specifieke risico's is de laatste jaren vollediger en meer beheersbaar geworden. De komende jaren zal het integraal risicomanagement dan ook de nodige aandacht blijven houden. De risico's blijven steeds in beeld en het volgen van de ontwikkelingen is een doorlopend proces. Wat op geld te zetten is gebeurt. Bewustwording en transparantie blijven daarbij sleutelwoorden.

In de Kadernota 2011 is, als uitvoering van het Coalitieakkoord 2010 – 2014 'Helder als glas', de minimale omvang (= ondergrens) van de algemene reserve bepaald op € 10,0 miljoen. Deze omvang van de algemene reserve is ruim voldoende om de bovengenoemde gekwantificeerde risico's met een totaalbedrag van € 2.892.000 te dekken.

2.4 Bepaling van het weerstandsvermogen

Zoals eerder vermeld bestaat het weerstandsvermogen uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

In onderdeel 2.2 is de weerstandscapaciteit per 1 januari 2011 bepaald op € 25.060.000. In onderdeel 2.3 is aangegeven dat veel risico's moeilijk zijn te kwantificeren. De gekwantificeerde risico's bedragen samen € 2.892.000. Voor het weerstandsvermogen resteert daardoor nog een bedrag van € 22.168.000 om niet kwantificeerbare risico's op te vangen. Dit bedrag is toereikend.

3.1 Wettelijk kader

In deze paragraaf wordt voor de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen aangegeven:

- het beleidskader;
- de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Het gaat in deze paragraaf om een dwarsdoorsnede van de begroting. Lasten van onderhoud kunnen op diverse programma's voorkomen. Met onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

3.2 Beleidskader

Het onderhoud van bovengenoemde kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheerplannen. De looptijd van een beheerplan is afhankelijk van de economische en/of technische levensduur van de kapitaalgoederen behorende bij het beheerplan. Een beheerplan wordt elke vijf jaar herzien. In het algemeen worden de jaarlijkse lasten behorende bij een beheerplan constant gehouden door gebruik te maken van een voorziening. Sinds de invoering van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten) geldt de regel dat voorzieningen op geen enkel moment negatief mogen staan. Dit kan betekenen dat er enige jaren meer in de voorziening wordt gestort dan onttrokken.

In deze paragraaf wordt verder een overzicht gegeven van de bestaande en geplande beheerplannen en de financiële consequenties inclusief de vertaling daarvan in de begroting (meerjarig). Elk beheerplan bevat het uitgewerkte beleidskader voor het betreffende onderwerp en een gedetailleerde planning van de financiering. In het vervolg van deze paragraaf worden de hoofdlijnen daarvan samengevat.

3.3 De beheerplannen per categorie

Per categorie kapitaalgoederen bestaan een of meer beheerplannen. Hierin zijn de uitgangspunten voor het beheer beschreven en de beheerplannen geven inzicht in de financiële gevolgen op korte en langere termijn.

3.3.1 Wegen*Beheerplan Wegen*

De doelstelling van dit beheerplan is het in stand houden van de openbare wegen die in beheer zijn bij de gemeente. De wegbeheerder is verantwoordelijk voor een optimaal beheer en onderhoud van de verhardingen. Optimaal vraagt een afweging tussen de technische minimeisen, de wensen van de burgers en het beschikbare budget.

Het beheerplan infrastructurele kunstwerken (voorheen genoemd als beheerplan kunstwerken) is onderdeel van het beheerplan wegen. In dit beheerplan zijn de onderhoudskosten aan bruggen, vlonders en viaducten opgenomen.

Voorziening beheerplan Wegen (F1a)²

In de begrotingsperiode 2011-2014 wordt in totaal € 9,7 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 7,9 miljoen onttrokken.

---

² De nummers F1 e.d. verwijzen naar de lijst en het overzicht van reserves en voorzieningen d.d. april 2010 (bijlage bij Kadernota 2011-2014).

In het begrotingsjaar 2011 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2011 zal € 2,2 miljoen worden toegevoegd uit de exploitatie en € 2,0 miljoen worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2011 te realiseren.

Voorziening beheerplan Infrastructurele Kunstwerken (F1b)

In de begrotingsperiode 2011-2014 wordt in totaal € 351.000 toegevoegd aan de voorziening, in dezelfde periode wordt daaraan € 354.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2011 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2011 zal € 86.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 77.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2011 te realiseren.

Beheerplan Openbare Verlichting

Het beleids- en beheerplan openbare verlichting bevat de beleidsinhoudelijke doelstellingen die met openbare verlichting worden nagestreefd, zoals verkeersveiligheid en sociale veiligheid.

Het eigenlijke beheerplan beschrijft de technische en economische uitgangspunten die de gemeente hanteert bij het beheer van de openbare verlichting en de bijbehorende financiële consequenties.

Bij de uitvoering van het groot onderhoud vindt waar mogelijk afstemming plaats met de grotere projecten vanuit de beheerplannen wegen en groen. Wanneer dit binnen de daartoe gestelde kaders past, wordt bij uitbreiding zoveel mogelijk LED-verlichting toegepast.

In 2010 is het onderhoud van de verlichting in de gemeente Nijkerk Europees aanbesteed.

Voorziening beheerplan Openbare Verlichting (F3)

In de begrotingsperiode 2011-2014 wordt in totaal € 830.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 571.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2011 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2011 zal € 205.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 168.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2011 te realiseren.

Beheerplan Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen

Het beheerplan straatmeubilair en verkeersvoorzieningen schept een kader waarbinnen het in de openbare ruimte tot een verantwoorde, eenduidige keuze en inrichting van straatmeubilair en verkeersvoorzieningen komt. Door deze voorziening is het dagelijks en groot onderhoud gewaarborgd. Om de onderhoudskosten laag te houden wordt zoveel mogelijk standaardisatie toegepast.

In 2011 zal groot onderhoud plaats vinden van met name de oude verkeersborden en de wegmarkeringen.

Voorziening beheerplan Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen (F7)

In de begrotingsperiode 2011-2014 wordt in totaal € 1.008.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 776.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2011 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2011 zal € 252.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 178.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2011 te realiseren.

3.3.2 Water

Beheerplan Haven c.a.

Bij de actualisatie en vaststelling van het Beleids- en beheerplan binnen- en buitenhaven, Arkersluiscomplex en Arkervaart zijn beslissingen genomen over de instandhouding van een aantal infrastructurele voorzieningen ten behoeve van de beroepsvaart en de recreatie. Voor de instandhouding van deze voorzieningen zijn investeringen gepland waarvan de financiële gevolgen voor een periode van 20 jaar in beeld zijn gebracht. Financiering verloopt via een voorziening.

In dit beleids- en beheerplan is rekening gehouden met de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording. Als gevolg daarvan worden een beperkt aantal investeringen geactiveerd in plaats van deze in één keer ten laste van de voorziening te brengen. In het beheerplan is aangegeven wanneer deze investeringen voorzien zijn.

In 2010 is groot onderhoud uitgevoerd aan de sluisdeuren en het besturingsstelsel van de sluis. Dit onderhoud was voorzien, maar een deel van de maatregelen zou op basis van het beheerplan later uitgevoerd worden. Bij de herziening van het beheerplan in 2012 zullen de mogelijke gevolgen van dit onderhoud alsnog in het beheerplan worden opgenomen.

Voorziening haven-, kade- en sluiswerken (F6)

In de begrotingsperiode 2011-2014 wordt in totaal € 633.000 toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 525.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2011 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2011 zal € 158.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 39.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2011.

Beheerplan Waterlossingen

Voor het beheer van sloten, duikers, vijvers is nog geen beheerplan beschikbaar.

Op basis van het in 2010 vastgestelde beheerplan bermen, sloten en duikers zal onderhoud worden uitgevoerd aan duikers, beschoeiing en dergelijke. Waar nodig zal tot vervanging worden overgegaan.

In de begrotingsperiode 2011-2014 zijn budgetten opgenomen om groot onderhoud uit te voeren aan de waterlossingen.

Met een eenmalig beschikbaar gesteld krediet is in 2010 de haven en de Arkervaart uitgebaggerd. De eventueel toekomstige kosten voor het uitbaggeren zijn buiten het beheerplan gehouden.

3.3.3 Groen

Beheerplan Groen

Het handboek groenbeleid bevat de beleidsinhoudelijke doelstellingen die met het openbaar groen worden nagestreefd, bijvoorbeeld het bijdragen aan een prettig woon- en leefklimaat. Het bijbehorende beheerplan beschrijft de technische en economische uitgangspunten die de gemeente hanteert bij het beheer van het openbaar groen en de bijbehorende financiële consequenties. Het plan is gericht op het verantwoord omgaan met de gemeentelijke investeringen en het voorkomen van achterstallig onderhoud. In 2011 zullen de wijken Bruinsslot en Schulpkamp-noord in Nijkerk worden gerenoveerd. Waar mogelijk zullen deze werkzaamheden worden opgesteld op de activiteiten die voortvloeien uit de beheerplannen Wegen, Riool en Openbare Verlichting. Daarnaast worden op diverse plaatsen en met name in de wijk Paasbos groenrenovaties uitgevoerd. Bij deze renovaties wordt waar mogelijk rekening gehouden met de planning die wordt opgesteld voor projecten op het gebied van riolering en wegen.

Voorzieningen beheerplan Groen (F5a)

In de begrotingsperiode 2011-2014 wordt in totaal € 1,4 miljoen toegevoegd aan de voorziening plantsoenen; in dezelfde periode wordt daaraan € 1,6 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2011 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2011 zal € 410.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 495.000 worden onttrokken om het uitvoeringsprogramma 2011 te realiseren.

Voor de instandhouding van de speelterreinen is een afzonderlijke voorziening ingesteld (F5b).

Speelruimteplan

In het speelruimteplan zijn uitgangspunten vastgesteld voor de aanleg en onderhoud van speelvoorzieningen van voldoende kwaliteit en veiligheid als onderdeel van een aangename leefomgeving.

Voorziening beheerplan Speelruimte (F5b)

Hieraan wordt in de begrotingsperiode in totaal € 480.000 toegevoegd; in dezelfde periode wordt daaraan € 460.000 onttrokken. In het begrotingsjaar 2011 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het Speelruimteplan. In 2011 zal € 120.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 115.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2011.

Beheerplan begraafplaatsen

Het beheerplan begraafplaatsen 2009-2013 geeft inzicht in de benodigde capaciteit voor de gemeentelijke begraafplaatsen. Om voldoende capaciteit te behouden zijn er uitbreidingen gepland in 2011 in Hoevelaken en in 2014 in Nijkerk.

Het beheerplan voorziet in maatregelen voor groot onderhoud en kwaliteitsverbeteringen. Gestreefd wordt naar een grotere kostendekkendheid van de gemeentelijke begraafplaatsen, waarbij het onderhoud op een hoog niveau blijft en de tarieven concurrerend zijn met omliggende gemeenten.

Voorziening beheerplan begraafplaatsen (F5c)

In de begrotingsperiode 2011-2014 wordt in totaal € 111.000 toegevoegd aan de voorziening en € 121.000 onttrokken.

3.3.4 Riolering

Beheerplan Riolering

Het vaststellen van een gemeentelijk rioleringsplan (GRP) is een wettelijke taak voortvloeiend uit de Wet Milieubeheer. Een dergelijk plan beoogt ervoor te zorgen dat de verwijdering van afvalwater overal in de gemeente op milieutechnisch verantwoorde wijze plaatsvindt. De aanleg van riolering heeft overal in de gemeente plaatsgevonden. Daardoor ligt het accent in het GRP sterk op het beheer en de instandhouding van de voorzieningen, evenals op uitbreiding vanwege de aanleg van nieuwbouwwijken en bedrijfsterreinen. Financiering verloopt via een voorziening. In het huidige plan is rekening gehouden met andere plannen die gerelateerd zijn aan water of afvalwater, zoals het Gemeentelijk Waterplan. De toekomstige ontwikkelingen op het gebied van water en riolering zijn ook, waar mogelijk, betrokken in het plan.

Naar aanleiding van de rioolinspecties die in 2009 hebben plaats gevonden, wordt in 2011 groot en klein onderhoud uitgevoerd, waaronder de vervanging van de riolering in de wijken Bruinsslot en Schulpkamp noord (integrale renovaties). Daarnaast staat er nog een aantal verbetermaatregelen in het GRP dat in 2011 in uitvoering komt. In 2011 zal het GRP volgens planning worden geactualiseerd. Daarbij zal onder andere worden ingegaan op de maatregelen die de afgelopen jaren zijn uitgevoerd in het kader van het groot onderhoud.

Voorziening beheerplan riolering (F4)

In de begrotingsperiode 2011-2014 wordt in totaal € 11,9 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 9,9 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2011 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2011 zal € 3,0 miljoen worden toegevoegd uit de exploitatie en € 2,4 miljoen worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2011.

3.3.5 Gebouwen

Beheerplan Gemeentelijke Gebouwen

De doelstelling van het beheerplan is om de conditie van de gemeentelijke gebouwen te bewaken, achterstallig onderhoud te voorkomen en inzicht te hebben in de noodzakelijke instandhoudingskosten over een langere periode. De meerjaren-onderhoudsbegroting (MOB) die deel uitmaakt van het beheerplan strekt zich uit over een periode van 20 jaar. In deze periode worden nagenoeg alle onderhoudsactiviteiten minimaal één keer uitgevoerd.

Als onderhoudsniveau is in het beheerplan de kwaliteit "voldoende tot goed" aangehouden om achterstallig onderhoud en verpaupering te voorkomen.

Voor het beheer van de sportaccommodaties is in het verleden geen beheerplan vastgesteld. Een groot aantal gebouwen en terreinen in Nijkerk en Nijkerkerveen is geprivatiseerd en overgedragen aan de SRO. De exploitatiekosten daarvan, waarin ook de onderhoudscomponent is verwerkt, worden afgedekt door vaste subsidies die in een periode van 15 jaar jaarlijks ten laste komen van de begroting.

Een aantal sportaccommodaties in Hoevelaken is eigendom van de gemeente, o.a. zwembad De Slag, sporthal Ridderspoor en enkele buitensportvoorzieningen. Met ingang van 1 januari 2010 is ook het zwembad Bloemendal in Nijkerk eigendom van de gemeente geworden.

De exploitatie van beide zwembaden en van sporthal Ridderspoor is eveneens opgedragen aan de SRO, die daarbij de zorg heeft voor het klein onderhoud. Voor het groot onderhoud is de gemeente verantwoordelijk en daarvoor zijn meerjaren-onderhoudsbegrotingen opgesteld. Daarmee bestaat er zicht op de te verwachten kosten van groot onderhoud.

De exploitatie en de verzorging van het klein onderhoud van de in 2008 opgeleverde sporthal Corlaer (Nijkerk) is overgedragen aan Exspa Nijkerk B.V. Het groot onderhoud van dit sportcomplex komt ook voor rekening van de gemeente Nijkerk.

Alle genoemde sportaccommodaties zijn ondergebracht in het beheerplan gebouwen, zodat er één totaalplan bestaat voor alle sportaccommodaties die eigendom zijn van de gemeente.

Voorziening beheerplan gemeentelijke gebouwen (F2)

In de begrotingsperiode 2011-2014 wordt in totaal € 2,7 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan € 3,1 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2010 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2011 zal € 686.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 778.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2011.

Beheerplan Sportmaterialen

Voor aanschaf en onderhoud van de sportmaterialen van de drie gemeentelijke sporthallen/-zalen Ridderspoor, De Slag en Corlaer is in 2008 een beheerplan opgesteld. Het plan beslaat de periode 2008-2027 en zal volgens planning in 2012 worden geactualiseerd. Het gehanteerde kwaliteitsniveau is "voldoende tot goed".

Voorziening beheerplan Sportmaterialen

In de begrotingsperiode 2011-2014 wordt in totaal € 88.000 toegevoegd aan de voorziening. In dezelfde periode wordt € 21.000 onttrokken.

In het begrotingsjaar 2011 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2011 zal € 22.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 1.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2011.

Beheerplan Onderwijsgebouwen

Voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs (de praktijkschool) is het Integraal Huisvestingplan (IHP) vastgesteld. In dit plan wordt o.a. het noodzakelijke "buitenkantonderhoud" van de onderwijsgebouwen beschreven en berekend voor een periode van 20 jaar. Het huidige plan beslaat de periode 2007-2026. Het gehanteerde kwaliteitsniveau is "voldoende".

Voorziening IHP - beheerplan onderwijsgebouwen (F9)

In de begrotingsperiode 2011-2014 wordt in totaal bijna € 1,4 miljoen toegevoegd aan de voorziening; in dezelfde periode wordt daaraan ruim € 1,5 miljoen onttrokken.

In het begrotingsjaar 2011 vinden de toevoegingen en onttrekkingen plaats conform het beheerplan. In 2011 zal € 341.000 worden toegevoegd uit de exploitatie en € 240.000 worden onttrokken voor het uitvoeringsprogramma 2011.

Overzicht beheerplannen, planperiodes en financieringswijze

Categorie	beheerplan	planperiode	Jaar herziening	financiering
Wegen	Wegen	2003-2023	2010	via voorziening F1a
	Kunstwerken	2007-2027	2012	via voorziening F1b
	Openbare verlichting	2008-2041	2012	via voorziening F3
	Verkeersvoorzieningen en straatmeubilair	2008-2047	2013	via voorziening F7
Water	Havens	2007-2027	2012	via voorziening F6
	Waterlossingen		2010	via voorziening
Groen	Groen	2003-2033	2010	via voorziening F5ac
	Speelvoorzieningen	2005-2014	2011	via voorziening F5b
	Begraafplaatsen	2009-2013	2014	Via voorziening F5c
Riolering	Riolering (GRP)	2007-2066	2011	via voorziening F4
Gebouwen	Openbare gebouwen	2008-2027	2013	via voorziening F2
	Sportmaterialen	2008-2027	2013	Via voorziening F10
	Onderwijsgebouwen	2007-2026	2010	Via voorziening F9

3.4 Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoederen

In onderstaand overzicht zijn de jaarlijkse exploitatielasten van de diverse beheerplannen (is dotatie aan de voorziening) weergegeven. Tevens is in het overzicht aangegeven de geraamde stand van de voorziening per 1 januari 2011 en per 31 december 2014. Jaarlijks wordt beoordeeld of de hoogte van de voorziening voldoende is om de verwachte kosten te kunnen dekken. Zonodig vindt aanvulling plaats ten laste van de exploitatie.

Overzicht voorzieningen beheerplannen (*bedragen x € 1.000*)

beheerplan	Dotatie	Stand 1-1-2011	Stand 31-12-2014
Wegen ³⁾	2.158	1.130	2.503
Infrastructurele kunstwerken	86	-220	-204
Openbare verlichting	205	362	444
Straatmeubilair	252	521	1.117
Waterlossingen	103	0	0
Havens	158	71	109
Groen	510	522	414
Riolering		5.526	7.566
Openbare gebouwen		1.243	1.135
Sportmaterialen		47	113
Onderwijsgebouwen		599	588

■ _____
³ In meerjarenperspectief wordt rekening gehouden met areaaluitbreiding.

4.1 Wettelijk kader

De paragraaf betreffende de financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Artikel 17 van de Financiële verordening bevat de uitgangspunten en richtlijnen waaraan het college zich heeft te houden bij het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen. Dit artikel is nader uitgewerkt in het Financieringsstatuut, vastgesteld door het college. De paragraaf Financiering in de begroting en het jaarverslag gaan in op de (verwachte) financieringspositie van de gemeente en het bijbehorende risicoprofiel.

4.2 Financieringspositie

De financieringspositie per 1 januari verloopt volgens de begroting over de jaren 2011 t/m 2014 als volgt:

2011	een financieringstekort van	€ 13,8 miljoen
2012	een financieringstekort van	€ 7,8 miljoen
2013	een financieringstekort van	€ 10,0 miljoen
2014	een financieringstekort van	€ 11,5 miljoen

De financieringspositie wordt bepaald door te kijken in welke mate de boekwaarde vaste activa en de voorraden grond wordt gefinancierd met eigen vermogen (reserves) en lang vreemd vermogen (langlopende geldleningen en voorzieningen). Het is een hulpmiddel om te kijken welke financieringsbehoefte de gemeente de komende jaren heeft en hierdoor kan er een inschatting worden gemaakt van de verwachte rentelasten of –baten in de komende jaren.

Een specificatie van de opbouw is te vinden in tabel 2.5 van de financiële begroting.

In het algemeen wordt geprobeerd het financieringstekort op te lossen door het aantrekken van kort geld. Dit is niet altijd mogelijk in verband met de zgn. kasgeldlimiet. Dit begrip is nader uitgewerkt in onderdeel 4.4. In de exploitatiebegroting is rekening gehouden met de rentelasten van het financieringstekort. Met ingang van de begroting 2007 wordt een eventueel tekort, tot een bedrag van maximaal de kasgeldlimiet tegen de rente kort geld (2,0 %) meegenomen. Het resterende deel van het financieringstekort wordt meegenomen tegen de rente lang geld (3,75 %).

Afhankelijk van de liquiditeitsprognose en de looptijd van de investeringen worden daadwerkelijk langlopende geldleningen aangetrokken.

De werkelijke financieringspositie en de daarbij behorende financieringsbehoefte zijn, door invoering van een maandelijks liquiditeitsprognose op de korte termijn beheersbaar. Inzicht op langere termijn is vaak afhankelijk van diverse grote investeringen. Als gevolg van procedures, planning, andere deelnemers in projecten, enz. is dit minder goed voorspelbaar. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan uitgaven in verband met de bouwgrondexploitatie.

We zien dat op dit moment dat de korte rente nog steeds historisch laag is, terwijl de verwachting is dat de lange rente langzaam gaat stijgen. De verwachting is dat de korte rente voorlopig laag blijft om het doen van investeringen te stimuleren. De verwachting is dat de inflatie terug loopt in 2011. Een stijging van de langlopende rente met 1% heeft voor 2011 een risico van ca. € 35.000 tot gevolg, de jaren erna blijven we ruim onder de kasgeldlimiet zodat het effect hiervoor nihil is.

4.3 Liquiditeitspositie

Door een goed beheer van de dagelijkse saldi wordt gestreefd naar een optimaal rendement en wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie steeds voldoende is om te garanderen dat de gemeente aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen.

Bij het optimaliseren van het renteresultaat worden voor het aantrekken of uitzetten van geld als gevolg van de liquiditeitspositie meerdere marktpartijen benaderd voor offertes. Aan de hand van deze offertes wordt een keuze gemaakt.

Ter ondersteuning van een en ander worden maandelijks liquiditeitsprognoses opgesteld. In onderstaande tabel is voor 2011 per kwartaal en voor heel 2012 de liquiditeitsprognose opgenomen.

Bedragen x € 1.000	1e kw.	2 ^e kw.	3e kw.	4e kw.	2012
Beginsaldo	2.904	4.198	12.205	11.132	9.355
Uitgaven	- 16.340	- 19.537	- 15.432	- 15.842	- 64.199
Inkomsten	17.634	27.544	14.359	14.065	58.911
Eindsaldo	4.198	12.205	11.132	9.355	4.067

Afhankelijk van het werkelijke verloop van de liquiditeitsprognose worden bij structurele overschrijding van de kasgeldlimiet langlopende geldlening(en) aangetrokken. Op basis van de vorenstaande prognose zal dat in 2011 niet het geval zijn. De overschotten zijn ontstaan door de verkoop van de Nuon aandelen in 2009 en in 2011.

De overschotten worden risicomijdend uitgezet voor de periode waarover een overschot wordt verwacht of gebruikt voor het vervroegd aflossen van leningen. Maandelijks wordt deze verwachting geactualiseerd.

4.4 Risicobeheer

De belangrijkste uitgangspunten voor het risicobeheer zijn:

- het aangaan en verstrekken van leningen en het verlenen van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak;
- het aantrekken en uitzetten van middelen moet een prudent karakter hebben en mag niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico (geen bankactiviteiten);
- het gebruik van derivaten is beperkt toegestaan.

Deze uitgangspunten zijn opgenomen in de financiële verordening.

Aanpassing Wet Fido

In de Wet financiering decentrale overheden (Fido) zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld (*kasgeldlimiet*) en het renterisico op de vaste schuld (*renterisiconorm*). Hieraan moet de gemeente zich houden. Per 1 januari 2009 zijn er een aantal wijzigingen doorgevoerd, waarbij o.a. de berekening van de renterisiconorm is aangepast. De systematiek hiervan is vereenvoudigd, met als kern dat de jaarlijkse aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20 % van het begrotingstotaal. Verder mogen openbare lichamen slechts gelden uitzetten bij ondernemingen die gevestigd zijn in de Europese Economische Ruimte. De lidstaat dient te beschikken over minimaal een AA-rating van twee van de drie ratingbureaus. In 2010 zullen de wijzigingen in de wet Fido in het financieringstatuut verwerkt worden. Tevens worden er in 2010 nieuwe uitvoeringsregels opgesteld.

Kasgeldlimiet

De door het Rijk vastgestelde kasgeldlimiet is 8,5% van de lasten van de primaire begroting. In 2011 gaat het voor Nijkerk om ca. € 7,3 miljoen. In het jaarverslag moet minimaal de kasgeldlimiet per begin van het jaar evenals de gemiddelde netto schuld per kalenderkwartaal van het betreffende jaar worden vermeld. Als in drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschreden wordt, moet de toezichthouder worden ingelicht.

Renterisiconorm

Het renterisico op de vaste schuld vloeit voort uit de mate waarin het saldo van rentelasten en –baten gevoelig is voor wijzigingen in het rentepercentage op aangetrokken leningen en uitzettingen. Ter illustratie: Als in enig jaar een relatief groot bedrag aan langlopende leningen aan herfinanciering onderhevig is, of van een groot bedrag aan leningen de rente wordt herzien, betekent dit dat de financiële positie van de gemeente in het desbetreffende jaar in aanzienlijke mate gevoelig is voor veranderingen in de rente.

De renterisiconorm is in het leven geroepen om het renterisico vanwege herfinanciering en renteherziening van geldleningen te spreiden. De norm is vastgelegd op 20% van het begrotingstotaal.

In onderstaande tabel is uitgerekend welke bedragen overeenkomen met een renterisiconorm van 20% van de vaste schuld. In 2011 gaat het om een bedrag van € 16,9 miljoen. Het berekende feitelijke risico is in dat jaar nihil.

Deze getallen worden geactualiseerd als de begrotingscijfers 2011 definitief in concept bekend zijn.

Bedragen x € 1 miljoen	2011	2012	2013	2014
Renterisiconorm	16,9	15,1	15,7	14,4
Renteherziening op vaste schuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Renterisico op vaste schuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Ruimte (+) of overschrijding (-)	16,9	15,1	15,7	14,4

Uit de tabel blijkt dat het renterisico op de vaste schuld van de gemeente ruimschoots onder de norm ligt.

Relatiebeheer

In het financieringsstatuut van de gemeente is opgenomen dat, bankrelaties en hun bancaire condities eens in de vier jaar beoordeeld moeten worden. In 2010 zal deze beoordeling opnieuw plaatsvinden op basis van een meervoudige onderhandse aanbesteding.

5.1 Inleiding

De tegenvallende economie wordt voor gemeenten voelbaar en dus ook voor Nijkerk. Hoewel de effecten in 2011 nog beperkt zijn, leidt dit tot versobering in de bedrijfsvoering en een bescheiden krimp van het ambtenarenapparaat. Minder middelen en nog steeds de uitdaging om daar zoveel mogelijk mee te realiseren.

Deze paragraaf beschrijft hoe de gemeente om wil gaan met de middelen om rechtmatig, efficiënt en effectief de gestelde doelen te bereiken. We kijken daarbij naar de processen op het gebied van personeel, informatisering en automatisering, communicatie, financieel beheer (inclusief administratieve organisatie en de interne controle), juridische zaken, facilitaire dienstverlening en huisvesting.

5.2 Bedrijfsfilosofie

Het uitgangspunt bij onze keuzes is een zo hoog mogelijk dienstverleningsniveau voor de burger te realiseren. Dit uitgangspunt is vastgelegd in het Dienstverleningsconcept onder het motto "Uw vraag is onze uitdaging". Samen met 'De managementfilosofie' beschrijft het Dienstverleningsconcept op welke manier de organisatie is ingericht. Klantgerichtheid en samenwerken zijn de leidende competenties die alle medewerkers, intern of extern gericht, dienen te bezitten zodat de organisatie haar dienstverleningsopdracht in de samenleving kan waarmaken. Het verwacht gedrag van medewerkers is als volgt gedefinieerd: "we hebben belangstelling voor elkaar, houden rekening met elkaar en ondersteunen elkaar waar mogelijk in het bereiken van ieders doelen en daarmee ons gezamenlijke doel."

Afdelingsmanagers werken volgens de uitgangspunten van integraal management. Managers worden daarin ondersteund door een eigen bedrijfsvoeringsmedewerker en een hulpstructuur van senioren en teamleiders. Waar gewenst kan de afdelingsmanager zich laten adviseren op alle PIOFJC⁴ aspecten door de ondersteunende afdelingen.

5.3 Organisatie*Klantgerichtheid*

In de dienstverlening aan de burger en het uitdragen van het 'dienstverleningsconcept' speelt de Publiekswinkel een hoofdrol. Daar vinden de meeste klantcontacten plaats. In de komende jaren zal de Publiekswinkel transformeren naar een volwaardig Klant Contact Centrum (KCC) in 2014. De gemeente wordt hiermee 'voorportaal' van diverse overheidsdiensten (via het project 'Nijkerk heeft Antwoord') met alle denkbare benaderwijzen zoals in persoon aan de balie, via de telefoon, maar meer en meer ook via de website en e-mail. De vormgeving van het KCC vindt fasegewijs plaats, met niet alleen consequenties voor de frontoffice, maar ook voor de mid- en backoffice. Het verdiepen van het dienstverleningsniveau in de frontoffice vraagt om een ander profiel van de medewerkers en om ontwikkeling. We streven ernaar meer zaken af te handelen in het KCC. Dit vraagt ook om herbezinning op de taakverdeling tussen front- en backoffice en de eisen die aan de midoffice worden gesteld. Met regelmatig onderzoek bij onze klanten van de frontoffice houden we zicht op de beleving van de kwaliteit van onze dienstverlening.

Projectmatig werken

Nijkerk heeft als 'ontwikkelgemeente' te maken met een groot aantal projecten. Deze vragen om interdisciplinaire samenwerking tussen afdelingen. Het is belangrijk om de goede voortgang en uitvoering van projecten te waarborgen en zo de daaraan verbonden risico's te minimaliseren. Het gaat bij die projecten immers vaak om grote belangen en veel geld.

■ _____
⁴ Personeel, informatie, organisatie, financieel, juridisch en communicatie

Om die uitvoering te waarborgen wordt meer structuur en uniformiteit aangebracht in de sturing en de bedrijfsvoering van projecten door middel van het 'projectmatig werken' met ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgeverschap en sturing op resultaat via de onder meer de beheersaspecten tijd, geld en kwaliteit.

Samenwerking, uitbesteden of juist ontvlechten

Fundamentele vragen over samenwerken of uitbesteden dringen zich steeds frequenter op aan de gemeente. Regionale samenwerking vindt op diverse platformen plaats en wordt steeds opnieuw op toegevoegde waarde beoordeeld. De herinrichting van de omgevingsdienst als gevolg van de Wabo, de verdere ontwikkeling van de Publiekswinkel in het kader van "de gemeente heeft Antwoord", het economische belang dat vertegenwoordigd is in de Foodvalley, de samenwerking op het gebied van arbeidsmarkttoeleiding Werkplein Amersfoort, de samenwerking op het gebied van toerisme op de Veluwe. De organisatiestructuur staat niet alleen onder druk als gevolg van landelijke ontwikkelingen, maar ook vanuit het oogpunt van efficiëntie. Zo is met de overweging dat de belastingtaak beter kan worden uitbesteed de samenwerking met Tricijn in zicht gekomen.

Organisatie

De structuur van de gemeente Nijkerk bestaat uit zeven afdelingen en de brandweer, onder leiding van de directie. De externe ontwikkelingen hebben, zoals we eerder zagen, steeds weer effect op de vormgeving van de organisatie. Ook het functioneren van de interne organisatie kan leiden tot een behoefte aan de hergroepering van taken. Zo is het onderscheid in de hulpstructuur van senioren en teamleiders als beschreven in de Managementfilosofie onderwerp van gesprek.

Bezuinigingen

Dit jaar doen de voorgenomen bezuinigingen hun intrede. Stapsgewijs, afhankelijk van de mate waarin de rijksbegroting geïndiceerd door economische ontwikkeling om meer of minder bezuinigingen vraagt. Met het Rijk is overeengekomen dat er voor gemeenten in 2010 en 2011 nog geen korting zal gelden op het Gemeentefonds. Toch is er lokaal voor gekozen om de ontwikkeltaken en -projecten uit te smeren over een langere periode en Nijkerk "als ontwikkelgemeente" in stand te houden, ook op termijn. Overige inkomsten dalen tevens doordat wij minder gelden ontvangen voor de WMO, bijstand en participatie en door een toenemende druk op de grondprijs waardoor inkomsten uit de grondexploitatie zullen afnemen. Vooralsnog beperkt de afname van de werkgelegenheid binnen onze organisatie zich tot een kleine 6 fte's.

5.4 Personeel

Werkgelegenheid

Op de formatie hebben de bezuinigingsvoorstellen een omvang van 8 fte. Nieuw beleid en autonome ontwikkelingen zorgen ervoor dat de formatiereductie beperkt blijft tot 5,4 fte. De bezuinigingen kunnen worden gerealiseerd door vacatureruimte te schrappen op plaatsen waar die structureel niet is ingevuld en door natuurlijk verloop. De verwachting is dat tot eind 2014 20 personen de organisatie verlaten door pensionering. De ambtelijke capaciteit blijft op een goed niveau.

Arbeidsmarkt

Hoewel we ons op dit moment vragen stellen over formatiereductie, moet we niet vergeten dat gemeenten in de nabije toekomst te maken krijgen met grote tekorten op de arbeidsmarkt. Door de vergrijzing in Nederland zullen gemeenten binnen een paar jaar problemen hebben met het aantrekken van nieuwe medewerkers. Vooral aan hoger opgeleide werknemers ontstaat een gebrek. Vanuit dat oogpunt wordt interne doorstroom belangrijk. Afhankelijk van de economische ontwikkelingen als ook van het aantal taken dat nog naar de lagere overheden overkomt, zal de arbeidsmarktstrategie hierop worden aangepast. Voor 2011 zal een heroriëntatie op de arbeidsmarkt ons voorbereiden op de te volgen strategie.

In dit kader is het van belang aantrekkelijk werkgever te blijven met een goed arbeidsvoorwaardenpakket. Alhoewel loonmatiging via de CAO is bepaald, zullen wij ons inspannen de fiscale voordelen zoveel mogelijk te benutten door gebruik te maken van de nieuwe wettelijke werkkostenregeling.

Inhuur

De rijksoverheid heeft zichzelf de streefnorm opgelegd maximaal 13% van de personele kosten aan inhuur te besteden. Deze keuze wordt in Nijkerk niet gevolgd, het gaat immers om een niet-vergelijkbare bedrijfsvoering en schaalgrootte. De raad heeft echter wel de opdracht gegeven het aantal projecten te temporiseren. In het collegeprogramma is hier rekening mee gehouden.

Inhuur achten wij verantwoord als het gaat om piekbelasting of in geval van functies die niet op het gewenste niveau kunnen worden ingevuld vanwege de krapte op de arbeidsmarkt (ook nu de economie stukt). Ook kan het gaan om hoogwaardige expertise die zo beperkt of alleen voor de duur van een project nodig is dat het bedrijfseconomisch niet verantwoord is hiervoor medewerkers in dienst te nemen. De derde categorie betreft vervanging van medewerkers die een functie vervullen welke geen uitval verdraagt, zoals bijvoorbeeld de medewerkers in de Publiekswinkel. Tenslotte kan inhuur ook voortkomen uit onvoorziene kwesties, soms omdat de raad deze behandeld wil zien en waarvoor er binnen de planning geen ruimte gevonden kan worden. Voor ons zijn percentages niet leidend, maar een rationele keuze gegeven de omstandigheden. Om binnen de door de raad beschikbaar gestelde personele middelen te blijven vindt er regelmatig monitoring plaats op deze budgetten. Door omstandigheden van onverwachtse werkzaamheden, bovenmatig ziekteverzuim en vacatures kan incidenteel frictie ontstaan tussen werkvoorraad en beschikbare middelen.

De afgelopen jaren zijn hiervoor door uw raad aanvullende middelen beschikbaar gesteld.

Mocht door de hiervoor genoemde situatie het personeelsbudget ontoereikend zijn, dan zullen wij zoveel mogelijk door herprioritering van geplande werkzaamheden een overschrijding proberen te voorkomen. Gelijk andere budgetten leggen wij via de bestuursrapportage hierover verantwoording af.

De gemeente heeft speciale aandacht voor de borging van de WMO. In de Kadernota is gemeld dat de uitvoering hiervan onder druk staat. Bij het opstellen van de begroting is gebleken dat de formatie voor uitvoering niet toereikend is. Voor 2011 zijn hiervoor extra middelen in de begroting opgenomen. Bij de evaluatie van de WMO wordt teruggekomen op de benodigde formatie.

Kwalitatief ondersteunen van processen

De gemeente zet in op het ondersteunen in het verder ontwikkelen van het personeel, waarbij de kwaliteit van het functioneren van medewerkers bespreekbaar is en zij begeleid worden in opleiding, training en loopbaanontwikkeling. De krapte op de arbeidsmarkt vraagt verder van ons dat we mensen langer inzetbaar houden.

Aandacht voor de kwaliteit van de organisatie krijgt ook vorm door 'het oor' steeds goed te luister te leggen bij bestaand, nieuw en het ons verlatend personeel (exitgesprekken). Hierbij wordt niet alleen gedoeld op onze personeelsvertegenwoordiging (OR en GO) of het management (MT, MT+, taakgroepen teamleiders en senioren) maar ook met diverse werkgroepen en rapportages (MTO, exitgesprekken). Op basis hiervan vinden er het gehele jaar door verbeteracties plaats.

Integriteit

Organisatorische maatregelen als functiescheiding, actuele procedurebeschrijvingen en interne regelgeving, zoals bijvoorbeeld een actuele mandatenlijst zijn gericht op behoud van de integriteit van de individuele ambtenaar. Voor de medewerkers is het van belang dat zij zich realiseren dat het werken voor de overheid bijzondere eisen met zich meebrengt. Bij werving van medewerkers wordt daarom belang gehecht aan het verkrijgen van een verklaring omtrent het gedrag en referenties. Wij vragen van nieuwe medewerkers de ambtseed af te leggen en jaarlijks melden alle medewerkers of zij nevenactiviteiten verrichten en zo ja, welke. Daarnaast zijn er regels voor het aannemen van cadeaus of attenties.

5.5 Communicatie

Nijkerk nodigt burgers uit te participeren in de beleidsvorming. Door participatie kunnen besluiten op een betere aansluiting rekenen en draagvlak van de klant. Een betere dienstverlening wordt eveneens beoogd met een verbeterde huisstijl. Deze heeft niet alleen betrekking op het meer eenduidig gebruik van logo of de lay-out. De verbetering bestaat uit ook het helder en eenduidig formuleren op welke wijze de gemeente in welke omstandigheid zal communiceren. Het betreft dus ook de wijze waarop wij met elkaar communiceren met als doel een professionele uitstraling. De verbetering van de communicatie wordt ook vormgegeven met een schrijfcursus gericht op 'helder en eenduidig' formuleren aan alle medewerkers.

5.6 Huisvesting

In het coalitieakkoord van 2010 is de politieke keuze gemaakt om in deze raadsperiode het bestaande Stadhuis niet te slopen en geen nieuw Stadhuis te bouwen. Het monumentaal stadhuis zal ook de komende jaren in belangrijke mate gebruikt blijven worden als werkruimte. Wel dient opgemerkt te worden dat de huisvesting niet adequaat is.

Gebruik van het monumentaal stadhuis betekent wel dat er aanpassingen gedaan zullen moeten worden om het gebruik up to date te houden. Er wordt hiertoe een onderzoek gedaan. De resultaten zijn in de 2e helft 2010 beschikbaar en dan zal er een kredietaanvraag plaatsvinden.

Huisvesting De Flier

In 2011 zal de nieuwe huisvesting van I&W/Wijkbeheer in De Flier worden gerealiseerd. Er zullen aldaar ook circa 10 medewerkers met een gedeeltelijke kantoorfunctie werken. De komende periode wordt onderzoek gedaan naar het realiseren van een 2e serverruimte (naast die in het stadhuis), een uitwijkvoorziening en een 2e commandocentrum in geval van rampen.

5.7 Informatisering en automatisering

Zowel onze burgers en bedrijven als de gemeentelijke organisatie profiteren van de lokale en landelijke ontwikkelingen op het gebied van Informatievoorziening en Automatisering (I&A). De eisen op het gebied van de kwaliteit en toegankelijkheid van door de overheid geregistreerde gegevens en informatie nemen toe. Het (onnodig) aanleveren van bij de overheid bekende gegevens wordt teruggedrongen onder meer door onderlinge gegevensuitwisseling.

Stelsel van basisregistraties

De afgelopen jaren is hard gewerkt aan het eenduidig registreren van gegevens, zodat het uitwisselen van gegevens tussen administraties zonder miscommunicatie verloopt. Dit stelsel van basisregistraties gaat de overheidsinformatievoorziening over de volle breedte versterken. Hiervan heeft Nijkerk de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) begin 2010 gerealiseerd met aansluiting op de Landelijke Voorziening. De Basisregistratie Personen (GBA) staat een modernisering te wachten (voorbereiding in 2011, implementatie in 2012-2014). De gemeente krijgt straks te maken met het verplicht gebruik en terugmelding van de basisregistratie en de koppeling met de BAG. Andere basisregistraties waarvan de gemeente als bronhouder fungeert, zijn de WOZ en de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT).

Digitaal werken

Inkomende post en facturen worden gescand en zoveel mogelijk digitaal afgehandeld. De werkvoorraad en alle aan de behandeling van een zaak verbonden documenten worden hierdoor inzichtelijk voor alle betrokkenen in de vorm van een "zakenmagazijn". Op termijn opent dit de mogelijkheid voor burgers en bedrijven de status van hun 'lopende zaken' te volgen. Wij zijn van plan ons archief te digitaliseren. Ook bij het actualiseren van de bestemmingsplannen vindt digitalisering plaats.

Onderdeel daarvan is dat belangstellenden de plannen via internet kunnen raadplegen. Het wordt daarmee mogelijk om digitaal bedenkingen of zienswijzen aan te leveren.

I&A Beheerplan

De normale noodzakelijke vervangingen van bestaande hard- en software worden ook in 2010 en 2011 doorgevoerd. Leidende principes in de te maken keuzes zijn 'kwaliteitsverbetering' en 'beheersbaarheid'. Onderdeel van het plan is het mogelijk maken van de opslagcapaciteitsuitbreiding. Hiervoor is het nodig te werken aan een 'SAN', een gegevensopslagnetwerk om de beschikbaarheid van functionaliteit en gegevens te verhogen. Over het geheel van de technische infrastructuur wordt gestreefd naar minder afhankelijkheid van leveranciers. Met minder leveranciers en (eiland-)applicaties is een betere sturing op processen mogelijk, wordt de beheersbaarheid vergroot en ontstaat een betere onderhandelingspositie.

Website

De Nijkerkse website staat medio 2010 op de 31e plaats in de landelijke vergelijking van gemeentelijke websites, 9e bij de gemeenten tussen 25.000 en 50.000 inwoners en 4e van Gelderland. Door in 2010 en 2011 de website beter te ontsluiten voor mensen met een functiebeperking en door meer interactieve verwijzingen aan te brengen wordt getracht deze positie op de ranglijst zeker te stellen. Belangrijker is dat zowel de inhoudelijke kwaliteit als de vindbaarheid van informatie wordt verbeterd. Er worden koppelingen gemaakt met centrale voorzieningen en diverse digitale kaarten worden aan de website gehangen. De bandbreedte voor de internettoegang wordt vergroot om het zoeken te versnellen.

5.8 Inkoop en aanbesteding

Transparantie, zorgvuldigheid en objectiviteit zijn leidende begrippen bij het inkoopbeleid. In de nota Aanbestedingsbeleid & projectrealisering staan de procedures beschreven waaraan de gemeentelijke organisatie zich houdt bij het uitvoeren van inkoop en aanbesteden. Voor 2011 ligt het verwacht aantal Europese aanbestedingen op 5. Dat is een gemiddeld aantal voor een gemeente met een omvang als Nijkerk. De komende periode zal de borging van het inkoopbeleid en de toetsing daarvan veel aandacht krijgen. Op basis van de in 2010 verwachte invoering van de nieuwe aanbestedingswet zal dit gemeentelijke beleid zo nodig worden aangepast. In de komende jaren zal duurzaam inkopen een steeds belangrijkere rol gaan spelen. Nijkerk heeft evenals andere gemeenten hebben de ambitie uitgesproken om in 2015 100 % duurzaam in te kopen.

5.9 Regelgeving en administratieve lasten

De gemeente streeft ernaar het aantal regels en verordeningen terug te dringen tot het minimaal noodzakelijke. De afgelopen twee jaren hebben we daarin al successen geboekt. Via het project 'DAPPER' zorgen we er zoveel mogelijk voor dat de administratieve lasten voor burgers en bedrijven verminderen. Veel regels zijn geschrapt. De indertijd verantwoordelijk staatssecretaris van Economische Zaken Frank Heemskerk heeft Nijkerk daarvoor zelfs complimenten gegeven! Het project DAPPER krijgt ook in 2011 vervolg. Omdat de gemeentelijke regelgeving inmiddels niet meer om verdere beperking vraagt, wordt de aandacht verlegd naar het vereenvoudigen van procedures voor de burger.

5.10 Kaderstelling en controle

Wij gaan het komend jaar letten op het realiseren van de bezuinigingstaakstelling. We gaan verder met het actualiseren van de beschrijving van de werkprocessen. Na de in 2010 uitgevoerde beschrijving van de kritische bedrijfsprocessen zullen in 2011 de overige bedrijfsprocessen aan de beurt zijn. Verder wordt onderzocht in hoeverre de kwaliteit van het tijdschrijven meer inzicht geeft op bedrijfsprocessen als planning, doorbelasting en arbeidstijd. Een verplichtingenadministratie wordt in gebruik genomen, die bijdraagt aan de kwaliteit van de budgetbewaking. Met een risico-analyse willen wij onderzoek doen naar de doelmatigheid en rechtmatigheid van de bedrijfsvoering met als doel kwaliteitsverbetering.

6.1 Wettelijk kader

Voorgeschreven is dat de paragraaf verbonden partijen ten minste ingaat op:

- de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting
- de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Onder financieel belang wordt verstaan een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

De paragraaf verbonden partijen geeft de visie op deze partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in het programmaplan. Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt altijd voort uit het publiek belang. Verbindingen met derde partijen zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren. Er is een veelheid aan verbonden partijen. Voor het inzicht van de raad is het van belang dat de relatie tussen verbonden partijen en het publieke belang, zoals geconcretiseerd in de programma's, in hoofdlijnen wordt aangegeven. Daarbij dient apart stilgestaan te worden bij de voornemens omtrent verbonden partijen.

6.2 Visie op verbonden partijen

De bestuursorganen van de gemeente Nijkerk willen hun doelstellingen optimaal realiseren. In een groot aantal gevallen is dit op eigen gemeentelijke kracht mogelijk. Er zijn echter ook zaken waar het uit praktisch en bestuurlijk oogpunt beter is daarvoor met derden samen te werken. Dit kunnen andere overheden met name gemeenten en provincies zijn, maar soms ook niet-overheden.

Om te beoordelen of aan 'verbonden partijen' wordt deelgenomen heeft het gemeentebestuur de volgende toetsingscriteria vastgesteld:

- de taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd,
- gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op en
- de voordelen van de samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Het gemeentebestuur van Nijkerk is voorstander van samenwerking binnen publiekrechtelijke kaders. In sommige gevallen is het noodzakelijk om samenwerking op privaatrechtelijk terrein aan te gaan, door deelneming aan een stichting, vereniging of vennootschap. Bij deze vormen van samenwerking geldt als extra criterium, dat samenwerking via publiekrechtelijke weg niet of slechts zeer moeilijk mogelijk is.

6.3 Dualisering wetgeving over verbonden partijen

Sinds 2002 is het in de Gemeentewet zo geregeld dat het college beslissingsbevoegd is tot het aangaan van privaatrechtelijke verplichtingen. Daaronder vallen ook de besluiten om als gemeente deel te nemen aan privaatrechtelijke 'verbonden partijen' zoals stichtingen, verenigingen, vennootschappen en dergelijke. Wel voorziet artikel 160 van de Gemeentewet in een verplichte toezending van het ontwerpbesluit aan de raad; tenslotte is goedkeuring nodig van gedeputeerde staten.

Het aangaan van samenwerkingsvormen in de publiekrechtelijke sfeer is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Dualisering hiervan heeft (nog) niet plaatsgevonden.

Volgens de Wgr kunnen de raad, het college of de burgemeester “afzonderlijk of tezamen ieder voor zover het de eigen bevoegdheden betreft” een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer bepaalde belangen van de gemeente. Als het college en/of de burgemeester tot een gemeenschappelijke regeling willen besluiten hebben zij de voorafgaande toestemming nodig van de raad. Sinds 8 maart 2006 geldt de wet dualisering gemeentelijke medebewindsbevoegdheden. Daarmee is de vraag wie bevoegd is beslissingen te nemen ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen van groter belang geworden. Het is niet langer mogelijk, zoals in het verleden gebeurde, dat de raad besluit tot het aangaan van gemeenschappelijke regelingen waarin voornamelijk uitvoerende taken worden ondergebracht. Voor bestaande gemeenschappelijke regelingen bevat de wet een overgangsbepaling (art. LXXIV) die er op neer komt dat gemeenschappelijke regelingen voor taken die tegenwoordig tot de bevoegdheden van het college behoren, “geacht worden te zijn getroffen” door het college, ook al zijn de betreffende besluiten in het verleden door de raad genomen.

Voorbeeld 1 (fictief): een gemeenschappelijke regeling voor bestuursonderwijs waartoe vroeger door de raad is besloten wordt met ingang van 7 maart 2002 geacht te zijn getroffen door het college, omdat op die datum de beslissingsbevoegdheid over personeelszaken naar het college is overgegaan.

Voorbeeld 2 (reëel): een gemeenschappelijke regeling voor hulpverlening inzake brandweer, rampenbestrijding en gezondheidszorg, waartoe vroeger door de raad is besloten, geldt met ingang van 8 maart 2006 als een regeling die is getroffen door het college, omdat op die datum bevoegdheden ten aanzien van brandweer, rampenbestrijding en gezondheidszorg zijn overgeheveld naar het college.

In de praktijk heeft bovengenoemde wetwijziging tot gevolg dat een aantal beslissingen die volgens de tekst van bestaande gemeenschappelijke van de raad worden verwacht, voortaan door het college worden genomen, zoals het benoemen van bestuursleden, het beoordelen van begroting en jaarrekening e.d. Zie bijvoorbeeld de brief over dit onderwerp van Hulpverlening Gelderland Midden van 25 april 2006. Het overzicht in § 6.4 geeft per gemeenschappelijke regeling aan welk bestuursorgaan bevoegd is.

6.4 Overzicht van bestaande verbonden partijen

De gemeente c.q. de gemeentelijke bestuursorganen zijn deelnemer in de volgende verbonden partijen.

TYPE *	BBBO **	NAAM	GEVESTIGD	DOELEINDEN
G.R.	C	Hulpverlening Gelderland Midden	Arnhem	Regionale brandweer, gezondheidszorg en hulpverlening bij rampen
G.R.	R/C/B	Regio De Vallei	Ede	Algemeen samenwerkingsverband
G.R.	C	Regionale Vuilverwerking Ullerberg	Ermelo	Vuilverwerking
G.R.	C	Noord Veluwe	Harderwijk	Instandhouden bedrijf t.b.v. sociale werkvoorziening (Inclusief Groep B.V.)
Stichting	C	Stichting Muziekonderwijs	Harderwijk	Verzorgen muziekonderwijs
Stichting	C	Stichting Garantiefonds Bestuursacademie Oost Nederland	Velp	Garantstelling t.b.v verzorgen onderwijs
Vereniging	C	Vereniging Bestuursacademie Oost Nederland	Velp	Verzorgen opleidingen

TYPE* : G.R. = gemeenschappelijke regeling

BBBO** : Beslissingsbevoegd bestuursorgaan = R(aad), C(ollege), B(urgemeester)

6.5 Beleidsvoornemens

In januari 2010 heeft de gemeenteraad toestemming verleend om toe te treden tot het samenwerkingsverband Tricijn. Hiermee is de weg vrijgemaakt voor een samenwerking met een zestal gemeenten en drie waterschappen op het gebied van de uitvoering van de WOZ en de lokale belastingen. Als alles volgens planning verloopt zal dit nieuwe samenwerkingsverband in september 2011 van start gaan.

Daarnaast zijn in 2009 en 2010 de kaders uitgezet voor de nieuwe Regio FoodValley. In dit nieuwe samenwerkingsverband – waar de Regio De Vallei in op zal gaan – gaan de gemeenten Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel, Renswoude, Rhenen, Veenendaal en Wageningen samenwerken op het gebied van in ieder geval de ruimtelijke ordening, economische ontwikkeling, mobiliteit en bereikbaarheid, ecologie en recreatie en leefbaarheid en duurzaamheid.

De verwachting is dat deze samenwerking in 2011 een formele status zal krijgen.

Op dit moment neemt Nijkerk deel aan zeven verbonden partijen, meest gemeenschappelijke regelingen. Deze voldoen aan de meeste criteria zoals die onder 6.2 zijn genoemd. Er zijn geen voornemens om een samenwerking of deelneming die niet geheel aan de criteria voldoet op korte termijn actief te beëindigen. Vaak leidt dat tot omvangrijke kosten. De beoordeling of Nijkerk blijft deelnemen aan welke vorm van samenwerking dan ook is een continu proces. Telkens wanneer de gelegenheid zich voordoet wordt beoordeeld of de samenwerking nog voldoet aan de criteria, of dat de betreffende taken beter op een andere manier verwezenlijkt kunnen worden.

7.1 Wettelijk kader grondbeleid

Om de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad op het gebied van grondbeleid vorm te geven is grondbeleid in het Besluit begroting en verantwoording (BBV) een verplichte paragraaf in de begroting. Het BBV stelt in artikel 16 de volgende eisen aan deze paragraaf:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's, die zijn opgenomen in de begroting
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie
- een onderbouwing van de geraamde winstneming
- de beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

De paragraaf grondbeleid bevat de visie van de gemeente op het grondbeleid in relatie tot de wijze waarop wordt getracht de doelstellingen te realiseren. Transparantie van grondbeleid voor de raad is om twee redenen van belang. In de eerste plaats vanwege het financiële belang en de risico's en in de tweede plaats vanwege de relatie met de doelstellingen zoals aangegeven in de programma's.

7.2 Nota Grondbeleid

Het grondbeleid van de gemeente Nijkerk is vastgelegd in de Nota Grondbeleid. De Nota Grondbeleid is een belangrijk beleidsdocument. De gemeenteraad bepaalt met deze nota haar beleidskaders en stelt het college in staat om binnen deze kaders ondernemend deel te nemen aan en regie te voeren bij de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Met deze spelregels kan de gemeente op financieel economisch verantwoorde wijze de in beoogde ruimtelijke doelstellingen realiseren.

7.3 Ruimtelijk beleid

Grondbeleid is géén doel op zichzelf. Grondbeleid is een instrument om te komen tot prioritering of fasering van beleidsinhoudelijke wensen, maar een instrument om het bestuurlijk gewenste ruimtelijk beleid te bevorderen en realiseren. Met name de in voorbereiding zijnde structuurvisie is ook voor het te voeren grondbeleid van essentieel belang.

7.4 Actief en faciliterend grondbeleid

De gemeente Nijkerk ziet het als haar taak om bij ruimtelijke ontwikkelingen zoveel mogelijk de regie te voeren, zodat zij haar ruimtelijke doelstellingen zo goed mogelijk kan realiseren. Aan deze regierol van de gemeente kan mede invulling gegeven worden door het vastgestelde grondbeleid, waarmee de gemeente beter in staat wordt gesteld om haar ruimtelijke ambities en doelstellingen te realiseren en in te spelen en te anticiperen op de dynamiek van de grondmarkt.

Het uitgangspunt voor de gemeente Nijkerk is om, waar mogelijk, actief grondbeleid te voeren. Bij actieve grondpolitiek begeeft de gemeente zich actief op de grondmarkt, zij verwerft gronden, maakt deze bouwrijp en verkoopt bouw kavels. Daar waar dat beter past, zal faciliterend grondbeleid worden gevoerd: de gemeente voert dan wel de regie en faciliteert het ruimtelijk- en ontwikkelingsproces.

Het uitgangspunt van Nijkerk is het voeren van een actief grondbeleid waar dat mogelijk en wenselijk is. Echter, er zullen ook ruimtelijke ontwikkelingen zijn waarbij de gemeente niet de volledige regie kan en/of wil voeren. Dit kan leiden tot samenwerking met een ontwikkelende partij, bijv. wanneer de gemeente niet beschikt over alle gronden, of tot het verhalen van kosten op een ontwikkelende partij, wanneer geen samenwerkingsverband tot stand kan komen.

7.5 Resultaten lopende complexen bouwgrondexploitatie

De keuze voor actief grondbeleid heeft tot gevolg dat veel grote investeringen worden gedaan die gebonden zijn aan risico's. Risico's op het gebied van bouwgrondexploitatie kunnen groot zijn. Deze risico's kunnen leiden tot imagoschade, financiële schade en het niet behalen van de beoogde doelstelling.

Grondexploitaties vormen een onderdeel van de risicobeheersing. Daarbij wordt per complex een inzicht in de risico's gegeven. Deze risico's worden zoveel mogelijk afgedekt binnen de grondexploitatie. Voor projectoverstijgende risico's wordt binnen de Reserve Bouwgrondexploitatie weerstandscapaciteit gerealiseerd.

Bij de lopende grondexploitaties is gekeken naar het marktrisico: tot deze risico's behoren risico's van nog te maken kosten, nog toe te kennen subsidies, grondprijzen en afzetrisico's.

Afhankelijk van de fase waarin een exploitatie zich bevindt, zijn de risico's groter of kleiner. Hoe verder de uitvoering van de complexen is gevorderd met de uitvoering hoe kleiner de risico's zullen zijn.

Het totale resultaat op de lopende grondexploitaties is becijferd op € 8.170.000 op contante waarde en op € 10.744.000 op eindwaarde.

Vergelijking contante waarden:

	Grondexploitatie	Resultaat
1	Complex 30 Weidelaan	€ 474.000
2	Complex 31 Corlaer	€ 4.388.000
3	Complex 32 Nijkerkerveen deelplan 1	€ 1.800.000
4	Complex 33 Middelaar	€ 1.318.000
5	Complex 45 De Flier milieustraat c.a.	€ nihil
6	Complex 47 De Oosterpoort	€ nihil
	Totaalbeeld	€ 7.980.000

Op eindwaarden:

	Grondexploitatie	Resultaat	Einde Looptijd complex
1	Complex 30 Weidelaan	€ 515.000	2011
2	Complex 31 Corlaer	€ 6.354.000	2019
3	Complex 33 Middelaar	€ 1.373.000	2011
4	Complex 32 Nijkerkerveen deelplan 1	€ 2.304.000	n.n.b.
5	Complex De Flier milieustraat c.a.	€ - 15.000	2011
6	Complex De Oosterpoort	€ nihil	2012
	Totaalbeeld	€ 10.531.000	

De saldi ontstaan door alle begrote exploitatieresultaten van de diverse complexen op te tellen.

Toelichting per complex

Complex 30, Weidelaan

Het braakliggende terrein aan de Weidelaan in de kern Hoevelaken zal worden herontwikkeld voor de bouw van 6 vrijstaande woningen. In 2010 zijn het bestemmingsplan en de daarbij behorende exploitatieopzet vastgesteld.

Zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is zal het plangebied bouwrijp worden gemaakt en zal een begin worden gemaakt met de woningbouw. Uitgifte 6 kavels voor vrijstaande woningen. Met een marktpartij zijn hierover reeds afspraken gemaakt.

Complex 31, deelplan Groot Corlaer

He complex Corlaer bestaat uit de volgende deelplannen:

<u>Deelplan</u>	<u>Stand van zaken</u>
A: De Boerderijakkers	Gereed
B: De Kamers	Gereed
C: De Bogen	Gereed
D: De Terrassen	nog in exploitatie
E: Corlaer Spoorcamp	nog in exploitatie

De woningbouw in deelplan De Terrassen 1^e fase is gereed. Met de woningbouw in deelplan De Terrassen 2^e fase is in 2009 reeds een begin gemaakt. De planning is dat met de woningbouw in deelplan De Terrassen 3^e fase in 2011 een begin wordt gemaakt.

De exploitatieopzet van dit complex is per 1 januari 2010 geactualiseerd. Het op basis van deze exploitatieopzet wordt het voordelige resultaat per 31 december 2019 geraamd op € 6.354.000. De looptijd van het complex is aangepast en met 3 jaren verlengd.

Complex 32 Nijkerkerveen deelplan 1.

De gemeenteraad heeft in 2009 het voorkeursmodel vastgesteld.

Het voorkeursmodel wordt nader uitgewerkt in deelplannen. Het gebied Buntwal en omgeving zal als eerste plangebied worden ontwikkeld. Hiervoor is in 2010 het bestemmingsplan Nijkerkerveen deelplan 1 vastgesteld.

1.5 Complex 33 Middelaar

De woningbouw in plan Middelaar 2e fase is volop in ontwikkeling. Overeenkomstig de met een marktpartij gesloten overeenkomst vindt de levering van de gronden gefaseerd plaats. Eén deel van de gronden moet nog worden geleverd. Naast deze woningbouw zijn er nog 2 kavels voor de bouw van een vrijstaande woning – particulier opdrachtgeverschap – beschikbaar. Hierover lopen onderhandelingen. De verwachting is dat alle opbrengsten in 2011 zijn ontvangen, zodat het in het voornemen ligt complex Middelaar eind 2011 af te sluiten. Het resultaat wordt bij het einde looptijd gestort in de Reserve Bouwgrondexploitatie.

Complex 44 Herontwikkeling Westkadijk

Dit complex wordt nog kunstmatig in stand gehouden, omdat nog een restantsubsidiebedrag moet worden ontvangen.

Complex 45 De Flier Milieustraat c.a.

Aan de zuidzijde van de kern Nijkerk zal in een deel van het toekomstige bedrijventerrein De Flier een milieustraat (afvalstoffendepots), een afvaloverslagstation en een nieuwe wijkpost worden gerealiseerd. Deze locatie zal ook ruimte bieden aan een transportbedrijf.

De planontwikkeling heeft vertraging opgelopen. In 2010 is een begin gemaakt met de realisering van de nieuwe wijkpost.

Complex 47 De Oosterpoort

Voor de ontwikkeling van het binnenstedelijk gebied De Oosterpoort is met een marktpartij een samenwerking- en realisatieovereenkomst gesloten. Plannen voor dit gebied zijn inmiddels planologisch vertaald. Tegelijkertijd is in 2009 de exploitatieopzet voor het complex De Oosterpoort vastgesteld. Het geprognosticeerde nadelige resultaat ad € 416.000 (einde looptijd 2012) op basis van de laatst vastgestelde exploitatieopzet is ten laste van het Rekeningresultaat 2008 gebracht. Tegen het bestemmingsplan is beroep ingesteld. Zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is zal met de planontwikkeling een begin worden gemaakt.

7.6 Overzicht van de nog niet in exploitatie genomen complexen

Nijkerk heeft een ambitieus programma voor wat betreft de (toekomstige) ontwikkeling van woningbouw en bedrijfsterreinen. Voor de toekomstig te ontwikkelen complexen 32 (Nijkerkerveen), 39 (Doornsteeg) 45 (De Flier) en 46 (De Driehoek nabij A28) zijn inmiddels vele percelen grond gekocht in totaal 95,5 ha. met een boekwaarde van ± € 38,9 miljoen.

Complex	Grondvoorraad	Boekwaarde per 1 januari 2011	Begin jaar exploitatie
Complex 29 Sportweg	1.8 ha	€ 2.155.000 € 120 per m ²	n.n.b.
Complex 33 Nijkerkerveen Deelplannen 2 en 3	11.10.50 ha	€ 4.994.000 € 45 per m ²	n.n.b.
Complex 39 Doornsteeg	33.42.20 ha	€ 10.017.000 € 30 per m ²	n.n.b.
Complex 45 De Flier	40.56.47 ha	€ 19.215.000 € 47,50 per m ²	n.n.b.
Complex 46 De Driehoek	8.65.00 ha	€ 2.443.000 € 28,50 per m	n.n.b.

Toelichting per complex

Complex 29, Sportweg

Korfbalvereniging Telstar wordt verplaatst naar een nieuwe locatie aan de Middelaarseweg in Hoevelaken. De huidige locatie aan de Sportweg wordt herontwikkeld. Het complex Sportweg is te splitsen in twee delen:

1 Ontwikkeling sportpark Middelaarseweg

Vanuit het complex Sportweg is voor de realisering van een nieuw korfbalcomplex aan de Middelaarseweg een bedrag ad. € 2.050.000 gestort in de Reserve Investerings Nijkerk.

De verwachting is dat korfbalvereniging Telstar eind 2010 het terrein aan de Sportweg verlaat, waardoor het betreffende gebied beschikbaar komt voor herontwikkeling.

2. Herontwikkeling locatie Sportweg

Er is een programma van wensen opgesteld waarin wordt uitgegaan van het realiseren van een woonservicegebied (intramurale zorg en eventueel zorgwonen), dat aansluit op het al aanwezige complex van de Alliantie op de hoek Stoutenburgerlaan/Sportweg en het realiseren van een groene setting.

Daarnaast is het mogelijk om kleinschalig grondgebonden woningbouw toe te staan op het overblijvende plangebied.

Concrete plannen voor het vrijkomende gebied aan de Sportweg zijn er nog niet. Plannen worden binnen de kaders in overleg met de omwonenden voorbereid. Er is nog geen bouwgrondexploitatie. Er is nog geen exploitatieopzet.

Complex 33 Nijkerkerveen deelplannen 2 en 3

Op basis van het voorkeursmodel worden de plannen voor Nijkerkerveen in deelplannen gefaseerd uitgewerkt. Met Nijkerkerveen deelplannen 2 en 3 wordt een begin gemaakt nadat het Nijkerkerveen deelplan 1 is gerealiseerd.

Complex 39 Doornsteeg

Het gebied Doornsteeg is aangewezen als toekomstig woongebied. Met de ontwikkeling van deze woningbouwlocatie wordt eerst een begin gemaakt nadat complex Groot Corlaer is afgewikkeld. Er is nog geen bouwgrondexploitatie.

Ook de gefaseerde ontwikkeling van de woningbouwplannen rondom de kern Nijkerkerveen, en de inbreidingsplannen zijn van invloed op het in exploitatie nemen van het complex Doornsteeg. Er is nog geen bouwgrondexploitatie.

Complex 45 De Flier

De Flier is voor de gemeente Nijkerk de laatste grootschalige ontwikkelingsmogelijkheid langs rijksweg A28 en bovendien direct gelegen bij de op- en afrit 8a Nijkerk Zuid/Vathorst. Een optimale ontwikkelingslocatie met veel potentie.

Gezien de ligging en de grote economische dynamiek in de regio ligt het voor de hand om hier te denken aan een ontwikkeling ten behoeve van bedrijvigheid en hieraan verwante voorzieningen. Maar er zijn ook andere wensen en kansen. Kansen die voor de Nijkerkse gemeenschap van grote toegevoegde waarde kunnen zijn. Daarbij is programmatische uitwisseling met andere deelgebieden denkbaar. Het streven is om een maximale toegevoegde waarde te realiseren voor de Nijkerkse gemeenschap in de volle breedte: economie, hoogwaardige werkgelegenheid en/of voorzieningen en ruimtelijke kwaliteit.

De gemeente heeft in het plangebied reeds een stevige en interessante grondpositie, met name in het westelijk deel van het plangebied. Het is de bedoeling het complex De Flier op korte termijn tot ontwikkeling te brengen, waarbij:

- een hoogwaardige entreefunctie voor Nijkerk wordt gerealiseerd;
- De Flier uitstraling en onderscheidend vermogen (identiteit en duurzaamheid) biedt voor Nijkerk en de regio;
- een ontwikkelingsvisie wordt neergelegd voor het integrale plangebied (tussen spoor en A28) dat ruimte biedt aan (nieuwe) economische ontwikkelingen, (hoogwaardige) arbeidsplaatsen en mogelijk andere (nader te bepalen) functies;
- de gemeentelijke gronden op een zo kort mogelijke termijn uitgegeven kunnen worden;
- ruimte voor economische ontwikkeling en werkgelegenheid en
- aansluiting en integratie van de groenstructuur aan de zuidzijde (Groene Buffer) en de groene ruggengraat langs de A28.

Complex 46 De Driehoek

Het gebied wordt gekenmerkt door z'n driehoekige vorm en ligt ingeklemd tussen rijksweg A28 en de Arkemheenweg. Het gebied zal in 2011 ontwikkeld worden als bedrijventerrein.

Er is nog geen grondexploitatie.

7.7 Voorzieningen

De exploitatie van bouwgrondcomplexen kan pas worden afgesloten als alle werkzaamheden klaar zijn. Op dat moment kan ook pas de winst (of verlies) van het betreffende complex worden bepaald en vrijvallen. Dit kan vertragend werken. Op een bepaald moment zijn bouwgrondcomplexen zover afgerond dat feitelijk alle gronden verkocht zijn. In vele gevallen zullen nog afrondende werkzaamheden gedaan moeten worden. Om nu vertraging bij de winstbepaling en het laten vrijvallen daarvan te voorkomen, worden bij het afsluiten van de bouwgrondcomplexen de nog uit te voeren werkzaamheden geïnventariseerd en de kosten daarvan worden in een voorziening gestort, zodat de financiële middelen beschikbaar zijn om de werkzaamheden uit te voeren.

Per 31 december 2010 is er nog beschikbaar een bedrag van € 2.464.614. Dit bedrag bestaat uit de volgende voorzieningen:

-	Complex 68 Bedrijvenpark Watergoor oud	€	100.137
-	Complex 34 Park Weldam	€	28.203
-	Complex 35 Holkerveen	€	37.214
-	Complex 36/37 Schoollocaties	€	15.060
-	Complex 38 Holkerweg	€	845.000
-	Complex 47 De Oosterpoort	€	1.439.000

7.8 Risico's bouwgrondexploitatie lopende complexen

De kredietcrisis heeft uiteraard gevolgen voor de vastgoedmarkt. Op dit moment moeten aan de private zijde ontwikkelaars/bouwers en corporaties maatregelen treffen om te duur ontwikkelde voorraad kwijt te raken. Nieuwe plannen en zelfs aangegane verplichtingen worden uitgesteld. Banken zijn op dit moment beperkt bereid de rol van financier op zich te nemen. Ook bij de overheid is de crisis voelbaar. Dat kan leiden tot verslechtering van exploitatieresultaten.

Complex Weidelaan is een kleinschalig project. De contracten met marktpartijen voor de ontwikkeling van woningbouw in complex Middelaar en complex Corlaer, deelplan De Terrassen 2e en 3e fase zijn en worden gesloten. Met uitzondering van de gronden in deelplan Corlaer Spoorkamp voor bijzondere doeleinden vormt het complex Corlaer niet direct een afzetprobleem. De looptijd van het complex Corlaer zal daardoor wel langer zijn. De financiële gevolgen hiervan kunnen op basis van de per 1 januari 2010 geactualiseerde exploitatieopzet binnen de exploitatie van dit complex worden opgevangen.

Vanwege het instellen van beroep tegen het bestemmingsplan loopt de realisering van de plannen m.b.t. De Oosterpoort en omgeving vertraging op. De looptijd van het complex zal daardoor langer zijn. In de planontwikkeling is ook gerekend op een subsidie die qua toekenning gerelateerd is aan het jaar van uitvoering van de plannen. Ook dat kan een risico inhouden.

Door de winsten van de ov. complexen niet bij voorbaat ergens voor in te zetten wordt al een behoorlijk risico afgedekt. Kortom, bij de nog lopende complexen is niet direct sprake van groot financieel risico. Zo nodig zullen gronden binnen deze complexen worden afgewaardeerd.

7.9 Risico's bouwgrondexploitatie van nog niet in exploitatiegenomen gronden

Voor de toekomstig te ontwikkelen complexen 29 Sportweg, 32 (Nijkerkerveen deelplannen 2 en 3), 39 (Doornsteeg) 45 (De Flier) en 46 (De Driehoek nabij A28) zijn reeds vele percelen grond gekocht, in totaal 95,5 ha. De totale boekwaarde van alle nog niet in exploitatiegenomen complexen bedraagt inmiddels € 38,9 miljoen.

Het strategisch bezit van de gronden in deze complexen brengt risico's met zich mee. Het risico, dat aangekochte grond niet voor de verwervingsprijs in exploitatie genomen kan worden en het risico van te hoog oplopende rentelasten van verworven gronden. Het risico, dat de aangekochte grond niet voor de verwervingsprijs in exploitatie genomen kan worden en het risico van te hoog oplopende rentelasten van verworven gronden.

Het activeren van vervaardigingkosten op niet in exploitatiegenomen gronden kan namelijk volgens het Besluit Begroting en Verantwoording plaatsvinden tot het niveau van de marktwaarde van de grond, en waarbij uitgegaan moet worden van de marktwaarde in de huidige bestemming. De boekwaarde mag/kan niet hoger zijn dan de verwachte marktwaarde. Is hiervan sprake dan zal er een afwaardering van de gronden moeten plaatsvinden.

Afhankelijk van de fase, waarin een exploitatie zich bevindt, zullen de risico's groter of kleiner zijn. Hoe verder de gemeente is gevorderd met de uitvoering, hoe kleiner de risico's zullen zijn. Negatieve marktontwikkelingen of bijstelling van (beoogde) planontwikkeling kunnen ook tot gevolg hebben dat voorzieningen getroffen moeten worden om de verschillen tussen marktwaarde en boekwaarde goed te maken.

De in voorbereiding zijnde structuurvisie moet meer duidelijk geven over de bestemming van de gronden.

7.10 Stand Reserve Bouwgrondexploitatie

De reserve bouwgrondexploitatie vormt een buffer om eventuele verliezen en overige risico's te kunnen opvangen. De stand van deze reserve is per 31 december 2010 € 6 miljoen.

FINANCIËLE BEGROTING

Algemeen

De begroting is onderverdeeld in twee delen, namelijk de beleidsbegroting en de financiële begroting. Na afloop van het begrotingsjaar wordt het jaarverslag opgesteld. Dit is de verantwoording over de beleidsbegroting. De jaarrekening is de verantwoording op het niveau van de financiële begroting. Deze systematiek volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, naar analogie van de jaarstukken van bedrijven die volgens boek 2 van het Burgerlijk Wetboek ook bestaan uit de delen jaarverslag en jaarrekening.

De beleidsbegroting bestaat uit de zeven programma's, het hoofdstuk algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en de zeven paragrafen. De financiële begroting bestaat uit de volgende onderdelen.

Het overzicht van baten en lasten en de toelichting

Hierin is aangegeven tot welke bedragen de raad het college autoriseert door het vaststellen van de begroting. Gezien de bredere doelstelling van de begroting in een duaal stelsel (waarbij het niet alleen gaat om het vaststellen van budgetten, maar ook om het vaststellen van de beoogde maatschappelijke effecten) is gekozen voor een apart onderdeel met een recapitulatie van de baten en lasten waarop wordt geautoriseerd.

De meerjarenraming en de toelichting

De meerjarenraming bevat een raming van de financiële gevolgen voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar, waaronder de baten en de lasten van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen. Hoewel de meerjarenraming volgens de voorschriften een afzonderlijk begrotingsonderdeel vormt, is deze om praktische redenen geïntegreerd in de financiële begroting. Tevens is opgenomen een overzicht van de incidentele baten en lasten.

De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

Dit deel van de financiële begroting bevat een raming voor het begrotingsjaar van de financiële gevolgen van het bestaande en het nieuwe beleid dat in de programma's is opgenomen. Doel is een betere vergelijking van jaar op jaar. Voorts is aangesloten bij de vereisten van de meerjarenraming, zodat de financiële positie van het begrotingsjaar en de meerjarenraming samen een beeld geven van de financiële positie.

Ook zijn in dit deel de investeringskredieten opgenomen. Met het vaststellen van de financiële begroting stelt de gemeenteraad die kredieten feitelijk beschikbaar.

Tenslotte is onder dit onderdeel opgenomen het EMU-saldo van de gemeente. Dit is sinds 2006 een verplicht onderdeel van de begroting.

Overzicht van baten en lasten

Tabel 2.1 Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000	Rekening 2009			Begroting 2010			Begroting 2011		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A. PROGRAMMA'S									
1. Inwoners en bestuur	4.208	717	3.491	5.030	716	4.314	4.863	728	4.134
- prioriteiten	0	0	0	0	0	0	290	0	290
- overig	4.208	717	3.491	5.030	716	4.314	4.573	728	3.844
				0	0	0			
2. Veiligheid	2.835	101	2.734	3.520	65	3.456	3.469	58	3.412
- prioriteiten	95	0	95	0	0	0	0	0	0
- overig	2.740	101	2.639	3.520	65	3.456	3.469	58	3.412
3. Wonen	31.665	22.782	8.883	29.702	25.447	4.255	26.981	21.566	5.415
- prioriteiten	174	0	174	0	0	0	60	0	60
- woningbouwkavels	15.024	13.418	1.606	13.600	17.537	-3.937	11.861	14.212	-2.351
- overig	16.467	9.364	7.103	16.102	7.910	8.192	15.060	7.354	7.706
4. Economie en milieu	27.367	28.541	-1.174	18.873	14.975	3.898	17.476	13.180	4.296
- prioriteiten	57	0	57	0	0	0	121	0	121
- bedrijfskavels	14.686	20.703	-6.017	6.564	7.257	-693	5.293	5.649	-356
- overig	12.624	7.838	4.786	12.309	7.718	4.591	12.062	7.531	4.531
5. Bereikbaarheid	8.947	788	8.159	10.886	5.907	4.979	4.793	847	3.946
- prioriteiten	120	0	120	0	0	0	88	0	88
- investeringen maatschappelijk nut	3.292	0	3.292	4.705	3.067	1.638	0	0	0
- overig	5.535	788	4.747	6.181	2.840	3.341	4.705	847	3.859
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	10.634	1.165	9.469	11.263	915	10.348	11.971	1.581	10.390
- prioriteiten	275	0	275	0	0	0	230	0	310
- overig	10.359	1.165	9.194	11.263	915	10.348	11.741	1.581	10.080
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	7.609	1.909	5.700	8.999	2.052	6.948	8.215	1.553	6.661
- prioriteiten	20	0	20	0	0	0	25	0	5
- overig	7.589	1.909	5.680	8.999	2.052	6.948	8.190	1.553	6.656
TOTAAL A	93.265	56.003	37.263	88.274	50.077	38.197	77.768	39.513	38.254
B. ALGEMENE DEKKINGS-MIDDELEN EN ONVOORZIEN									
- Algemene dekkingsmiddelen	0	75.366	-75.366	0	40.578	-40.578	0	43.977	-43.977
- Onvoorzien	26	3	23	40	0	40	23	0	23
- Overige niet te verdelen Baten en Lasten	4.058	1.722	2.336	3.647	1.322	2.324	3.704	493	3.210
TOTAAL B	4.084	77.091	-73.007	3.687	41.900	-38.213	3.727	44.471	-40.744
RESULTAAT VOOR BESTEMMING (A+B)	97.349	133.094	-35.743	91.961	91.977	-16	81.495	83.984	-2.489
C. MUTATIES RESERVES									
1. Inwoners en bestuur	0	76	-76	0	122	-122	0	96	-96
2. Veiligheid	0	22	-22	0	22	-22	0	50	-50
3. Wonen	2.584	4.541	-1.957	4.815	720	4.095	2.351	202	2.149
4. Economie en milieu	6.064	1.237	4.827	7.077	566	6.511	356	88	268
5. Bereikbaarheid	55	566	-511	149	1.508	-1.359	156	193	-36
5. Investerings maatschappelijk nut	0	3.292	-3.292	676	0	676	0	0	0
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	11	479	-468	11	522	-511	11	495	-484
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	602	56	546	0	53	-53	0	826	-826
Algemeen	35.363	733	34.630	-7.916	942	-8.858	0	150	-150
TOTAAL C	44.679	11.002	33.677	4.811	4.455	356	2.874	2.099	774
RESULTAAT NA BESTEMMING (A+B+C)	142.028	144.096	-2.066	96.772	96.432	340	84.369	86.084	-1.715

bedragen met een min-teken in de kolom saldo betekent een batig saldo

Toelichting op overzicht van baten en lasten:

Algemeen

Opbouw tabel

De specificaties van de bedragen (prioriteiten en overig) zijn te vinden in het onderdeel 'Wat mag het kosten?' van het betreffende programma.

Resultaat voor bestemming

Het resultaat voor bestemming is € 2.489.000 voordelig. In dit resultaat zijn baten en lasten opgenomen, die toegevoegd of onttrokken dienen te worden aan de reserves. Deze toevoegingen of onttrekkingen mogen op volgens van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) niet direct in het resultaat verwerkt worden, maar moeten apart zichtbaar zijn. Dit gebeurt in het onderdeel Mutaties Reserves.

Het voordelige resultaat vóór bestemming wordt vooral veroorzaakt door de opbrengsten van de woningbouwkavels (programma 3) en bedrijfskavels (programma 4). Deze leveren bij elkaar een voordeel op van € 2,7 miljoen. Enerzijds heeft dit te maken met de financiële afsluiting van het bouwgrondcomplex Middelaar en anderzijds met de storting in de reserve bovenwijkse voorzieningen van de opslag op de m2-prijs van verkochte gronden. Deze voordelen worden via het onderdeel Mutaties Reserves toegevoegd aan de reserve bouwgrondexploitatie en de reserve bovenwijkse voorzieningen.

Overige niet te verdelen baten en lasten

Op deze post zijn opgenomen de baten en lasten, die niet rechtstreeks aan de programma's zijn toe te rekenen. Het gaat hierbij om de lasten die nodig zijn om de algemene dekkingsmiddelen te genereren, de netto lasten van de wachtgeld- en pensioenverplichtingen en het saldo op de bedrijfsvoering.

Uitgangspunten ramingen 2011

De begroting 2011-2014 is opgesteld met inachtneming van de uitgangspunten zoals vermeld in de Kadernota 2011.

Uitgangspunten voor loon- en prijsstijging en renteontwikkeling

Loonsom:

Stijging van de loonsom in 2011 met 1,1% ten opzichte van het loonpeil in de jaarschijf 2010 in de meerjarenbegroting 2010-2013 in verband met CAO-afspraken.

Prijspeil:

Prijsstijging in 2011 van gemiddeld 0,0% ten opzichte van het prijspeil in de begroting 2010.

Rente:

Gebaseerd op het beleid over de Reserves en Voorzieningen opgenomen in de Kadernota 2010 gelden de volgende rentepercentages:

- rente voor nieuwe investeringen 4,00%
- rente over financieringstekort 2,00%
- rente over het financieringsoverschot 1,50%
- rente over het financieringstekort boven kasgeldlimiet 3,75%

Trendmatige verhoging gemeentelijke belastingen

De tarieven van de gemeentelijke belastingen worden jaarlijks trendmatig verhoogd.

Voor 2011 is dit percentage 0,6%. Dit geldt voor :

- onroerende zaakbelasting,
- hondenbelasting,
- toeristenbelasting en
- forensenbelasting.

Kostendekking gemeentelijke tarieven

Het dekkingspercentage van rechten en tarieven wordt gehandhaafd op het niveau van de begroting 2010. Dit geldt voor de leges, de begraafrechten, de afvalstoffenheffing, het rioolrecht, etc. Met dien verstande dat een lagere heffing voor afvalstoffenheffing en rioolrecht leidt tot een evenredige verhoging van de opbrengst Onroerendezaakbelastingen.

Kostenstijging bestaand beleid

Voor het compenseren van de instellingen die budgetsubsidies ontvangen wordt dezelfde indexering toegepast als voor de trendmatige stijging van de gemeentelijke belastingen, te weten 0,6%.

Begrotingsuitkomst ten opzichte van de Kadernota 2011

In de Kadernota 2011 is een uitkomst van de begroting 2011 – 2014 gepresenteerd. De jaarschijf 2011 gaf hierbij een voordelig saldo van € 2.252.000. Deze begroting, waarin de mutaties uit de Kadernota ook zijn verwerkt geeft een saldo van € 1.715.000 voordelig ofwel een minder voordeel van € 537.000.

De **belangrijkste verschillen** met de Kadernota worden hierna vermeld.

(bedrag met een minteken betekent een voordeel)		bedragen x € 1.000
Progr.	Omschrijving	
1	Hogere vergoeding raadsleden en wethouders	62
1	Kosten 600-jaar Stad Nijkerk	45
2	Vermindering van dubbel opgenomen verlenging afschrijving materieel brandweer	75
4	Hogere kosten uitvoering participatiebudget	148
5	Hogere energiekosten Openbare Verlichting	31
7	Hogere kosten voor peuterspeelzalen	92
Alg.dekk.	Hogere wachtgelduitkeringen personeel	121
Alg.dekk.	Hogere kosten interne dienstverlening (in 2011 niet verrekend in interne tarieven; gebeurt in 2012 wel; eenmalig nadeel)	110
Alg.dekk.	Lagere kapitaallasten door mindere rentekosten	-614
Alg.dekk.	Effect junicirculaire 2010 op gemeentefondsuitkering	150
Alg.dekk.	Correctie voor 2011 van te hoog opgenomen ombuiging salariskosten (abusievelijk gerekend met het eindbedrag wat in 2014 bespaard wordt)	231
	Overig	86
Totaal		537

Meerjarenraming

Tabel 2.2 Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000	Begroting 2012			Begroting 2013			Begroting 2014		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A. PROGRAMMA'S									
1. Inwoners en bestuur	4.774	728	4.045	4.792	734	4.057	4.850	728	4.121
- prioriteiten	255	0	325	250	0	250	165	0	165
- overig	4.519	728	3.720	4.542	734	3.807	4.685	728	3.956
2. Veiligheid	3.683	63	3.620	3.688	63	3.626	3.677	63	3.614
- prioriteiten	100	0	100	100	0	100	100	0	100
- overig	3.583	63	3.520	3.588	63	3.526	3.577	63	3.514
3. Wonen	22.244	15.935	6.309	28.877	22.319	6.558	22.150	15.913	6.237
- prioriteiten	15	0	15	0	0	0	0	0	0
- woningbouwkavels	7.367	8.530	-1.163	14.088	14.881	-793	7.634	8.392	-758
- overig	14.862	7.405	7.457	14.789	7.438	7.351	14.516	7.521	6.995
4. Economie en milieu	14.787	10.083	4.704	13.371	9.008	4.363	13.397	9.095	4.301
- prioriteiten	216	0	256	45	0	85	45	0	85
- bedrijfskavels	2.570	2.552	18	1.477	1.477	0	1.539	1.539	0
- overig	12.001	7.531	4.430	11.849	7.531	4.278	11.813	7.556	4.216
5. Bereikbaarheid	4.902	868	4.033	5.035	869	4.166	5.101	930	4.170
- prioriteiten	121	0	121	309	0	309	578	0	578
- investeringen maatschappelijk nut	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- overig	4.781	868	3.913	4.726	869	3.857	4.523	930	3.592
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	12.061	1.581	10.480	11.949	1.581	10.368	11.936	1.580	10.355
- prioriteiten	310	0	310	294	0	294	279	0	279
- overig	11.751	1.581	10.170	11.655	1.581	10.074	11.657	1.580	10.076
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	7.867	1.553	6.314	7.798	1.553	6.244	7.766	1.553	6.213
- prioriteiten	40	0	0	40	0	0	40	0	0
- overig	7.827	1.553	6.314	7.758	1.553	6.244	7.726	1.553	6.213
TOTAAL A	70.318	30.812	39.506	75.510	36.128	39.382	68.876	29.864	39.012
B. ALGEMENE DEKKINGS-MIDDELEN EN ONVOORZIEN									
- Algemene dekkingsmiddelen	0	42.501	-42.501	0	39.774	-39.774	0	39.187	-39.187
- Onvoorzien	25	0	25	26	0	26	27	0	27
- Overige niet te verdelen Baten en Lasten	3.784	727	3.057	2.210	710	1.500	2.222	765	1.456
TOTAAL B	3.809	43.229	-39.419	2.236	40.484	-38.248	2.248	39.952	-37.704
RESULTAAT VOOR BESTEMMING (A+B)	74.128	74.040	87	77.746	76.612	1.134	71.124	69.815	1.308
C. MUTATIES RESERVES									
1. Inwoners en bestuur	0	37	-37	0	38	-38	0	39	-39
2. Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Wonen	1.163	0	1.163	793	0	793	758	0	758
4. Economie en milieu	0	88	-88	0	73	-73	0	73	-73
5. Bereikbaarheid	156	227	-70	157	383	-226	157	635	-478
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn	11	491	-480	11	486	-475	11	382	-371
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	0	429	-429	0	428	-428	0	427	-427
Algemeen	2	151	-150	0	242	-242	0	154	-154
TOTAAL C	1.332	1.423	-91	960	1.649	-689	926	1.709	-783
RESULTAAT NA BESTEMMING (A+B+C)	75.459	75.463	-4	78.706	78.261	445	72.050	71.525	525

¹ bedragen met een min-teken in de kolom saldo betekent een batig saldo

Toelichting op de meerjarenraming

Algemeen

Het resultaat vóór bestemming wordt beïnvloed door het resultaat op de exploitatie van woningbouw- en bedrijfskavels binnen de programma's Wonen en Werken. Dit resultaat wordt grotendeels veroorzaakt door de opslag op de prijs per m2 van de grond. Volgens huidig beleid wordt deze opslag gestort in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Het gaat hierbij voor de jaren 2012, 2013 en 2014 om respectievelijk € 1,2 miljoen, € 0,8 miljoen en € 0,7 miljoen. De oorzaak van deze afnemende opbrengst is dat binnen de grondexploitatie in die periode geen ontwikkeling van nieuwe bedrijfskavels is voorzien en de woningbouw volgens planning minder is.

Uitgangspunten meerjarenraming 2012-2014

De budgetten zijn gebaseerd op constante prijzen met als basisjaar 2011. Rekening is gehouden met volume- en areaalontwikkelingen en incidentele baten en lasten. Tevens zijn in de jaren 2012-2014 stelposten opgenomen voor de jaarlijkse verhoging van de loonsom vanwege incidentele beloningen (bevorderingen en extra periodieken) van 0,25% en van 0,50% voor reguliere periodieke verhogingen.

Uitkomst 2012-2014 ten opzichte van het jaar 2011

De belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting 2011 zijn hierna vermeld. Hierbij zijn de verschillen op de bouwgrondexploitatie, afval, riolering, parkeren en investeringen maatschappelijk nut en de incidentele mutaties vanuit de Kadernota 2011, die gedekt werden door aanwending van reserves buiten beschouwing gelaten omdat deze budgettair neutraal verlopen.

Programma 1 Inwoners en Bestuur:

	Bedragen x € 1.000					
	2012		2013		2014	
Verloop verkiezingen	-41	V	-41	V	110	N
Vrijval budget onderzoek verplaatsen coöperatie Arkervaat	-35	V	-45	V	-45	V
Revitalisering bedrijventerrein Arkervaat-West incl. havenkom	-30	V	-50	V	-50	V

Programma 2 Veiligheid:

	Bedragen x € 1.000					
	2012		2013		2014	
Fluctuaties beheerplan brandweer	46	N	55	N	37	N
Vrijval voordelig effect doorschuiven vervanging materieel brandweer	60	N	57	N	57	N
Cameratoezicht	100	N	100	N	100	N

Programma 3 Wonen:

	Bedragen x € 1.000					
	2012		2013		2014	
Vrijval actualiseren bestemmingsplannen	-153	V	-153	V	-153	V
Volume groei IBOR leidt tot oplopende lasten	79	N	118	N	157	N
Controle en opsporing van illegale bewoning	-28	V	0		0	
Budget bewonersplatform	-30	V	-45	V	-45	V
Lager subsidie samenwerkingsverband Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS)	-14	V	-14	V	-14	V
Stimuleren verkoop snippergroen	0		0		-50	V
Vermindering kwaliteitsbeeld 2014 en afstoten citytoilet	0		0		-74	V

	2012		2013		2014
Subsidie voor biocentrale	0		0		-25 V
Mutaties in kostendekkende activiteiten (riolering, afval, enz.)	-138	V	-290	V	-476 V

Programma 4 Economie en milieu:

	Bedragen x € 1.000					
	2012		2013		2014	
Lagere kosten uitvoering participatiebudget	0		-148	V	-148	V
Verlaging stelpost uitvoering Milieuprogramma	-25	V	-25	V	-25	V
Bevorderen bouw biomassacentrale	-32	V	-32	V	-32	V
Subsidie bescherming/ontwikkeling natuur en landschap	0		0		-25	V
Landschaps Ontwikkelings Plan 2013 -2016 (LOP)	0		-45	V	15	N
Waarderingsubsidies	-30	V	-30	V	-30	V
Bevorderen glasvezel Hoevelakense bedrijven	25	N	0		0	
Revitalisering bedrijfsterrein Arkervaat-Oost	29	N	16	N	16	N
Acquisitie kennisintensieve werkgelegenheid	-34	V	-84	V	-84	V
Onderzoek kleinschalige container terminal	35	N	0		0	
Onderzoek activiteiten havenkom/onderzoek camperplaatsen	30	N	0		0	
Onderzoek vestiging agrarische bedrijven	18	N	0		0	
Uitvoeren nota recreatie en toerisme/ promoten bezienswaardigheden	29	N	29	N	29	N

Programma 5 Bereikbaarheid:

	Bedragen x € 1.000					
	2012		2013		2014	
Pakketstudie Driehoek	0		0		499	N
Oplaadpunten/parkeerplaatsen elektrische auto's + carpoolplaatsen	42	N	188	N	0	
Temporisering onderhoud wegen, infrastructurele kunstwerken, straatmeubilair	0		0		-155	V
Temporisering dotatie parkeerbonds en verhoging parkeertarieven	0		0		-100	V

Programma 6 Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn:

	Bedragen x € 1.000					
	2012		2013		2014	
Daling kapitaallasten onderwijs	-53	V	-143	V	-214	V
Daling kapitaallasten sport	-14	V	-45	V	-65	V
Toekomstvisie zwembad (onderdeel budget)	53	N	53	N	53	N
Investeringsplafond onderwijshuisvestingsprogramma (IHP)	95	N	190	N	285	N
Afbouw LEA-budget	-70	V	-140	V	-140	V
Nota sportvisie/privatisering sportaccommodaties	57	N	0		0	
Kapitaallasten investeringen knelpunten buitensport	0		31	N	51	N
Nieuwbouw Beatrixschool	10	N	20	N	-15	V
Extra lokalen Oranje Nassauschool	13	N	13	N	13	N

Programma 7 Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning:

	Bedragen x € 1.000					
	2012		2013		2014	
Afname kapitaallasten begraafplaatsen	0	V	-45	V	-80	V
Ontwikkelen woonservicezones	40	N	40	N	40	N
Vrijval budget onderzoek combinatiefunctie Nijkerkerveen	-20	V	-20	V	-20	V
Waarderingssubsidies	30	N	0		0	
Uitvoering WMO	-391	V	-391	V	-391	V

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien:

	Bedragen x € 1.000					
	2012		2013		2014	
Ontwikkelingen gemeentefonds (excl. bezuinigingen Rijk)	506	N	970	N	970	N
Verwachte rijksbezuinigingen op gemeentefonds	800	N	1.600	N	2.400	N
Vrijval ontvangst Spoorse doorsnijdingen via gemeentefonds	0		1.721	N	1.721	N
Vrijval stelpost Spoorse doorsnijdingen	0		-1.721	V	-1.721	V
Stelpost meerjarige ontwikkeling loonkosten	119	N	238	N	357	N
Stelpost gemeentelijke huisvesting	150	N	150	N	150	N
Mutaties in stelposten/taakmutaties gemeentefonds	10	N	70	N	70	N
Fluctuaties in de uitkeringen voor de FPU+ regeling	-31	V	-51	V	-54	V
Vrijval lasten uitkering wachtgelders ambtenaren	-27	V	-76	V	-76	V
Lagere opbrengst dividend	158	N	104	N	265	N
Mutaties kostenplaats kapitaallasten	63	N	-93	V	-483	V
Saldo kostenplaats huisvesting	-171	V	-174	V	-174	V
Saldo SOP	-44	V	-30	V	-26	V
Effect samenwerking met Tricijn	0		0		-76	V
Vervallen tijdelijke inhuur personeel	-130	V	-130	V	-130	V

Mutaties reserves

De mutaties in de reserves zijn toevoegingen of onttrekkingen aan de reserves waartegenover baten en lasten staan in de exploitatie. Het betreft mutaties in de bouwgrondexploitatie, afval, riolering, parkeren en investeringen maatschappelijk nut.

Tabel 2.3: overzicht incidentele baten en lasten

<i>Bedragen € 1.000</i>	2011	2012	2013	2014
Lasten = positief/baten = negatief				
1. Inwoners en bestuur	108	95	113	25
2. Veiligheid			10	
3. Wonen	49			
4. Economie en Milieu	32	108		
5. Bereikbaarheid	10	32	230	
5. Investerings maatschappelijk nut				
6. Onderwijs, Sport, Cultuur en Welzijn		57		
7. Gezondheid en maatschappelijke ondersteuning	20			
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien				
Mutaties reserves	-94	-107	-330	-15
Mutaties reserves invest. maatsch. nut				
TOTAAL	125	185	23	10

Bedragen met een minteken in de kolom saldo betekent een batig saldo

Toelichting op overzicht incidentele baten en lasten:

In de toelichting bij artikel 19 van het BBV wordt bij incidentele (= eenmalige) het volgende begrippenkader gegeven: Voor een nadere invulling van het begrip incidenteel (lees eenmalig) kan worden gedacht aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaren voordoen.

Het gaat hierbij niet om het bedrag, maar om de activiteit. Een activiteit die reeds vier jaar loopt en waarvoor jaar 2011 het laatste jaar is, is geen incidentele last. Overigens hoeven alleen de incidentele activiteiten worden opgenomen waarvoor de last of baat minimaal € 10.000 is geweest.

De bedragen in deze volgens de voorschriften vereiste rubriek zijn netto lasten. Het betreft o.a.

Programma 1: Raads- en collegewisseling (€ 10.000) in 2014

Bevolkingsonderzoeken/-enquêtes in 2011 en 2013 (2 x € 13.000)

Verbetering uitstraling bedrijfsterrein Arkervaart-West in 2011 en 2012

Kosten 600-jaar Stad Nijkerk

Programma 2: Veiligheidsmonitor in 2013

Programma 3: Afrekening van de Revu (Regionale Vuilverwerking Ullerberg)

Programma 4: Bevorderen bouw biomassacentrale in 2011 (€ 32.000)

Bevorderen glasvezel voor Hoevelakense bedrijven in 2012 (€ 25.000)

Onderzoek kleinschalige containerterminal in 2012 (€ 35.000)

Onderzoek activiteiten havenkom / onderzoek camperplaatsen in 2012 (€ 30.000)

Onderzoek vestiging Agrarische bedrijven in 2012 (€ 18.000)

Programma 5: Uitvoering GVVP onderzoek fietsvoorziening Nieuwe Kerkstraat (€ 10.000) en onderzoek en aanleg carpoolplaats (€ 32.000 en € 230.000)

Programma 6: Sportvisie nota/privatisering sportaccommodaties in 2012 (€ 57.000)

Programma 7: Onderzoek combinatiefunctie Nijkerkerveen in 2011 (€ 20.000)

Mutaties reserves:

Afrekening REVU en onderzoek, aanleg carpoolplaats en kosten 600-jaar Stad Nijkerk

Uiteenzetting van de financiële positie

Tabel 2.4   Overzicht arbeidsgelateerde verplichtingen

Netto lasten x € 1.000	2011	2012	2013	2014
Wachtgelders	257	230	181	181
FPU+	69	38	18	15
Gepensioneerden	163	163	163	163
TOTAAL	489	431	362	359

Toelichting overzicht arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

In het Besluit Begroting en Verantwoording is aangegeven dat jaarlijkse terugkerende arbeidskosten van een vergelijkbaar volume, zoals pensioen- en wachtgeldverplichtingen, in de exploitatiebegroting behoren opgenomen te worden. Voor ongelijkmatige verplichtingen of verplichtingen waarvan het bedrag oploopt, bijv. een wachtgeldverplichting bij personele krimp, dient een voorziening te worden gevormd.

De in het overzicht opgenomen bedragen hebben betrekking op oud-bestuurders en -ambtenaren. De kosten hiervan zijn opgenomen in de exploitatie en zijn opgenomen in het onderdeel "Overige niet te verdelen baten en lasten" van de financiële begroting.

De lasten die voortvloeien uit de wachtgeldverplichtingen op grond van het sociaal statuut bij de fusie (2000) en de verplichtingen voor de oud-bestuurders komen ten laste van de daarvoor gevormde voorziening "Uitkeringen en wachtgeldten personeel".

Tabel 2.5   Overzicht ontwikkeling financieringspositie

<i>Bedragen x € 1.000, per 1 januari:</i>	2011	2012	2013	2014
A. ACTIVA				
Investerings met economisch nut	58.786	58.751	57.633	55.809
Investerings met maatschappelijk nut	3.722	3.388	3.073	2.773
Overige investeringen	26.410	20.952	20.794	15.337
Voorraden bouwgrondexploitatie	41.929	39.708	41.414	48.637
TOTAAL A	130.847	122.799	122.914	122.556
B. GEFINANCIERD MET				
Algemene reserves	42.777	42.471	42.220	41.973
Egalisatiereserves	498	444	440	436
Bestemmingsreserves	22.878	24.623	25.064	25.111
Voorzieningen	11.168	12.006	12.956	14.272
Langlopende geldleningen	39.686	35.449	32.229	29.253
TOTAAL B	117.007	114.993	112.909	111.045
FINANCIERINGSPOSITIE (A-B) (- = tekort / + = overschot)	-13.840	-7.806	-10.005	-11.511

Toelichting overzicht financieringspositie

In het algemeen wordt geprobeerd de financieringstekorten op te lossen door het aantrekken van kort of lang geld afhankelijk van de liquiditeitsprognose. Dit is niet altijd mogelijk vanwege de kasgeldlimiet. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet worden er langlopende geldleningen aangetrokken. In paragraaf 4 Financiering is dit nader uitgewerkt. Het verloop van de boekwaarde voorraden grondexploitatie is overeenkomstig de (herziene) exploitatieopzetten.

In de overzichten van de financieringspositie en de investeringskredieten is geen rekening gehouden met de investeringen inzake ver- of nieuwbouw van het gemeentehuis.

Wel is bij de bepaling van het renteresultaat (meerjarig) rekening gehouden met de benodigde investeringsbedragen inzake ver- of nieuwbouw van het gemeentehuis.

De stand van de algemene reserve is begin 2010 € 13,9 miljoen hoger dan begin 2009. Deze stijging is het gevolg van de storting van de ontvangen opbrengsten door de verkoop van de Nuon aandelen aan Vattenfall in de algemene reserve in 2009. De afname van de algemene reserve in 2010 met € 2,2 miljoen wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de eenmalige lastenverlichting aan de burgers van € 1,6 miljoen.

Het verloop in de bestemmingsreserves wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- de stortingen in de reserve bovenwijkse voorzieningen vanwege de verkoop van gronden. In de kostprijs van de grond zit een opslag welke wordt gestort in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Dit is een bedrag van circa € 2,6 miljoen in 2010. Verder worden in 2009 bijdragen (subsidies) ontvangen voor de aansluiting op de A28 en station Hoevelaken groot circa € 4,2 miljoen;
- de onttrekkingen aan de reserve bovenwijkse voorzieningen inzake Station Hoevelaken, € 4,5 miljoen.

De stand van de voorzieningen is begin 2011 € 0,9 miljoen hoger dan in 2010. Dit wordt veroorzaakt door minder uitgaven in 2010 dan stortingen in de voorzieningen op basis van onderhoud- en beheerplannen. Voor de volgende jaren nemen de standen van de voorzieningen toe. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere uitgaven dan stortingen in de voorzieningen op basis van onderhoud- en beheerplannen (zie ook toelichting hiervoor).

In de ontwikkeling van de standen van de langlopende geldleningen is rekening gehouden met de reguliere aflossingen. Met eventuele herfinancieringen is niet gecalculeerd.

De investeringen uit tabel 2.6 zijn al opgenomen in de ontwikkeling van de financieringspositie. Daardoor is het bedrag van de boekwaarden van de activa toegenomen. Daartegenover staat dat door de reguliere afschrijvingen de boekwaarden van de activa verlaagd worden.

Tabel 2.6 Overzicht investeringskredieten

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Totaal	2011	2012	2013	2014
A. Investerings met economisch nut					
Bedrijfsvoering					
- Huisvesting en inventaris	395	300	15	63	17
- Automatisering	2.450	330	658	875	588
- Overige bedrijfsmiddelen	388	98	82	209	
2. Veiligheid					
- Bedrijfsmiddelen brandweer	784	252	381	49	102
3. Wonen					
- Ondergrondse afvalcontainers					
- Riolering	6.291	1.769	2.459	1.202	861
6. Onderwijs, sport, cultuur en welzijn					
- Investerings IHP (onderwijs)	5.159	5.159			
- Sportaccommodaties 2 ^e fase	1.560		520	520	520
Totaal A		7.908	4.115	2.917	2.088
B. Investerings met maatschappelijk nut					
2. Veiligheid					
- cameratoezicht	300		300		
Totaal B		0	300	0	0
TOTAAL (A+B)		7.908	4.415	2.917	2.088

Toelichting overzicht investeringskredieten*Status van deze tabel*

Met het vaststellen van de programmabegroting stelt de raad de kredieten voor de in 2011 in deze tabel genoemde investeringen beschikbaar.

Begripsbepaling

Het onderscheid in investeringen met economisch nut en maatschappelijk nut is overeenkomstig de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording.

1. Investerings met economisch nut

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Deze moeten worden geactiveerd.

2. Investerings met maatschappelijk nut

Investerings in de openbare ruimte die geen economisch nut hebben zijn investeringen met maatschappelijk nut. Ze genereren geen middelen en er is geen markt voor, ze kunnen niet worden verhandeld. Te denken valt aan wegen, bruggen, openbaar groen. Deze investeringen mogen worden geactiveerd.

Overige toelichting

In dit overzicht zijn de reguliere vervangingsinvesteringen, de investeringen uit de bestaande beheerplannen en enkele uitbreidingsinvesteringen opgenomen. De bijbehorende kapitaallasten zijn opgenomen in de budgetten van de diverse programma's.

De inkomsten voor de investeringen uit het uitvoeringsprogramma GVVP bestaan uit bijdragen uit subsidies en andere bijdragen van derden.

De afschrijvingslasten voor de investeringskredieten bedragen voor 2011 € 279.640, voor 2012 € 407.274, voor 2013 € 287.580 en voor 2014 € 193.304.

Een specificatie van de investeringskredieten is als bijlage opgenomen in de productenraming 2011-2014.

Berekening EMU-saldo

Begripsbepaling

Met ingang van 2006 zijn gemeenten verplicht in hun begroting hun EMU-saldo op te nemen volgens de opgenomen tabel.

Het EMU (Europees Monetair Unie)-saldo wijkt nogal af van het begrip begrotingssaldo waar gemeenten mee werken. Een belangrijk verschil is dat het begrotingssaldo van gemeenten betrekking heeft op de baten en lasten van de exploitatierekening, terwijl het EMU-saldo ook kapitaaltransacties in de beschouwing meeneemt (zoals investeringen, aan- en verkopen grond). Daarnaast verschilt de behandeling van onder meer het interen op reserves, onttrekken van voorzieningen en de opbrengsten uit de verkoop van deelnemingen (bijv. aandelen in energiebedrijven).

In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% BBP mag bedragen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van definities en conventies van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen (ESR 1995). Deze definities bepalen dat het EMU-saldo het saldo van de gehele overheid is: Rijk, Sociale Fondsen en overige publiekrechtelijke lichamen (o.a. gemeenten) en wat daarin wordt meegeteld. Gemeenten zijn daarom mede verantwoordelijk voor het Nederlandse EMU-saldo.

In de tabel is niet opgenomen de boekwinst op de verkoop van (stukken) grond. Deze wordt door de gemeente niet afzonderlijk geregistreerd en is niet eenduidig te bepalen. De boekwinst van grond maakt in de gemeente onderdeel uit van het resultaat van de betreffende exploitatieopzet. Eventuele winst wordt bij de afwikkeling van een exploitatieopzet genomen. Zie hiervoor ook de paragraaf grondbeleid.

Tabel 2.7   Overzicht EMU-saldo

<i>Bedragen x € 1.000</i>		2010	2011	2012
Omschrijving				
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	4.614	218	1.232
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	4.227	4.222	3.964
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	5.283	5.196	5.425
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-3.089	-7.908	-4.456
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (In Nijkerk komen deze rechtstreeks t.g.v. de exploitatie)	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-4.339	-4.267	-3.562
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten:			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Berekend EMU-saldo		6.696	-2.539	2.603

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Nijkerk d.d.
2 november 2010,

de plaatsvervangend griffier,

Mevrouw J.G. Maarleveld-Krommendijk

de voorzitter,

de heer mr. drs. G.D. Renkema